ATFK :: BPFK :: EMK :: FMK :: GEO :: KTK :: MÉK

VIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2004 : 2 : MÁRCIUS-ÁPRILIS

A székesfehérvár Szabadművelődés Háza (, Fürdő sor 3.) adott otthont április 30-ig

Borbély Károly festőművész "A Föld" című kiállításának.

A mintegy huszonöt lapból álló sorozat anyagnyomat, litográfia ,magas- és mélynyomás, valamint kollázs technikával készült. Tematikájával a Genezis gondolatához kapcsolódik, ember és Föld viszonyában, történetében.

Az alkotó a NYME-ATFK Vizuális Nevelési Tanszékének oktatója.

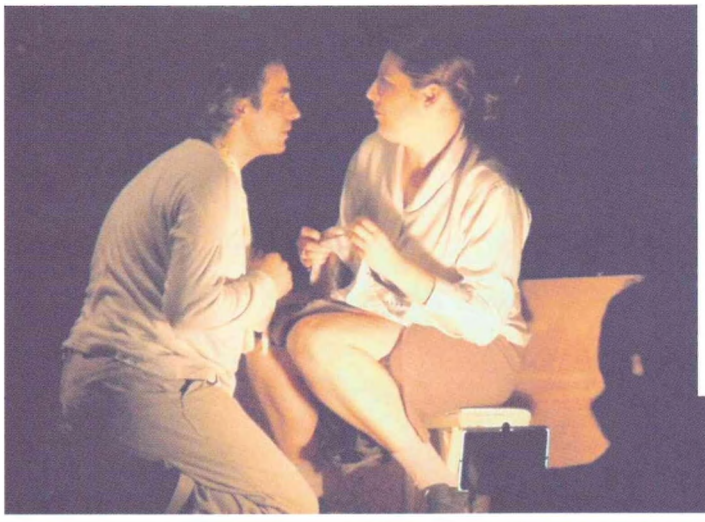

Jelenetek **A Kör négyszögesítése** című darabból
Élménybeszámolónk a 26. oldalon található.

Az I. Oktatói Művészeti Napok nyitányaként 2004. február 25-én, szerdán 18.00 órakor hat professzor gyűlt össze a Pannonia Med Hotel Széchenyi termében.

Albert Leventével, Bácsatyai Lászlóval, Báger Gusztávval, Fekete Györggyel és Winkler Andrással Tenk Antal beszélgetett arról, miként kerültek kapcsolatba a versírással, hogyan fér össze a műszaki tudományos oktatási-kutatási tevékenység és a szépirodalom aktív művelése.

A professzorok vallomását legszebb verseikből összeállított rendkívül színvonalas műsor követte.

Közreműködtek:Almási Melinda, Balog Márton, Gergácz Erzsébet, Kollár Gábor, Németh József, Tóth András és Wilfing Judit.

TARTALOM

2 **Szép idő volt, jó idő volt...** - beszélgetés Stipkovits Pállal, Mosonmagyaróvár polgármesterével

3 **Feljegyzés a tanszék szépreményű doktoranduszaihoz**

4 **Növekvő kiadások, szűkülő állami támogatás** - beszélgetés Herceg László gazdasági főigazgatóval

6 **Formatervezési díj** Beszélgetés Standeisky Dániellel, aki "Silentium" nevű kerti bútorával "Termék" kategóriában Magyar Formatervezési Díjat kapott

7 **Egy sokoldalú professzor Hamburgból**

8 **Egy beteljesült álom: LIGNO-NOVUM**

9 **Európai Unió és Magyarország** - rendhagyó szeminárium az ATFK Társadalomismereti és Közművelődési Tanszéke szervezésében

10 **Házasságban az idegenforgalommal** -beszélgetés Dr. Csizmadia László tanszékvezetővel

11 **Miért szép?**- ajánló és ízelítő Varró Dániel verses meseregényéből

12 **Muzsikus közgazdászok, közgazdász muzsikusok** Interjú Árendás György karnaggyal

13 **Könyvajánló** - A Pénzügytan - Számvitel Intézet gondozásában megjelent könyvek

14 **Könyvtári hírek**

15 **Diplomaosztó** ünnepi kari tanácsülés a Geoinformatikai Karon

16 **Konferencia** - Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar növekvő szerepe a Szigetköz kutatásokban

18 **Híres elődök - Jeles évfordulók** - 50 éve halt meg az Agrártudományi Egyetem botanika professzora Révy Dezső

19 **A Hortobágyról Mosonmagyaróvárra** -beszélgetés Szathmári Lászlóval

20 **Interjú Dr. Dóka Ottóval** a MÉK oktatási dékánhelyettesével

21 **Kuktató** - Csülkös töltöttkáposzta bográcsban Dr. Tenk Antal recepje

22 **MÉK krónika**

23 **Freiburg diákbarát város** - Gálos Borbála IV. KMH írása freiburgi tanulmányútjáról

24 **Szeretem a matematikát és ez mindenen átsegített** -Dr. Horváth Jenő szakmai életútja

26 **Kultúra** - Film és színház

27 **Karrier Keksz 2.** Életpálya-tervezés, karriermenedzsment, Karrier tanácsadás

28 **Krónika** -
Forró farsangi szakest,
Költészet Napja Sopronban és Győrben,

29 60 éve bombázták Győrt

30 **Kína magyar szemmel** - Beyer István, Az ATFK Ének-Zene tanszékének vezetője Kínában

32 **A Kárpát-medence földrajzi helyneveiről**

33 **Tudományos konferencia a GEO-n**

34 **Minden kezdet nehéz** -Vélemények a NEPTUN rendszerről

35 **GIS open 2004**- Konferencia a GEO-n

36 **Keleti bölcselet a közgazdaságtudomány szolgálatában**

37 **KTK krónika**

38 **Hírek**
Az Egyetemi Tanács határozatai
Megújult a NYME Vöröskereszt vezetősége
"A" minősítést kapott az Intézményfejlesztési Tervünk
Jogorvosság
Kitüntetések, címek adományozása

40 **BEPF krónika**
Kiállítás
SZép magyar beszéd verseny
Mozi
Molnár V. József előadása
Március 15.
A költészet napja
A Benedek Elek Nőikar sikerei

Vivat Academia

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Főiskolai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

II. évfolyam, 2. szám
2004. március-április

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, be@geo.cslm.hu (GFK)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, nnika@ktk.nyme.hu (KTK)
Gecseyné dr. Papp Katalin, papp@atif.hu (ATIF)
Hajnal János, janika@fmk.nyme.hu (FMK)
Horváth Balázs. elnok.fmk.hok@fmk.nyme.hu (FMK)
Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna. lanczendorfer@atif.hu (ATIF)
Lengyel Zita zitalengyel@777westel.hu (EMK)
Raffai Balázs raphi@freemail.hu (FMK)
Szemerey Tamás tszemerey@fmk.nyme.hu (FMK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth András toth.andras@bepf.hu (BEPF)
Állandó munkatársaink:
Bősze Viktória karrierelemző, karier@nyme.hu
Dr. Fónayné dr. Tihanyvári Éva jogtanácsos, jogasz@nyme.hu
Címlapfotó: Limp Tibor IV. EMH
Tördelés: Keszei Fruzsina
A szerkesztőség címe:
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-357; 518-365

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető

Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

SZÉP IDŐ VOLT, JÓ IDŐ VOLT...

BESZÉLGETÉS EGY KÁVÉ MELLETT STIPKOVITS PÁLLAL, MOSONMAGYARÓVÁR POLGÁRMESTERÉVEL

-Én még úgy emlékszem Rád, mint az Óvári Gazdász Táncegyüttes egyik oszlopos tagjára és mint egy igazi, mulatós gazdász-hallgatóra. Te hogyan emlékszel azokra a szép időkre?

-Örülök, hogy így maradtam meg emlékezetedben. Valóban életem egyik legszebb időszakaként éltem meg a gazdász éveket. Azzal együtt, hogy nagyon komolyan készültem a szakmára, presztízst csináltam a tanulmányi eredményből. Nem szégyellem, hogy az eminens tanulók közé tartoztam. Igyekeztem hasznossá tenni az Alma Mater falai között eltöltött időszakot, aktívan sportoltam, rendszeres résztvevője voltam az agrárbajnokságoknak és kezdettől fogva részt vettem az Óvári Gazdász Táncegyüttes munkájában is. Nagy presztízse volt ennek abban az időszakban, hisz az egyetemi rendezvények rendszeres résztvevője voltunk és nagyon jó szellemiségű közösséget alkottunk. Ott tanultam meg a hagyományok ápolását és tiszteletét, a szép magyar nótákkal is ott barátkoztam meg egy életre. Természetes volt, hogy egy-egy táncpróba után a nagy vízveszteséget pótolni kellett, így gyakran látogattuk meg az akkor még fényes patinájú vendéglátóhelyeket, a Fekete Sast, a Széchenyit, amelyek azóta már nincsenek. Törzshelyünknek számítottak, ahol olyan neves prímások játszottak, mint a Frici meg a Bumbi, akik már jól ismerték kedvenc nótáinkat. Nem tagadom, nagyokat mulattunk, amit nem bánok ma sem.

-Végzés után gyakorlati szakember lettél. Mikor és hogyan lett Belőled politikus?

-A végzés után nem sok hiányzott ahhoz, hogy az Egyetem falai között maradjak. Varga Professzor, a Növénytermesztéstani Tanszék vezetője ugyanis - ez nagyon hízelgő volt számomra - mindent megtett, hogy a Tanszékére kerüljek. Azt sem titkolom, nagyon imponált ez nekem, de amikor megtudtam, hogy a 2000 Ft-os fizetéssel szemben - mert 1970-ben ilyen fizetések voltak az Egyetemen - a Kimlei Rákóczi MgTsz-ben 120.000 Ft éves jövedelmet biztosítanak, nem tudtam ellenállni a csábításnak. A növénytermesztési ágazat vezetője lettem, amit később sem bántam meg, hisz az ország egyik legjobb szövetkezetében dolgozhattam 13 éven keresztül, ahol komoly szakmai sikereket élhettem meg a kollégáimmal. Nem tudok elfogulatlanul nyilatkozni arról az időszakról, mivel olyan magas termelési színvonalat valósítottunk meg és olyan életminőséget biztosítottunk a Tsz-tagoknak - de az egész település lakóinak is - amelyre ma is nagyon büszkék lehetünk. A munkám alapján ért az a megtiszteltetés, hogy beiskoláztak a Politikai Főiskolára és amikor végeztem - így utólag beismerve a legnagyobb bánatomra - nem kerülhettem vissza a kimlei szövetkezetbe. Rajkán lettem a pártbizottság titkára. Sokat jelentett, hogy lehetőséget kaptam arra, hogy óraadóként az Egyetemen Politikai gazdaságtant oktassak. Gazdászok között lehettem és hozzájárulhattam az akkori gazdász generáció szemléletének alakításához. A rendszerváltás előestéjén lettem a Városi Pártbizottság titkára. A rendszerváltást követően érdekesség, hogy a volt gazdász tanítványaim egyikének - aki időközben sikeres vállalkozó lett - cégéhez kerültem. Ügyfélmenedzserként kipróbálhattam magam az üzleti életben és elmondhatom, hogy olyan dologgal foglalkozhattam, amit élveztem, amelyet sikerként élhettem meg. 1994 óta a közélet teljes egészében kisajátított, azóta vagyok a város polgármestere és ebben a ciklusban a város országgyűlési képviselője is.

Stipkovics Pál, Mosonmagyaróvár polgármestere

-Azt mondják, hogy ahol két cintányért összeütnek, ott a Polgármesterünk biztosan jelen van. Hogyan lehet ennyiféle elvárásnak megfelelni?

-Azt mondják - és ez számomra hízelgő - hogy a polgármesterséget a jóisten is nekem találta ki. Ezt a feladatot csak ilyen hőfokon lehet eredményesen végezni, és ez nem esik nehezemre. Szeretem a közösségi életet, a közösségeket, bármely korosztállyal könnyen teremtek kontaktust. Ezért van az, hogy szinte mindenütt ott vagyok. Úgy érzem, most már el is várják, hogy ott legyek.

-Tart-e még a fiatalos hév, a kezdeti lendület, vagy néha úgy érzed, hogy jó volna már egy kis áramszünet?

-Igen, néha érzem már, hogy kell egy kis áramszünet, de szerencsés ember vagyok, mert a családi háttér, a barátaim ezt mind ez ideig biztosították. De már bennem is megfogalmazódott, hogy egyfajta fokozatosságot tudatosan ki kell alakítanom, hisz én sem vagyok már mai gyerek. Bármilyen furcsa, a ciklus végére már nyugdíjérett leszek. Hogy egyik napról a másikra leállni nem tudok az biztos, ezért lassan saját magamnak kell tudatosan felépíteni a fokozatos visszavonulást.

-Hogyan látod a Város és az Egyetem kapcsolatát? Mint volt hallgatónak mennyire szívügyed Alma Materednek a sorsa?

-Nagyon büszke vagyok Alma Materemre, egyrészt a személyes kötődésem miatt, másrészt azért, mert úgy gondolom, hogy ez a város nagyon sokat köszönhet az

Egyetemének és annak a munkának, ami a falai között zajlik. Ezt a várost világszerte nagyon sok helyen csak úgy tudják beazonosítani, hogy itt egy világhírű felsőoktatási intézmény működik, amely olyan tudományos személyiségeket tudott szárnyára bocsátani, akik nagy hatást gyakoroltak a mezőgazdaság fejlődésére. Én azt hiszem, hogy most már nem csak szavakban jelennek meg, hanem a város és az Egyetem együttműködésében is megmutatkozik és ennek már konkrét, kézzelfogható eredményei is vannak. A város jövőképében az Egyetem az egyik legfontosabb pillérként került meghatározásra és az is egyértelműen megfogalmazódott, hogy sokkal jobban építeni kell arra a szellemi kapacitásra, ami e falak között felhalmozódott. A város anyagi erejéhez képest igyekszik azokat a városfejlesztési elkép-zeléseket előtérbe helyezni, amelyek jobb feltételeket teremtenek az Egyetem működéséhez. Gondoljunk csak a Lucsony utcára, a Kolbai utcára, ezek mind olyan gesztusok, amelyek egyértelműen kifejezik a viszonyunkat a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karhoz. És vannak terveink, amelyek egészen új alapokra helyezhetik az együttműködést. Gondolok itt arra a közös projektre, amelynek keretén belül az egész Vártó, a Vár környéke megújulhatna és az országosan is egyedülálló őshonos halfajok élő állapotban történő megjelenítését szolgáló akváriumrendszer valósulna meg a Vár-pincében. Annak külön is örülök, hogy a Kar - a Nyugat-Magyarországi Egyetem részeként - komoly presztízst teremtett magának az integráción belül. Úgy látom, hogy a Kar és az Egyetem vezetői alkotó szellemű együttműködést tudtak kialakítani, amit csak üdvözölni tudok és amit - szerény eszközeimmel - támogatni szeretnék!

-Polgármester Úr, köszönöm a beszélgetést és a finom feketét. Kívánok Neked az eddigiekhez hasonló fiatalos lendületet, optimizmust és - mindannyiunk hasznára - szép eredményeket! Kérni csupán csak egyet kérek: egy pillanatra se feledkezz meg arról, hogy "Mindnyájan jártunk egyszer az Akadémián...!"

Dr.Tenk Antal

FELJEGYZÉS

A TANSZÉK SZÉPREMÉNYŰ DOKTORANDUSZAIHOZ

Egy PhD disszertáció közelmúltban rendezett nyilvános vitáján Csete László címzetes egyetemi tanár - mint a Bíráló Bizottság tagja - azt tudakolta a Jelölttől, hogy dolgozatának mely megállapításait tekinti "elméletinek" és hogy véleménye szerint mitől lesz egy disszertáció "tudományos". Ezzel a "problémával" kapcsolatban - pár nappal a nyilvános vita után - Csete Professzor levelet küldött a NYME-MÉK Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszék PhD hallgatóinak. Mivel a levél - megítélésünk szerint - általános érdeklődésre tarthat számot, ezért döntött a Szerkesztő Bizottság a megjelentetése mellett.

A közelmúlt PhD védésén érdeklődtem a jelölttől, hogy mi is az a bizonyos "elmélet", amit többször is említ a dolgozatában és mitől "tudományos" egy egyébként nagyon gyakorlatias és hasznos dolgozata. A válaszok arra késztettek, hogy talán nem felesleges ezekkel foglalkozni a jövő érdekében.

1. Elmélet: Tapasztalati úton szerzett ismeretek elvi általánosítása, gondolati rendszer a valóság összefüggéseiről és törvényszerűségeiről a tudatunkban, amely a további gyakorlatot szolgálja. Illetve: tények összefüggéseinek föltevésekkel való magyarázata. Szakmánk tudományos cselekményeiben az utóbbi csak kivételes! Kutatások eredményeként az általánosítás fordul elő tudományos munkáinkban. Leegyszerűsítve a tudományos általánosításban ragadható meg leginkább az elemzések, vizsgálatok alapján megfogalmazható elmélet. Azt a szót, hogy "elmélet" vagy "elvileg" saját munkáimban igen ritkán használom, de a tudományos általánosítást gyakran, ha szükséges, ha van, illetve volt olyan eredményem, ami ezt lehetővé tette. Elv: elméleti alap, meggyőződés, irányt szabó magatartás, alaptétel. Elvi: elveken alapuló, elvekre vonatkozó.

2. Tudományosnak minősíthető minden olyan tevékenység, vagy a tevékenység eredménye, amely kimeríti az alábbi kritériumokat:

-alkotó jellegű;

-tudást bővítő (ez veszélyes, mert mindig az a kritikus, hogy mihez, kihez viszonyítanak);

-újdonságként megjelenő;

-tudományos módszereket alkalmazó;

-új ismeretet létrehozó.

Másképpen minden olyan tudás bővítés, ami természetre, társadalomra, kultúrára vonatkozik és felhasználható új alkalmazási lehetőségeket tár fel!

3. A tudományos megismerés folyamata a kutatás!

Alapkutatás: új ismeretek szerzése közvetlen felhasználás, vagy alkalmazás igénye nélkül, de lehetőséget nyújt a felismert, vagy a jövőben várható problémák megoldására.

Alkalmazott kutatás: szintén új ismeretek szerzésére irányul, de specifikus cél elérése érdekében. Szakmánkban ez a gyakori.

Kísérleti fejlesztés: kutatás, vagy gyakorlat alapján új anyagok, termékek, eszközök, eljárások, rendszerek, szolgáltatások előállítása, bevezetése, illetve ezek tökéletesítése.

Műszaki fejlesztés folyamata: kutatás, fejlesztés, új eredmények bevezetése, elterjesztése.

4. Végül kiből lehet, lesz jó kutató, tudományosan megalapozott, folyamatosan fejlődő felső szintű oktató, különös tekintettel az agrárszféra gazdaságtani kutatásaira, oktatására?

-Elhivatottságot érző, ügyszerető, aki felelősségérzettel társulva szolgálja a választott területet.

-Objektív valóságismeretre építő.

-Alkotó fantáziával rendelkező.

-Kitartóan szorgalmas.

-A világgal lépést tartó.

-Magatartásában kollegális, szolidáris, segítőkész és együttműködni képes.

Az összeállítás tapasztalatokra támaszkodó és szubjektív. Ahhoz biztosan nyújt némi segítséget, hogy a tanszék munkatársai, doktoranduszai mindaddig hasznosítsák, amíg jobbat nem tudnak.

Jó munkát kíván:

Dr. hc. Dr. Csete László
c. egyetemi tanár
a közgazdaságtudomány kandidátusa

NÖVEKVŐ KIADÁSOK, SZŰKÜLŐ ÁLLAMI TÁMOGATÁS

Herczeg László gazdasági főigazgatóval beszélgettünk Egyetemünk anyagi helyzetéről, eredményekről, problémákról

Herczeg László, gazdasági főigazgató

-Herczeg László először Veszprémben szerzett vegyész-mérnöki diplomát, majd 1984-ben érdeklődése a közgazdasági pálya felé fordult. 1989-től az akkori Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen mérnök közgazdász végzettséget szerzett. Közel 20 évig humánpolitikai területen dolgozott. 1992-ben személyzeti osztályvezetőként került az Erdészeti és Faipari Egyetemre. 1999-ben lett megbízott gazdasági főigazgató az akkori Soproni Egyetemen, és az integráció után a Nyugat-Magyarországi Egyetem első gazdasági főigazgatójává választották. Az élethosszig tartó tanulás híve, jelenleg a Debreceni Egyetem Budapesti vezetőképző intézeténél közszolgálati menedzser szakos hallgató.

-Milyen változásokat hozott a 2004-es év az Egyetem gazdasági helyzetében?

-Sajnos már szinte szokássá vált, de tény, hogy ismét nagyon nehéz esztendőt hagytunk magunk mögött. A 2000. évi megalakulásunktól, az integrációtól kezdve hoztunk magunkkal belső és külső adósságot. A tavalyi évben ez tovább súlyosbodott azzal, hogy az Oktatási Minisztérium az államháztartás nehéz helyzete miatt 119,1 M Ft elvonást eszközölt. Ez volt az egyik nagy tétel, amely nehezítette a helyzetünket. 2003-ban a pályázati pénzeknek a megelőlegezése, az utófinanszírozás nagyságrendileg roszszabb helyzetet teremtett. Év végével közel 150 M Ft pályázati pénz már elköltésre került, ugyanakkor még az Egyetem számlájára nem érkezett meg. Ez a két tétel közel 300 M Ft. A költségvetési főösszeg közel 7,5 milliárd Ft-ot tesz ki, amelyben benne van a hallgatók ösztöndíjától kezdve az összes működési kiadás, személyi juttatás és a fejlesztési pénzek is. A 7,5 Mrd-ból 5,2 Mrd állami támogatás, a többi saját bevétel, amely két nagy részből tevődik össze. A működési bevételekből, illetve az átvett pénzeszközökből, melyekhez tartoznak a pályázati pénzek és a szakképzési hozzájárulás is. Sajnos ebből az utóbbiból - nem végleges adatok szerint- nem nagyon tudtuk növelni a bevételeinket. Noha nagyon nehéz év volt ez, de a fejlődés nyomai is észrevehetőek, hiszen közel 700 M Ft értékben gyarapodott az Egyetem vagyona, tárgyi eszközállománya.

Fehérváron két jelentősebb beruházás történt: felújíttattuk a volt Gyümölcs utcai épületet, ahol a Gazdasági Hivatal működött és egy 80 fős tantermet, valamint oktatói szobákat alakítottunk ki. A volt menza épületet megszüntettük, ami valószínűleg nem aratott osztatlan sikert a dolgozók körében, mert így nem tudnak helyben étkezni. Itt FVM támogatással két tanterem kialakítása valósult meg. Ezen túlmenően díszburkolatot kapott az udvar, ahol nagyon szép szabadidősarkot alakítottunk ki faalapú bútorzatokkal. Ha valaki néhány év óta most jár arra először, nagyon meglepődhet a látványos fejlődésen. Az összértéke ezeknek a munkálatoknak mintegy 45-50 M Ft.

Győrött is volt előrelépés. Egy tankonyha került kialakításra, közel 15 M Ft értékben. A városi önkormányzattól bérli a Főiskolai Karunk a volt Pattantyús szakközépiskola épületét, ahol szeptembertől nagyon jól felszerelt tantermekben kezdődhetett meg az oktatás. Az épület felújítására 20-30 M Ft-ot, eszközbeszerzésre további 30 M Ft-ot költött a Főiskolai Kar.

Mosonmagyaróváron több beruházás is folytatódott. Mi csak tyúkólnak nevezzük azt a "baromfi istállót", amelynek építése az FVM támogatásával, mintegy 200 M Ft-os beruházással idén fog befejeződni. Elindult a volt Fekete Sas szállodának a szakkollégiummá bővítése, felújítása. Ehhez mindössze 25 M Ft állt rendelkezésre, amiből a nyílászárókat cseréltük ki, ezen kívül fűtéskorszerűsítésre és a tetőszerkezet felújítására került sor.

Legnagyobb projektünk az úgynevezett PHARE beruházásban elkészült objektum. '99-ben indult az Élelmiszertudományi és Biotechnológiai Kutató-központ építése, amelyet tavaly ünnepélyes körülmények között adtak át és februártól birtokba is vehették az ottani diákok. Most

már elmondhatjuk, hogy a teljes vételár, a teljes eszközbeszerzés kiegyenlítésre került. Sopronban a legnagyobb változást az Erzsébet utcai épület földszintjének birtokbavétele jelentette. Az önkormányzattal az adás-vételi szerződést megkötöttük. 450 M Ft-os vételárért kapjuk meg, ami a piaci értékénél mintegy 300 M Ft-tal olcsóbb. Ennek kiegyenlítésére 2004-2005. folyamán kerül sor, viszont a földszintet már birtokba vehettük, a KTK dékáni hivatala és oktatói kara pedig be is költözött. A felújítás 80 M Ft-ba került és mintegy 25 M Ft értékben informatikai eszközök beszerzésére is sor került. Kisebb fejlesztéseket jelentett még a "C" épület alagsorában 4 laboratórium kialakítása, ahol a folyosó villamos hálózatának felújítása is megtörtént. A BPFK-on egy 8 M Ft-os igazgatási-épület korszerűsítés-felújítás történt. Tavaly december 16-án a Gazdasági Kabinet jóváhagyta a Baross-úti épülettömb további bővítését, mintegy 450 férőhely kialakítására kerül sor. A PPP (magántőke bevonásával létrehozott állami beruházás) konstrukcióhoz a Nyugat-Magyarországi Egyetem az elsők között csatlakozott. A PPP konstrukcióban építendő kollégiumi program részvételi szakasza lezárult, az eljárásra jelentkezett öt pályázóból négy felelt meg a pályázati kiírás feltételeinek. Előreláthatóan 2004. május végén, július elején születhet végleges döntés a befektető-beruházó kiválasztásáról és szerencsés esetben még az idén elindulhat az építkezés. Ez egy kifejezetten emelt szintű szolgáltatás lenne, 2-3 ágyas szobákkal, fürdőszobával, mellékhelységgel, 2-3 szobánként teakonyhával kb. 30.000 Ft havi díjért - nyilván a hallgatóknak nem ennyibe fog kerülni. A lakhatási támogatás 2 év alatt 10000 Ft/hóra fog emelkedni. Reményeink szerint a 2005-2006-os tanév elejére átadhatjuk és 450 hallgatóval többen tudnak magasabb szintű kollégiumi ellátásban részesedni.

-A pályázatok korát éljük, amikor a felsőoktatási intézmények fontos bevételi forrását képezik a pályázatok. Hogyan működik az Egyetem pályázati irodája?

-A Pályázati Irodának jelenleg várható az átalakítása a minél hatékonyabb működés érdekében. A pályázatok alapvetően szakmaiak és szerencsére oktatóink, professzoraink jelentős része folyamatosan figyeli a pályázatokat. Inkább koordinálási feladata van az irodának. Nagyon sok sikeres pályázaton vagyunk már túl, de az EU-s pályázatok most fognak beindulni. Az első nagyobb pályázatot az EMK most juttatta el a Gazdasági Minisztériumhoz, mely a Környezettechnológiai nevet viseli, általa 5-600.000 Ft elnyerésére nyílhat lehetőség. Ehhez szervezeti szerkezetét is megváltoztatta a Kar, létrehozta a Környezeti Kompetencia és Innovációs Központot. Ezen kívül is várhatóan nagyon sok pályázatot írnak ki, elsősorban az Innovációs Alap, amelynek idén 3,5 Mrd Ft lesz a felsőoktatásra szánt pályázati összege. Pályázatok révén külső kutatókat is szeretnénk megcélozni. Reméljük, hogy Sopronban is jelentős szellemi bázis alakul ki, akár az Innovációs és Ipari Parkban, akár az Egyetem területén, mert ez a jövőbeni pályázatok sikerét nagymértékben elő tudnák segíteni. Az eszközbeszerzések hagyományosan már több éve pályázatokon keresztül történnek. Azok a tanszékek, intézetek tudnak eredményes kutatómunkát végezni, amelyek sikeres pályázatokat produkálni.

-Milyen változások történtek a Gazdasági Főigazgatóságon?

-A Gazdasági Igazgatóság szervezeti felépítése is megváltozott a hatékony létszám- és bérgazdálkodás elősegítésére. Most két helyettes segíti a főigazgató munkáját. Humánerőforrás-gazdálkodási Osztály került kialakításra. A műszaki területet erősíti a Vagyongazdálkodási Osztály megalakítása, hiszen az Egyetem nagyon jelentős vagyonnal rendelkezik, melynek kezelése, naprakész nyilvántartása nem egyszerű feladat.

A hallgatókat érintő új vívmányként tavaly ingyenes szemeszter-bérletet kapott valamennyi soproni és győri nappali tagozatos hallgatónk. Ezek egyik felét az Egyetem másik felét a Kisalföld Volán vállalta. A hallgatói ösztöndíjak kifizetése az Egyetem likviditási gondjai miatt egyszer sem késett. Amennyiben nem került minden kifizetésre, akkor az adott Kar ösztöndíjakat előkészítő csoportjának köszönhető.

-Az Egyetem gazdasági helyzetének nehezedése hogyan érinti a személyi állományt?

-Noha rendkívül nehéz volt a helyzet, eredményként kell elfogadnunk, hogy semmilyen megszorító intézkedésre, létszámleépítésre, személyi juttatások megvonására nem került sor. Egyedül az év végi nem rendszeres személyi juttatásokat tiltotta le rektori utasítás. Sajnos az Egyetemnek nincs sok eszköze arra, hogy a várható megszorító intézkedéseknek meg tudjon felelni. A tavalyi évben 120 M Ft elvonás, idén 240 M Ft elvonás volt az induló költségvetésben és már megkaptuk a Pénzügyi Minisztériumnak azt a levelét, amelyben felhívják az Egyetem vezetőségének figyelmét arra, hogy vizsgálja felül valamennyi kötelezettség vállalását. Az Áfakulcsok miatt jelentős áremelkedés gyűrűzött be az Egyetemre is. A kiadásaink megnövekedtek, míg az állami támogatás szűkül. Két lehetőség van ennek a megoldására. Az egyik a bevételek megnövelése, de itt már túl nagy további emelkedésre nem számíthatunk, hiszen az előző években évről-évre 50-50%-ot nőtt az egyetem bevétele, főként a költségtérítéses hallgatók létszámának növelésével. Ennek nyilvánvalóan határt szab az egyetem kapacitása és a csökkenő fizetőképes kereslet. A másik a költségek csökkentése. Ez elkerülhetetlen. Jelenleg Gazdasági Bizottság előtt van az a javaslatcsomag, amelynek része egy minimális létszámcsökkentés, amely az Egyetemi Tanács határozatára vár. Tehát drasztikus leépítésre nem kell számítani, de ahhoz, hogy az új szakokhoz, új oktatók felvételére sor kerülhessen, elkerülhetetlen, hogy a foglalkoztatott létszámot, különösen a nyugdíj utáni, melletti foglalkoztatást kell felülvizsgálni. Ezek az adatok és tények nem túl bíztatóak, mégsem szabad éppen most elcsüggednünk, hiszen már csak napok választanak el bennünket az EU csatlakozástól. Reményre ad okot továbbá az is, hogy nem csökkent a hallgatói érdeklődés az Egyetem iránt az idén sem. Az Oktatási Minisztérium jóváhagyta az Intézményfejlesztési Tervünk II. főfejezetét, kezdődhet a Beruházási Program készítése. Közel negyven fejlesztési projektről van szó, melyek megvalósulása mind a négy érintett városban jelentős előrelépést jelent majd. A magyar felsőoktatás tervezett reformjának érdemi része jövő januártól várható. Tehát korábban soha nem tapasztalt lehetőség előtt állunk.

FORMATERVEZÉSI DÍJ

Standeisky Dániel "Silentium" nevű kerti bútora "Termék" kategóriában kapott Magyar Formatervezési Díjat

Az 1977-ben alapított Ipari Formatervezési Nívódíjat Magyar Formatervezési Díj néven újította meg a Magyar Szabadalmi Hivatal. A pályázók ezután négy kategóriában indulhatnak, a magyarországi formatervezőket és a gyártókat remélhetően előbb-utóbb mozgósító, évente meghirdetett szemlén. A négy kategória: termék, vizuális kommunikáció, terv és diákmunka. 2003-ban 14 díjat adott ki a zsűri a 260 pályamunkából kiválasztott munkák tervezőinek és alkotóinak. Standeisky Dániel "Silentium" nevű kerti bútora "Termék" kategóriában kapott Magyar Formatervezési Díjat - mások mellett. Standeisky Dániel 2002-ben szerezte meg formatervező művészi oklevelét egyetemünkön, az Alkalmazott Művészeti Intézetben. Vele beszélgetünk.

-Mikor született meg a bútortervezés gondolata?

-Végzésemkor, a Faipari Mérnöki Karon futó akáchasznosítási kutatáshoz kapcsolódva írtak ki az Intézetben akácbútorra szóló diplomamunka-feladatot. Így az alapanyag már adott volt. Többen dolgoztunk ezen a feladaton az évfolyamból.

-Mennyi munkát kívánt a tervek elkészítése, és melyek a munka fő fázisai?

-Két fejezetre kell osztani az elvégzett munkát. Az első a diplomamunka, a második pedig, a gyártás beindítása és a pályázat. A diplomamunka fél év alatt készült el. Ez alatt az idő alatt - a tervezés folyamán - többször egyeztettünk a gyártóval, míg a védésre egy-egy karosszék is elkészült. A gyártó cég - Blondel Kft. Kisvárda - akácra szakosodott, és az igazgatója (faipari mérnök) volt az egyik konzulensem. A diplomamunka fő fázisai a következők voltak: 1. Az üzemben tett első látogatásunk lényege tulajdonképpen az alapanyag és a technológiai háttér megismerése volt. 2. Az akác különleges tulajdonságai eleve a kerti bútor felé terelték az érdeklődésünket, ezért felmértük az itthoni piaci helyzetet. Ezt megvizsgálva kiderült, hogy a modern vonalú és elegáns kerti bútor hiányzik a kínálatból. 3. Összegezve a tapasztalatokat, már el lehetett indulni az általánosan megfogalmazott feladattól a konkrét terv felé. 4. Kb. 15-20 vázlattervet készítettem, amelyek közül végül kettőt választottunk ki Tóth Tiborral, aki egyetemi magántanárként tanít az Intézetben, s Ő volt az itteni konzulensem. 5. A kiválasztott két formát kellett végül készre terveznem, amelyek formaterveit elsősorban ergonómiai szempontok szerint kellett még módosítani. Ez, valójában már a végső simítás volt. 6. A két tervből ki kellett még emelni a karosszékeket, amik a gyártási dokumentáció összeállítása után el is készültek - a diplomavédésre.

-Tehát tervezés és változtatás, aztán megint tervezés és változtatás és így tovább.

-Igen is, meg nem is. Az ergonómia szerinti pontosítás, vagy igazítás szemmel már alig volt észrevehető és a gyártás során történt szerkezeti módosítások sem voltak jelentősek és azok nem is látszanak kívülről.
A végeredményben - a bútorban - már szétválaszthatatlanul ötvöződik az esztétikum és a technológia, amik egymástól oly nagyon különböző stúdiumok.

-Melyiket illeti az elsőség?

- Számomra az esztétikum az első, ezt követi az ergonómia és csak azután jön a technológia. A vevők is így rangsorolnak.

-Igazodik ehhez a rangsorhoz az itt szerzett tudás?

-Igen, nagyjából. Szerencsés helyzetben voltam egyébként, mert hiányos technológiai ismereteimet mindig pótolta valaki vagy itt, vagy az üzemben. Persze nagyon jó volna ezen a téren is többet tudni, de nem tudom, hogy mi férne még bele a tantárgyi tervünkbe...

-Hogy lett a diplomatervből pályamunka?

-Ez már a második fejezet. Említettem, hogy többen választottuk diplomatémául az akác kerti-bútort, és mindannyiunk tervei mellé elkészültek a karosszékek. Ezek közül aztán már a gyártó választotta ki azt az egyet, amelyiket gyártásra, forgalmazásra alkalmasnak tartott. A választás az én egyik tervemre esett. Innen indultunk tovább.

-Hozott a kiválasztás, az örömön túl újabb feladatot?

-Igen. Néhány kis módosítás után el kellett készítenem a bútorcsalád minden darabjának (8 db) teljes gyártási dokumentációját. Megkezdődött a sorozatgyártás, és a bútor megjelent a piacon. A pályázatra alkalmas formát már a gyártás érlelte ki.

-A keményfa akkor is kemény, ha lágyak az ívei. Nem szerepel a tervben valamilyen párnázat?

-De igen. Vékony, kb. 3 cm vastag párnát is terveztem hozzá, ami még nem készült el.

- Az ergonómiai viszonyokat viszont, egy vékony párna is megváltoztatja. Nem volna jobb legalább a székeket kétféle méretben gyártani? Ha az óvodákra, vagy öregek otthonára is gondolunk, akkor hamar összejönne egy sorozat.

-Ilyesmiről nem volt szó sem a gyártónál, sem a kereskedőknél. Lehet, hogy ezek a gyártásban új terméknek minősülnének. Érdekes, ez tulajdonképpen egy lehetséges új fejlesztési irány.

-A magas elismerés azt sugallja, hogy a bútor tökéletes, vagy majdnem az - viszont egy szülő mindig talál még a legjobb gyermekében is javítanivalót. Van-e olyan részlete a Silentium családnak, amivel nem vagy elégedett, amit ma máshogy terveznél?

- Jónak érzem a bútorokat. Talán az ülőlécek lehetnének egy kicsit még vékonyabbak.

-Mit csinálsz most?

- Három évre szóló Moholy Nagy László ösztöndíjat kaptam, és most éppen polgári szolgálatos katona vagyok Sopronban, az Alkalmazott Művészeti Intézetben. Belső bútort tervezek - az ösztöndíjhoz kapcsolódva - szintén akácból. Néhány jellemzője: modern vonalú, hasonlít a Silentiumhoz, otthon szerelhető össze, kárpitozatlan, és tartalmaz fém elemeket is. Ülőbútor, egyelőre még tároló elemek nélkül. Egy év telt el az ösztöndíjból, már van terv és van prototípus is.

-Távlati terveid?

-Ebben a szakmában a jelenlegi gazdasági helyzet kizárja a hosszú-távú tervezést, de én szívesen folytatnám ezt a munkát.

-Dolgoznak a többiek is. Volt a pályázaton soproni munka a tieden kívül?

- Igen, többen indultunk: Juhász Márton (kínai teáskészlet csomagolása), Szücsy Róbert (kanapé-ágy), Tóth Péter - Kiss Dániel (közületi szék) és én.

-Milyen volt a díj fogadtatása az Egyetemen és az Intézetben?

-Érezhető volt, hogy sokan tudnak róla Sopronban, és elismerik. Nagyon jól esett, hogy kiemelt dékáni dicséretet, s mellé komoly szakkönyv-jutalmat kaptam. Az Intézetben "szűk családi körben" ünnepeltünk.

-A Magyar Formatervezői Díjat a díj alapítói nagyon komolyan veszik. Egy díj értékét viszont emellett az adja, ha tekintélyes, és ismert - itthon, és lehetőleg külföldön is. Ezt a díjat számon kellene tartsák a tervezők, a gyártók, a kereskedők és rajtuk keresztül a közönség is. A díj elnyerése után mit érzel, mit tapasztalsz?

- Ezen a téren rosszak a tapasztalataim. A kívánt áttörés - úgy tűnik, - még nem történt meg. A gyártók többsége nem ismeri a díjat, és nem érzi a formatervezés jelentőségét sem, pedig éppen ez a pályáztatás és a díjazás igazi értelme. Az alapítók (és a kuratórium) földobták a labdát, ami most már a gyártóknál van, de ők - néhány kivételtől eltekintve - erről, sajnos nem is tudnak...

(Sz.T.)

EGY SOKOLDALÚ PROFESSZOR HAMBURGBÓL

Prof. Dr. Günter Spreth látogatásáról

A Hamburgi Egyetem Szakképzés- és Gazdaságpedagógiai Intézetéből látogatott egyetemünkre Dr. Günter Spreth egyetemi tanár. A nemzetközi tekintélyű és elismert professzor közel tíz éve áll munkakapcsolatban a Tanárképző Intézet igazgatójával, Dr. Lükő István egyetemi docenssel. Günter Spreth Professzor először járt Sopronban, akit az egy hetes programja alatt fogadott Prof. Dr. Molnár Sándor dékán, Prof. Dr. h.c. Dr. Winkler András általános rektorhelyettes, és Prof. Dr. Faragó Sándor rektor is. A hamburgi vendég látogatásának célja az volt, hogy

Prof. Dr. Günter Spreth

előadást tartson a Hogyan tovább? - Bázisiskolák tudományos konferenciája és találkozója a bázisiskolák és a tananyag - modularizáció kérdéseiről című rendezvényünkön, melyet Dr. habil Takáts Péter dékánhelyettes úr nyitott meg és vezetett Prof. Dr. Molnár Sándor dékán úrral, valamint Prof. Dr. Hargitai Lászlóval együtt. A professzorok ugyanakkor előkészítették a következő nemzetközi találkozót és workshopot, valamint a 2005 tavaszán megrendezésre kerülő konferenciát. A nappali mérnöktanár szakosok egy csoportja hallhatta dr. Spreth előadását a tananyag modularizációjáról és ennek nemzetközi hálózatáról. Amint kiderült, az Inwent - amelynek tudományos tanácsadója Günter Spreth professzor - világszerte 5 nagyobb projektet szervezett a Balkántól az Arab országokon át Délkelet-Ázsiáig. Ennek a modularizációnak nagy jövője van a szakképzés, a felnőttképzés és a felsőoktatás területén. Különösen jelentősnek tartotta Spreth professzor az egyetemünkön nemrégiben befejezett, szakképzés-pedagógiai kísérletet, amely a vertikális modularizáció gyakorlati kipróbálása volt; s amelyet Dr. Lükő István docens úr vetett fel először Hamburgban, 2001-ben a Nemzetközi Kutatószeminárium egyik előadásán. A német vendég soproni programja során meglátogatta többek között az Erdészeti Múzeumot, a Szakképzési és Továbbképzési Központot, a Vadgazdálkodási Intézetet, a Fertő-Hanság Nemzeti Parkot, az Esterházy-, valamint a Széchenyi-kastélyt és a Handler Nándor Szakképző Iskolát is. Mindehhez kiváló kíséretet, szakszerű bemutatást adott Dr. Alpár Tibor, Dr. Rácz Józsefné, Dr. Jánoska Ferenc, Rákosi Éva, Román Pál EMH, valamint Friedrich Árpád ágazatvezető a Handler Szakképző Iskolából. Nem hiányoztak a baráti beszélgetések, az ismerkedés meghittebb percei sem. Megismerhettük Spreth professzor széleskörű tájékozottságát, gazdag tudományos tapasztalatait, hobbiját, a vadászatot, ami nála magas szintű természet -és fajismerettel társult, ahogy ez szakavatott egyetemi kollégák számára is hamar kiderült. Günter Spreth professzort kedves, megnyerő emberként ismerték meg az egyetem-ünkön, s öröm volt vele lenni hallgatónak, oktatónak egyaránt.

Prof. dr. Molnár László

MEGJELENT: PAPÍRIPARI SZAKLEXIKON

A Papír-Press Egyesülés gondozásában megjelent Papíripari Szaklexikon hiánypótló munka egy öttagú szerzőcsoport tollából. A közel 4000 címszót tartalmazó kötet gazdag ismeretanyagot ölel fel, alapos részletességgel tárgyalja a papíripar egészét. Ismerteti a szükséges kémiai alapfogalmakat valamint a társszakmák, pl. a nyomdaipar, a médiatechnológia kapcsolódó szakkifejezéseit is. A könyv tartalmilag és szerkezetileg nyolc részre tagolódik. Az egyes fejezetek sorra veszik a papírgyártás részfolyamatait, a nyersanyagoktól kezdve a gyártási technológián át a kész termékekig illetve azok feldolgozásáig. A szöveget kísérő ábrák, táblázatok jól egészítik ki a leírtakat. A kiadvány nyelvezete igényes, a papíriparban kevésbé járatos olvasó számára is érthető és élvezetes. A kötet végén található angol és német szószedet idegen nyelvű szakirodalomhoz nyújthat segítséget. A Papíripari Szaklexikon az oktatás, az ipar és minden érdeklődő számára kiváló, jól használható kézikönyv.

Dr. Kovács István
Tanszékvezető egyetemi docens
Cellulóz- és Papíripari Tanszék

Egy beteljesült álom: LIGNO-NOVUM

1990-ben egy tavasz végi délutánon tanszéki szobámban az akkoriban alakult Asztalos Szövetség fiatal ügyvezetőjével Pintér Imrével és Dr. Szoják Péternével a Magyar Asztalos frissen kinevezett főszerkesztőjével arról ábrándoztunk, hogy kellene egy olyan szakkiállítást szervezni, amely az asztalostól a faipari mérnökig az egész szakmát megmozgatva összefogná. Friss szakmai információkat, üzleti, fejlesztési lehetőségeket biztosítana..." Lelki szemeink" előtt talán a 10.000m2 nettó alapterületű 10 országból több mint 200 kiállító által a faipar csúcstechnikáját felvonultató és 12.000 fő vendéget fogadó 2003 évi szakkiállítás lebegett...

Ahhoz hogy az álomból valóság legyen adott volt Sopron, a faipari és erdészeti felsőoktatás otthona, az "erdő és a fa fővárosa", kellett a Faipari Tudományos Egyesület (FATE) és az Országos Asztalos és Faipari Szövetség (OAFSZ) összefogása, valamint egy profi vásárszervező cég: a Program Kft.

1991. évi első LIGNO-NOVUM még elfért a soproni Sportcentrum nagytermében (45 kiállító 430m2-en), de már segítette a kibontakozó vállalkozásokat és megmozgatta a különböző fás szakmákat. Azóta a fejlődés a kiállított termékek és a szervezett szakmai programok vonatkozásában egyaránt folyamatos és mára a LIGNO-NOVUM Közép Európa egyik legnagyobb faipari rendezvényévé fejlődött.

Mit jelent ma ez a szakkiállítás a városnak és a különböző intézményeknek:

-A rendezvény idején a nagyszámú kiállító és látogató miatt egy héten keresztül megélénkül Sopron idegenforgalma, minden szálláshely és étterem teltházzal működik és a városba látogatók jó szívvel viszik magukkal a "leghűségesebb városban" szerzett élményeket.

-A Nyugat Magyarországi Egyetem Erdő és Faipari Mérnöki karai úgy az oktatók mint a hallgatók vonatkozásában kiemelkedő szakmai lehetőséghez jutnak. A helyszínen tanulmányozhatják a legkorszerűbb anyagokat, gépeket, szerszámokat, technológiákat, kellékeket. És ami még fontosabb: élő szakmai kapcsolatokat alakíthatnak ki a gyakorlatban dolgozó kollegákkal. A LIGNO-NOVUM nagy szerepet játszik a faipari képzés szellemi felfrissülése mellett, a Faipari Mérnöki Kar támogatói körének kialakításában. Bátran kijelenthetjük, hogy a szakkiállítás és a kapcsolódó szakmai rendezvények nagyban hozzájárultak a faipari felsőoktatás tekintélyének megőrzéséhez.

-Szólnunk kell arról a szerepről is, amely segíti a faipari szakoktatás (alap és középfok) fejlődését is. Ma már a karhoz kapcsolódó hat bázis iskolán kívül egyéb szakiskolák is csoportos tanulmányutakat szerveznek és a rendezvénysorozat keretében minden évben megszervezzük a faipari szaktanárok továbbképzését is.

-Utoljára említjük a legfontosabbat: A LIGNO-NOVUM-hoz kapcsolódóan létrejött a faipari szövetségek szakmai össze-

fogása. A 2003. évi rendezvényen aláírták a FAGOSZ, a Bútorszövetség, Országos Asztalos és Faipari szövetség, valamint a Faipari Tudományos Egyesület együttműködési megállapítását. A hazai erdőkből évente kitermelt mintegy 6 millió m3 faanyag feldolgozása, forgalmazása és különböző szintű hasznosítása ma mintegy 100.000 főnek biztosít megélhetési lehetőséget hazánkban. Úgy gondoljuk, hogy szakmai érdekeink érvényesítése csak egy jó szellemű együttműködéssel válik lehetővé!

E rövid áttekintést a 2004 szeptember 08-11-én megtartandó LIGNO-NOVUM szakkiállításhoz kapcsolódó konferenciák bemutatásával fejezem be.

NYME Faipari Mérnöki Kar szervezésében (társ szervező :FATE)

-Szeptember 9.: A minőségi hengeresfa feldolgozás fejlesztésének új kihívásai

-Szeptember 7-8. III Faipari marketing konferencia

Országos Asztalos és Faipari Szövetség szervezésében: Szeptember 8-9.

-Marketing a fa mellett, a faablak mellett

-A hazai bútor lehetséges marketing támogatása

-Az EU csatlakozás kapcsán történt változások, új rendeletek a faiparban

-Pályázati lehetőségek kis- és középvállalkozások számára

-Hogyan vállaljunk munkát az EU-ban

Program Kft, NYME FMK, Attila Mérnöki Iroda szervezésében:

- Szeptember 10.: Faépítészeti Konferencia

A szakkiállításon önálló standon mutatkoznak be a Faipari és Erdőmérnöki karok. Ez évben az Alkalmazott Művészeti Intézet és a Faipari Mérnöki Kar bázis iskolái is kiállítják mestermunkáikat.

A soproni Alma Mater szeretettel várja a volt tanítványait és a szélesebb szakközönséget a LIGNO-NOVUM vásárra a kapcsolódó konferenciákra és a szeptember 9.-ei Öreg fás diákok szakestélyére!

A vásárról részletes információ a Program Kft-től:

9400 Sopron Virágoskert u. 3.
Tel/Fax: +36 99/524-580
A vásár honlapja:
www.ligno-novum.hu,
vagy
www.wood-tech.hu

EURÓPAI UNIÓ ÉS MAGYARORSZÁG

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Társadalomismereti és Közművelődési Tanszéke "Európai Unió és Magyarország" címmel 2004. március 23-án rendhagyó szemináriumot rendezett a frissen végzett művelődésszervező szakos hallgatók, a Kar oktatóinak, valamint meghívott vendégelőadók részvételével.

A Tanítóképző Főiskola névadójáról elnevezett ünnepi napok keretében, a 2003-as évben került átadásra az Európa Kutatóterem, amely az előadások színhelyéül is szolgált. A szemináriumon a már diplomát szerzett hallgatók és oktatók tartottak egy-egy gondolatébresztő beszédet, melyben felvázolták a közelgő csatlakozási időpontig várható történéseket.

Köszöntőjében Dr. Cseh Sándor a Kar főigazgatója üdvözölte a beszélgetés kezdeményezését, hiszen az évente megrendezésre kerülő Apáczai Napok Tudományos Konferencia mellett idővel a mostani összejövetel is hasonló méretűvé nőhet. Fontosnak tartotta, hogy az Európai Unió a tantervekben is megjelenik, hiszen felépítését, működését, intézményeit a főiskolán önálló tantárgyi keretek között is tanulják a hallgatók. Beszédében megjegyezte, hogy hazánk igazi értékeket vihet a meglévő tagállamok közé, ugyanakkor nem szabad csak a gazdasági, technológiai fejlődésre fordítani a figyelmet, hiszen a magyar kultúra és a művészetek jelenléte egyaránt elengedhetetlen az Unióban.

Az esemény főszervezője, Pongrácz Attila főiskolai tanársegéd a "Portugál példa" címmel kezdte az előadások sorát. Ismertette Portugália szerepét és jelentőségét az Európai Unión belül és eredményeit párhuzamba állította Magyarországéval. Ezt követően két volt hallgató is felszólalt a fórumon. Jóna Zoltán "Írország és az Európai Unió", míg Sóóky László "Magyarország és az Európai Unió" témában tartotta meg rövid beszámolóját. A "Magyar sajtó Európában" kérdéskörben Heffler György, a Veszprémi 7 Nap című hetilap lapigazgatója mondta el véleményét. A gazdaság és a vállalkozási szerepek megváltozásáról Hancz István a Győri Ipartestület ügyvezetője tájékoztatta a jelenlévőket. Mindketten szintén az Apáczai végzett hallgatói voltak. Szunyogh László főiskolai adjunktus, "Művészeti fesztiválok Európában" címmel tartott előadást, melyben külön kiemelt szerepet kapott a 2003-as Velencei Biennálé témaköre. Soós Zsolt főiskolai adjunktus a politika és a mindennapi élet kapcsolatának kérdését tárta a szeminárium résztvevői elé. "Az Európai Unió regionális politikájának fő jellemzői és a regionális politika hatása a kistelepüléseken élők életkörülményeire" címmel. Varga Balázs főiskolai tanársegéd az EU-ban felhasználható pályázati lehetőségekről átfogó képet vázolt fel, bemutatva a fontosabb támogatási programok rendszerét. A Kar könyvtára is rendelkezik az Unióval-val foglalkozó dokumentumokkal. Ezek típusairól és használatukról, valamint a rendelkezésre álló infrastruktúráról Siposné Majos Erika, a könyvtár vezetője tartott előadást. Az esemény utolsó felszólalója Dr. S. Kárpáti György volt, akinek neve egybeforrott az 1989-ben lezajlott Páneurópai Piknikkel. A szeminárium alkalmával a soproni határszakaszon 1989. augusztus 19-én a "Vasfüggöny" elbontásáról készült dokumentumértékű videófilmet vetítette le, amely napjainktól visszatekintve is mérföldkőnek számít az egységes Európa létrehozásának folyamatában. Így pár hónappal az Európai Unióhoz való csatlakozásunk előtt fontos, hogy tisztában legyünk a történelem tényeivel, mondta a rendező. A rendszerváltás idején már valami elkezdődött.

Ezen gondolatokhoz kapcsolódva, a konferenciát életre hívó Közművelődési és Társadalomismereti Tanszék vezetője, Dr. Gál Zoltán zárszavában megjegyezte, hogy az "Uniós csatlakozásunk a belépéssel sem zárul le". További feladatok várnak megoldásra, kihasználva az Európai Unió adta lehetőségeket mind országos, mind pedig főiskolai szinten.

Horváth Attila
sajtóreferens
ATFK

HÁZASSÁGBAN AZ IDEGENFORGALOMMAL

Beszélgetés Dr. Csizmadia László tanszékvezetővel, a magyar idegenforgalmi képzés "derűs guru-jával"

Dr. Csizmadia László sokoldalú személyiség: szeret utazni, énekelni, kirándulni, főzni, sütni. Emellett több alapítvány és társaság tagja, nemrégiben pedig a bangkoki egyetem díszdoktori címét vette át a trónörököstől. Közkedvelt tanár és kolléga. Szavaiból kiderül: munkájában évtizedekkel ezelőtt olyat talált, amiben nem csalódott, ami szinte naponta ajándékozza meg örömökkel. A Tanár Úr azt vallja, hogy "ha savanyúan, zordan élünk, akkor komisz lesz az életünk, ha viszont mindezt derűsen tesszük, akkor mosoly terem körülöttünk, jókedv". Dr. Csizmadia László tanszékvezetővel, a magyar idegenforgalmi képzés "derűs guru-jával" a szokásos győri tartózkodása alkalmával beszélgettünk.

- Mostani munkáján kívül mi köti még Győrhöz a Tanár Urat?

- Családunk régi idők óta győri gyökerekkel bír. Apám, dr. Csizmadia Andor jogtörténészként több száz éves matrikulákban találta meg a nyomokat. Megemlíthetem azt is, hogy nagyapám, dr. Csizmadia Miklós Győrben a harmadik legnagyobb ügyvédi irodát vezette. A háború alatt kinevezték Nagybánya polgármesterének, majd az oroszok elől menekülve Szekszárdra jött a család; ott éltek édesanyám szülei. Az úgynevezett felszabadulást Győrben, a Püspökvárban éltük át. A háború után szüleimmel ismét Szekszárdra mentünk, a nagyapai kúriába.

- Ettől az időtől kezdve Tanár Úr iskolái édesapja pályájához kapcsolódtak?

- Igen, hiszen Győrben kezdtem, Szekszárdon folytattam, majd mikor Budapesten a Népjóléti Minisztérium főosztályát vezette, fővárosi iskolába jártam. Később Egerben, a katolikus jogakadémián tanított, akkor én az ottani ciszterci gimnáziumban kezdtem középiskolai tanulmányaimat. Mikor az akadémia államosítása után apámat ismét Budapestre, az ELTE jogtudományi karára "vitték", az államjogi tanszék docensének, akkor Szentendrén laktunk, és én ott érettségiztem a ferenceseknél. Ötvenhat engem sem került el, hiszen heves vérmérsékletű joghallgatóként eléggé benn voltam az események sűrűjében. Azt, hogy életben vagyok, talán annak a tüdőgyulladásnak köszönhetem, ami miatt az utolsó napokban ágynak dőltem, s mire meggyógyultam már - mondjuk így - másként alakultak a dolgok.

- Apai példa nyomán Ön is jogásznak készült?

- El is végeztem a jogot, de megszereztem a felszolgáló, a szakács, később a portás szakmunkás-vizsgáimat is. Igazából ekkor indultam el az idegenforgalmi-szállodás "szamárlétrán": üzletvezető-helyettes, üzletvezető, éttermi igazgató lettem, majd hatvannyolcban hívtak a budapesti főiskolára tanítani. Azóta ott vagyok, úgy, hogy utoljára kilenc évig az intézmény főigazgatójaként is működhettem. Talán ebből is kitűnik, hogy elég régen "összeházasodtunk" már az idegenforgalommal.

- Miként került a képbe Győr, illetve a tanítóképző?

- A kilencvenes évek elején látszott, hogy a tanító- és tanárképzőkben végzettek számára, a csökkenő gyermeklétszám miatt szűkül a pálya, a főiskolákon kapott humán felkészültséget viszont vétek lenne elpazarolni, az idegenforgalmi képzésben hasznosítani tudnánk. Így kerültem kilencvenkettőben Győrbe, amikor szintén dr. Cseh Sándor volt a főigazgató és kidolgoztunk egy tervet, vagyis egy utat, a második diploma megszerzéséhez. Szombathely, Kaposvár, Eger, Nyíregyháza, Zsámbék mellett Győr is tagja lett egy országos hálózatnak. Kilencvenhatban felsőfokú szakképzés címén sikerült akkreditáltatnunk, "beemelték" a törvénybe, sőt azóta primátussal bír. Azért tartom nagyon fontosnak ezt a képzést, mert a turizmus nemcsak a nagyobb városokban, vagy Budapesten és a Balatonnál zajlik, hanem az egész országban. S ezek a főiskolán végzett tanítók visszamennek szülőhelyekre és mindenütt adott az a képzett egyén, aki mondjuk a falusi turizmusban, a helyi idegenforgalomban meghatározó szerepet tud vállalni.

- A jelenről és a terveiről szóljunk!

- Győr édesapám szülőhelye, ezért is éreztem kötelességemnek, hogy visszaadjak valamit abból, amit itt kaptam. Ennek egyik megnyilvánulása volt, hogy 2001 szeptemberében saját jogon megkaptuk az Apáczai Főiskolai Karon az idegenforgalmi szakmenedzser képzést. Kialakult egy szakember gárda, részben az itteni tanárokból, részben pedig Győr idegenforgalmászaiból, ami lehetővé tette a főiskolai szak indítását is. A néhány emberből álló szakcsoport tanszékké avanzsált, s engem pedig meghívtak a tanszék vezetésére, aminek örömmel tettem eleget. Az igényt vagy népszerűségünket bizonyítja, hogy tavaly tizennégyszeres túljelentkezés volt a szakra. A jövő? Azt szeretnénk, ha Győrben stabil idegenforgalmi- és szállodaképzéssel büszkélkedhetnénk. Most egy tanüzemet tervezünk, amivel a gyakorlati részt is be tudnánk indítani, ehhez kapcsolódva a vendéglátó-szálloda szakot. A kettő együtt megteremtené azt a szakember bázist, amire égető szükség van a térségben.

-Kedves Tanár Úr! Aki mosolyt vet, szeretetet arat - tartja a régi szólás. Kívánom, hogy egészségben ossza meg tudását, vidámságát tanítványai és mindenki örömére!

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Dr. Csizmadia László a bangkoki egyetem díszdoktori címét vette át a trónörököstől

MÁRCIUS 15-E AZ ATF KARON

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeire karunkon az országos és a győri történések megidézésével emlékeztünk. A vegyeskar Váray Tamás vezényletével megszólaltatta Bárdos Lajos Jeremiás próféta könyörgései c. fájdalmasan és magasztosan áradó művét, amelyet a szerző 1956 februárjában írt. Az Epylog Kamara Együttes tagjai pedig megelevenítették az 1948. március 15-ei eseményeket. A jelenetet Miksy Attila tanította be. (Ezt később a városi ünnepségek keretében is előadták a hallhatók.) A megemlékezés új színfoltja Dominkovits Péter győri főlevéltáros Győr megye politikai elitje a reformkorban és a szabadságharc idején című előadása volt. Az előadó bemutatta azokat a Győr megyei és győri családokat, akik nem csak a helyi, de az országos események irányítói is voltak, s ezzel a történelmi eseményt életszerű közelségbe hozta.

KIÁLLÍTÁS

Ajánló Pillák István "KONTRASZTOK" című fotókiállításához. Pillák István harmadéves művelődés szervező szakos, levelező tagozatos hallgatónk, aki most mutatkozik be először munkáival az Apáczai Galériában.(A kiállítás április 1-ig tart nyitva. Győr, Liszt F. u. 42.) A mintegy harminchat fotó egyik része a természetet, a másik része a benne élő embert, mint az érzéseit a táncban, a színház világában megfogalmazó, a mozdulataival beszélő alkotót mutatja meg. A mozgásban olyan gesztusokra reagál, amelyek a legjellemzőbb pillanaton egy kicsit éppen innen vagy túl -és épp ezért- még közvetlenebbül szólítják meg az embert. Azokban a helyzetekben látjuk, amelyekben még jobban, még tisztábban érzékelhetjük a szavakon túli világ üzeneteit. Képalkotásában az érdekes-szokatlan nézőpontok dominálnak, amelyek segítenek monumentálissá fokozni a csendes víztükröt, a szerény árnyékot, vagy a tünékeny mozdulatot. Megközelítéseivel így újszerűen fogalmaz, olyan gondolatiságban, amely egyszerre jellemzi alkotói vélekedéseit és személyes érintettségét. Ez a személyesség hatja át a kiállítás anyagát és veti fel a látogatóban a kérdést: vajon helyes-e, a fényképezőgép lencséjét OBJEKTÍV-nek neveznünk?

Borbély Károly

MIÉRT SZÉP?

Varró Dániel Túl a Maszat-hegyen. Muhi Andris és a pacák birodalma c. verses meseregénye a byroni-puskini verses regény bravúros ujjgyakorlata. Az egyszerre gyermek- és felnőtt befogadásra érdemes mű annyi ifjúi szemtelenséggel és hetyke játékossággal bír (a szerző még egyetemista), hogy felkapja a fejét az olvasó: miről is van szó? Varró Dániel kitalált egy történetét Muhi Andrisról és Maszat Johannáról, az elrabolt királykisasszonyról, s a meseszövés szabályai szerint, hosszabb-rövidebb késleltető epizódokkal megtűzdelve kerekítette mesévé. De milyen mesévé! Eposzi ívű, 12 fejezetből álló, meg-meglóduló szerkezet, amelyet akrosztichonos ajánlás és invokációs előhang vezet be. Az építkezés az elbeszélő (vállaltan Varró Dániel) hullámzó hangulatát követi. A műfajnak megfelelő személyes előlépések, a betétdalok elidegenítő szerepeltetése, a rímes játékok hasonlatosabbak Byron dandys, gúnyos, "az életet nem kell túl komolyan venni"-magatartásos hangneméhez, mint Puskin világfájdalmas vagy Arany János, Arany László, Gyulai Pál, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály vagy Ady Endre nosztalgikus, spleenes hangneméhez. (Bár alakjukat megidézi a szerző.) A legnagyobb mutatvány azonban a szöveg intertextuális hálójában és a versforma-játékban rejlik. A burgonyát Turgenyevnek hívják, az Anyeginból szó szerint is idéz, rögtön utalva a szerzőre. Hősünk a Nagy Zsiráfmadáron utazik a Maszat-hegyen túlra, hogy megmentse Jankát a Paca cár börtönéből. De szabadon idéz és utal másokra is, pl. Walter von der Vogelweidére, Balassi Bálintra, Csokonai Vitéz Mihályra, Petőfi Sándorra, Babits Mihályra, Weöres Sándorra, Nemes Nagy Ágnesre, Devecseri Gáborra, Csukás Istvánra, Lázár Ervinre és még lehetne sorolni a neveket. A hatodik fejezet Dante Isteni színjátékának parafrázisa, a tizenkettedik hexameterekben hömpölygő nagy csatajelenet. A verses regény alapformája a kereszt-, páros és ölelkező végrímekből variálódó Anyeginstrófa, de sokszor vált formát a költő a mondanivalóhoz igazodva: hol tercinára, hol limerickre, vagy éppen József Attila Születésnapomra című költeményének tördelt ritmusú négysoros versszakait ismétli meg, de kedveli a komikus hatású kancsal rímeket is. Egyszóval, kedves olvasó, ne hagyd ki ezt a bombajó remekművet! Rábeszélés helyett íme egy kis ízelítő Varró Dániel humoros, ironikus, "jó balhé" szövegművéből:

Lecsöppenő Kecsöp Benő

Jöhet pogácsa, bableves,
veszedelem csak arra les,
ki melegszendvicset kajol -
figyelj te jól
reám:

Ha kérdik, kérsz-e szendvicset,
és azt mondod, hogy rendicsek,
soha ne kérj rá kecsöpöt,
mert lecsöpög,
le ám!

Lecsöppenő Kecsöp Benő,
a szendvicsen ő a bökkenő.
Lecsöppen ott, lecsöppen itt,
csupa kecsöp a bőrdzsekid.

Majszolhatsz bármi egyebet,
veszély csak akkor fenyeget,
ha a fogad hotdogra fáj,
hát készen állj,
komám!

Ha kérdik, kérsz-e hotdogot,
jobb, hogyha ezt megfontolod,
sose tetess rá kecsöpöt,
mert lecsöpög,
le ám!

G. Papp Katalin

MUZSIKUS KÖZGAZDÁSZOK, KÖZGAZDÁSZ MUZSIKUSOK

INTERJÚ ÁRENDÁS GYÖRGY KARNAGGYAL

-Közgazdaságtudomány és zene. Nem állnak távol egymástól?

-Ha a tudományterületeket nézzük, akkor talán. Viszont ha valaki mindkettőt műveli egészen közel kerülnek egymáshoz. Azt az embert kell tekintenünk, akinek igénye valamely művészeti ág - jelen esetben a zene - művelése, és ezt összhangba tudja hozni tanulmányaival, vagy munkájával. Nem arról van szó tehát, hogy a két terület kiegészíti, segíti, esetleg erősíti egymást. Nem kell diszciplináris kapcsolatot keresni a két terület között, elég "csak" az embert magát nézni. Az azonban biztos, hogy a kórustagok habitusára, jellemére és szellemére kihat a zene művelése. Szakmai értelemben természetesen nem lesz jobb közgazdász, de jobb közgazdász ember lehet belőle.

-Honnan az ötlet?

-A közgazdászhallgatók, illetve az oktatók és alkalmazottak között sokan zenei képzettséggel is rendelkeznek. Akik éveken át zeneiskolai képzésben is részesültek, különösen szívesen vesznek részt a munkában, de a zenei előképzettség nem feltétele a kórustagságnak. 2000 őszének egyik estéjén tizenkét hallgató, oktató és alkalmazott jött össze, hogy az időtöltésnek, maguk és mások gazdagításának e módját válasszák. Kedd esténként, sokszor fáradtan, de lelkesen jártak egyre bővülő létszámban a próbákra. Mai teljes létszámunk már meghaladja a harminc főt, persze valamennyiünknek egy időben egy helyen - a próbán - megjelenni lehetetlen feladat, hiszen mindig van néhány ember, aki nem ér rá éppen. De akik részt tudnak venni a próbákon, csodákra képesek. A bővülésnek nincs akadálya, természetesen felvételi nélkül mindig várjuk azokat az érdeklődőket, akik bármikor beállhatnak közénk, nálunk mindenkit mindenkor szívesen látunk.

-A repertoár milyen korszakot, stílust ölel fel?

-A mindenből egy kicsit elve alapján a reneszánsz, barokk, romantika és XX. század is helyet kap a repertoárban azért, mert egyfajta fluktuáció miatt a régen tanult művek is újak a belépő hallgatóknak.

-Milyen tervei vannak a közeljövőre nézve?

-Rendszeresen fellépünk a kar hivatalos rendezvényein, tanévzárókon, a karácsonyi ünnepen, konferenciákon, az Egyetem hagyományos adventi koncertjein, valamint saját CD-t is készítettünk már. Szeretnénk egy zenei-irodalmi estet rendezni a hallgatóságnak, és egy koncertünk is lesz a Szent-György-templomban. A nyáron egy hétre művészeti táborba megyünk harminc hallgatóval Zemplénbe. Ebből szeretnénk évről-évre visszatérő hagyományt teremteni. A heti egy próba nem sok, így a nyári tábor megfelelő lehetőséget biztosítana arra, hogy a tanév folyamán már csak finomítsuk a nyáron megismert műveket. A kórustagok nemcsak kiváló énekesek, de közülük sokan hangszeres előélettel is rendelkeznek, ezt is kamatoztatni szeretnénk, hogy az a capella műveken kívül hangszerkíséretes műveket is énekelünk. Igényes művválogatással és azok interpretálásával egy zenei korokon átívelő CD-t is tervezünk az ősz folyamán. Már sok olyan hallgatónk van, akik alapítók voltak, létrehozták a kórust, az utánuk jövőkre hagyták és már nincsenek itt. Ezt minden kórustag megéli ezután is, amikor végez. De tudniuk kell, hogy aki együtt énekel velünk, egyúttal örökséget is hagy maga után. Munkája, erőfeszítése nem múlik el nyomtalanul. Igazgyöngygyé nemesedik akkor, amikor ő már itt sem lesz, de nélküle nem lehetett volna azzá.

Dr. habil Letner Csaba CSc.
intézetigazgató, egyetemi docens
gazdasági és igazgatási dékán- helyettes

A ZSÍROSBÖDÖN MEG AZ INTERNET

Ha valaki azt mondaná, hogy siessek haza, mert a feleségem már otthon van és kislányommal együtt vár rám, már szeretné elmesélni a napi családi eseményeket, szeretné fülembe duruzsolni gondjait, akkor nagyon megköszönném ezt a családcentrikus figyelmességet, de hozzáfűzném, hogy amúgy is szívesen sietek haza, még a duruzsolás sem tarthat vissza ettől, de hozzá fűzném, hogy az otthon meghitt melegsége és érzelmi védettsége nagy vonzó erő, nincs szükség tehát semmi féle felszólításra ahhoz, hogy azt tegyem amit amúgy is szívesen teszek.

Ha valaki azt mondaná, siessek haza, mert vár rám a tarka macskám meg a szürke kutyám, azt is megköszönném, mert hát kedvelem őket, de bizony nagyon furcsának találnám, ha ezeket a négylábúakat - bármennyire is kedvesek - a vonzóerőt illetően valaki a családom elé helyezné. De mit tehetek akkor, ha egy plakát emígy invitál: "Siessen haza, az internet már otthon van!"

Dr. habil Menyhay Imre PhD.

Húsvét 2004
/kétség és remény/

Mondd, a dombon túl is pereg az idő?
Vagy keresztjeink, ha felérünk már a
semmibe dőlnek?
S hogyan jutunk fel csoszogó hittel,
eldobált bibliák között?
Századok szorongtak előttünk az imák
és átkok útján,
De mi Őt taszítjuk némán mindig csak
előre,
A gyalázatot emelve törvényerőre!
Elcsöppent esőben serkenő remény,
Hogy lemossa a múltat az ébredés ölén.
Súgd meg a rügyeknek,
Virágért üzentek,
Húsvéti szelekkel
Kegyelmet hirdetnek!

Dr. Tass Huba
Orb. Közg. III. évf.

A Pénzügytan - Számvitel Intézet gondozásában megjelent könyvek

BANKSZABÁLYOZÁS

Dr. Huszti Ernő professzor, Dr. Lentner Csaba, Seregdi László, és Tarpataki János,
Kiadó: NyME KTK - Pénzügyi Szakkollégium, 2002.

A magyar és a nemzetközi pénzügyi rendszer szabályozási környezetéről szóló szakkönyv jelent meg Pénzügytan - Számvitel Intézet oktatói és külső státusú előadói tollából. A Bankszabályozás címet viselő kötet közérthető módon mutatja be a pénzügyi szektor működésének törvényi és intézményi kereteit, az utóbbi években bekövetkezett változásait, teendőit, illetve várható fejleményeit. A szerzők a szabályozás bonyolult jogi nyelvezetét lényegretörően, egyszerűen, precízen mindenki számára érthetővé tették. A bankszektor kialakulását és magyarországi fejlődésének főbb szakaszait, illetve a bankszabályozás pénzelméleti hátterét is megvilágító szerzők logikus sorrendben és érthetően mutatják be az érdeklődőknek a bankok és egyéb pénzügyi intézmények szabályozási környezetét. A kötet a nemzetközi pénzügyi intézmények jellemzésével indul, részletesen bemutatva a Nemzetközi Valutaalap, illetve a Világbank-csoport megalakulását, szerepét és működését, az EBRD-t és az EIB-t, és a jegybankok jegybankjának tartott BIS működési szabályait és tevékenységi körét, valamint az Európai Központi Bankot. A könyv a jelenlegi magyar szabályozást is részletesen ismerteti, külön kitérve a hitelintézetek, a tőkepiacok és a jelzáloghitelezés szabályozására, illetve az EU direktíváival való összhangra és a még hátralevő feladatokra. Külön fejezetet szánnak a szerzők a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete tevékenységének bemutatására, valamint a pénzmosás elleni védekezés és az ezzel kapcsolatos magyarországi szabályozás kérdéseire. A kötet felvázolja a magyar bankrendszer kihívásait és várható változásait is. Hazánkban is a gazdaságpolitika egyik legfontosabb intézménye a monetáris irányítást végző jegybank. A szerzők részletesen bemutatják a Magyar Nemzeti Bank (MNB) történetét, monetáris politikáját és szabályozási tevékenységét. A kötet egyik nagy előnye, hogy az MNB-ről szóló fejezet átfogó képet ad a monetáris politikában az utóbbi években lezajlott változásokról, így a jelenlegi szabályozás és gyakorlat kerül előtérbe. A szerzők bemutatják a máig a politikai és szakértői viták kereszttüzében álló sávszélesítés makrogazdasági - inflációs és versenyképességi - hatásait, a devizaliberalizációt és jegybank előtt álló, az euró bevezetésével kapcsolatos sürgető feladatokat. A szakkönyv magyar pénzügyi életben elfoglalt súlyát a jeles szerzőkön kívül a nívós lektori kör is bizonyítja, hiszen Dr. Dombi Zsuzsa, A MEH főosztályvezetője, korábbi pénzügy minisztériumi főtanácsos, valamint Dr. Simon Péterné a MTA nyugállományú főtanácsadója vettek részt elkészítésében. A közel 450 oldalas "Bankszabályozás" című könyv szakkönyvként, illetve egyetemi tankönyvként egyaránt ajánlott, és a bankszakma iránt érdeklődők is hasznosan forgathatják, hiszen változó világunkban - mint a könyv szerkesztője fogalmaz - "...mások lettek a pénz és tőkepiaci működési feltételek, mások lettek a maguk a pénzügyi folyamatok is, .. megváltozott a bank- és tőkepiaci szabályozás, és a jegybanki előírások is módosultak az elmúlt években".
Megvásárolható a Cédrus Könyvesboltban.

Huszár Lilla
Ph.D. hallgató

A JOG DEPOLITIZÁLÁSA

/Akadémiai Kiadó, Bp. 2003. 286 p./

Samu Mihály professzor emeritus; a Közgazdaságtudományi Karon a jogi oktatás megszervezője, irányítója és aktív résztvevője. Az állam és jogtudományok doktora, az ELTE ÁJK jogelméleti tanszékének negyedszázadon át tanszékvezetője, számos oktatási anyag és tudományos mű szerzője, az USA és Kanada egyetemeinek vendégprofesszora. Fél évszázados oktatói és tudományos tevékenysége betetőzéseként, - három évvel "Hatalomelmélet különös tekintettel az államra" /Bp. 2000./ - monográfiája megjelenése után, új művel, az Általános jogpolitika. A jog depolitizálása című művével gazdagította a jogi irodalmat. Olyan értékek képviselőjeként ismerhetjük meg, amelyekben a társadalomtudományok területén az emberi, emberiségi közös társadalmi érdek fejeződik ki.

A monográfia által kitűzött cél a - jog depolitizálása - a jogalkotásban olyan változást tart szükségesnek, amelyek alapján a jogalkotók felülemelkednek a napi politikai és pártpolitikai célokon és olyan jogi normákat hoznak, amelyek megfelelnek a jogtudomány által kidolgozott kívánatos elveknek és egyes törvényekben már megvalósult jogállamisághoz kötődő elképzeléseknek. Örök emberi értékeket fejeznek ki, így a jog a társadalmi gondolkodás tudatos átformálójává válhat. A szerző oktatási, tudományos tapasztalatai, ismeretei összefonódnak azokkal a társadalomirányítási gyakorlatokkal, amelyekben - mint az irányító apparátus tagjának- részvétele volt. Átfogó, tudományos ismereteiről tanúskodik az a hatalmas irodalmi anyag, amelyet tanulmánya elkészítésénél figyelembe vett. Száznál több tudo-mányos feldolgozásra hivatkozik az ókortól napjainkig, ami ilyen szűk témánál tekintélyesnek számít. Jó érzékkel nyúl szépirodalmi művekhez is, idézésük plasztikusabbá teszi fejtegetéseit.

A történeti áttekintés, a társadalomirányítással való kapcsolat elemzése után megfogalmazza a jogpolitika mibenlétét. Azután a jogállamiság jogpolitikáját veszi górcső alá, utal azokra a jogpolitikai elvekre, amelyek nemcsak elméleti, hanem gyakorlati síkon is megvalósultak, s kiteljesedésük további erőfeszítést igényel annak érdekében, hogy a jogalkotás területéről a napi kicsinyes pártérdekeket száműzzük. A jogalkalmazás jogpolitikájának sajátosságai után kiemeli a hatalom szerepét, majd részletesen foglalkozik a méltányosság, a joghézag és a kegyelem alkalmazásának jogpolitikai kérdéseivel. A témával összefüggésben nagy teret szentel a közéleti felelősségnek /felelőtlenségnek/ a jogalkalmazás folyamán. Dr. Samu Mihály önálló fejezetet szentel az európai és a nemzetközi követelményekkel összefüggésben azoknak a jogpolitikai kérdéseknek, amelyek egyrészt a nemzeti és az európai jogrend kapcsolatában jelentkeznek, különös tekintettel a jogharmonizáció által támasztott igényekre. A jogi szabályozás patológiájával és terápiájával összefüggésben elemzi a szabályozás káros és kóros jelenségeit, majd vázolja a terápiát is, utalva azokra a szükséges változtatásokra, amelyek megvalósításával elérhetnénk egy igazságos, depolitizált jogrendszert. Végül a monográfia függelékeként az igazságosság és a jogrend elválaszthatatlanságára utal, s összegzésként a jogállamiság, az igazságosság és a jogszerűség szintézisét adja.

Dr. Tóth János
egyetemi docens

TISZTELGÉS DR. HILLER ISTVÁN KÖNYVTÁRI FŐIGAZGATÓ EMLÉKE ELŐTT

Dr. Hiller István

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtárában 2004. január 15-én 14 órakor Dr. Faragó Sándor rektor úr nyitotta meg azt a kiállítást, amelyet a könyvtár rendezett dr. Hiller Istvánnak emléket állítva, születésének 70. és halálának 10. évfordulója alkalmából.

A bemutatásra kerülő életút és munkásság rendkívül gazdag és sokoldalú. Hiller István 1934. április 25-én Sopronban született. Az Idegen Nyelvek Főiskoláján szerzett diplomája, s a kötelező gyakorlati idő letelte után került 1957. október 1-jén az Erdőmérnöki Főiskola Könyvtárába könyvtári előadónak. Ettől az időponttól kezdve neve eggyé forrt a magyar erdészeti/faipari/ könyvtárügy fejlesztésével, szolgálatával, az erdészeti /faipari oktatás- és szakmatörténeti kutatások ügyével. A könyvtárosi pálya csaknem minden munkaterületét végigjárta, s így lett 1977-ben könyvtári főigazgató. Ebből a tisztségéből távozott el egyetemünkről 1992. július 31-én. A győri Széchenyi István Műszaki Főiskola Könyvtárának lett könyvtárigazgatója 1993. november 11-én bekövetkezett haláláig. Állandóan képezte magát. Erdőmérnöki oklevelet és felsőfokú könyvtárosi képesítést is szerzett, számos szak- és továbbképző tanfolyamon vett részt. A főiskola-egyetem kulturális életének szervezője, rendezője lett. Egyetemi irodalmi színpadot vezetett, zenekart hozott létre, országos egyetemi, főiskolai kulturális seregszemléket szervezett. Sok akadályt legyőzve igyekezett visszahozni, újra életre keltani az ifjúság körében a selmeci hagyományokat. Hivatásánál fogva szolgálta és segítette az oktatókat, hallgatókat, kutatókat. Könyvszeretetre nevelt. Könyvtárhasználatot, szakirodalmi forrásismereteket oktatott. Később az Agrártörténet, s az Erdészettörténet c. tárgyakat is előadta. Fáradhatatlanul küzdött az egyetem új könyvtárépületének megvalósításáért, egy szakmatörténeti gyűjtemény/múzeum, s levéltár létrehozásáért. Mint ismeretes, törekvéseit siker koronázta. Életre hívta az ország 4. vidéki Fordító Irodáját. Igazi lokálpatrióta volt. Gerencsér Miklós a "Mezei műhelyek" c. munkájában ezt írja róla: "...sorsának gyökérzete helyhez kötött, - Sopron televény talaja táplálja becsvágyát, gondolkodó és cselekvő vitalitását." Nem csoda tehát, hogy a helytörténetírást is szívügyének tekintette. Többszáz publikációja a bizonyíték arra, hogy tudós bibliofil és rendkívül termékeny szakíró volt. Mint közéleti embert számos feladattal, tisztséggel bízták meg, amelyeket ő híven teljesített. Ilyenek voltak pl.: a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat soproni városi szervezetének titkársága, a Soproni Szemle helytörténeti folyóirat szerkesztőbizottsági tagsága, technikai szerkesztése és a titkári teendők ellátása, az Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztályának titkári, majd elnöki teendői, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezetének elnöksége, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának elnöksége, a MTA I. Osztálya Könyv- és Könyvtörténeti Albizottságának tagsága, a VEAB Művelődéstörténeti Albizottságának titkári teendői. Külföldi intézményekkel és szervezetekkel is kapcsolatot tartott. Munkásságát több hazai és külföldi kitüntetéssel ismerték el. Könyvtárosok, kollégák, az egykori Idegen Nyelvek Főiskolájának hallgatói, egykori soproni főiskolások, erdő-és faipari mérnökök generációi ápolják és őrzik emlékét, tisztelegnek a tudós és az ember előtt.

Mastalír Ernőné dr.
könyvtári főigazgató

KÖNYVTÁRI NAPOK 3.

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁBAN

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtára 2003. februárjában hagyományteremtő céllal rendezte meg a "Könyvtári Napok" első rendezvényét a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával. 2003. október 14-én az Országos Erdészeti Egyesület szervezésében került sor a "Könyvtári Napok 2." szakmai találkozóra az OEE és a Budapesti Erdészet székházában. A rendezvény célja a szakmai kapcsolatok, együttműködés ápolásán túl a meglévő és új szolgáltatások minél szélesebb körben történő terjesztése, tartalmi és minőségi fejlesztése volt. A résztvevők köre egyetemünk oktatóiból, hallgatóiból, dolgozóiból, a könyvtári és egyéb közgyűjteményi egységek munkatársaiból állt. Megtisztelték rendezvényünket valamennyi kari könyvtár, valamint a Széchenyi István Egyetem (Győr), Berzsenyi Dániel Főiskola (Szombathely) könyvtárainak munkatársai, az erdész és faipari szakma prominens képviselői és az OSZK Könyvtári Intézet munkatársai. A rendezvény egyik kiemelt témája a minőségbiztosítás, az ezzel kapcsolatos felmérések, ezek kiértékelése. Ugyanakkor helyet kapott az újabb elektronikus szolgáltatások bemutatása is, gyakorlati oktatással egybekötve. A szakma, a könyvtárhasználók számára is tartalmas rendezvény folytatását szeretnénk a jövőben is megoldani a mindenkori aktuális témák felvetésével, szakértők bevonásával, ezzel is segítve a könyvtárosok mindennapi munkáját. Ugyanakkor célunk a könyvtárak, általában a könyvtári szolgáltatások széleskörű bemutatása, ezek használatának oktatása és nem utolsósorban a könyvtáros szakma megismertetése és elismertetése.

Tompa Zsoltné
könyvtári informatikus

DIPLOMAKIOSZTÓ ÜNNEPI KARI TANÁCSÜLÉS

GEOINFORMATIKAI KARON

Ez év február 21-én adták át a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán az első ingatlan-nyilvántartási szervező diplomákat. A külsőségekben is megnyilvánuló, de ugyanakkor bensőséges hangulatú diplomakiosztó kapcsán tekintsünk vissza a szakalapításra és a célkitűzésre. A tulajdoni reformot követően egyre inkább nyilvánvaló, hogy a gazdasági élet változása, tágulása és színesedése folytán az ingatlan-nyilvántartásnak, mint az ingatlanok közhitelű leltárának a vezetéséhez a korábbinál magasabb fokú szaktudás szükséges. Az igény ugyan már korábban is megfogalmazódott, de az 1990-es évek közepére egyértelművé vált, hogy a kérdés elodázhatatlan. A földügyi szakma olyan felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembereket igényel az ingatlan-nyilvántartási területen is, akik a jog szinte naponta változó világában kellő jártassággal tudnak eligazodni s megfelelő magabiztossággal képesek a jogot alkalmazni is. A kor követelményeit megértve a Főiskolai Kar az ELTE Jogi Továbbképző Intézettel együttműködve kidolgozta az ingatlan-nyilvántartási szervező szak szakalapítási és indítási dokumentumait. Célként jelölte meg azt, hogy olyan szakemberek képzése valósuljon meg, akik a főiskola eredményes befejezését követően az ingatlanokkal kapcsolatos forgalmazást, értékelést, nyilvántartást, pénzügyi műveleteket megfelelő szakértelemmel tudják ellátni és az említett területeken terjedelmes joganyagban kellő jártassággal rendelkeznek. Az oklevél alkalmazási, hasznosítási területét az akkreditációs kérelem - a földhivatali intézményen túlmenően - a települési önkormányzatoknál és a pénzintézeteknél jelölte meg. A helyi önkormányzatok képzési területként való megjelölését az indokolta, hogy az önkormányzatok tekintélyes ingatlan vagyonnal rendelkeznek. E vagyonnak a hasznosítása, az azzal való foglalkozás megkívánja, hogy a feladatot ellátó személy az ingatlanokkal kapcsolatos joganyagot megfelelő részletezettséggel ismerje. Ez a megállapítás áll egyébként az állami ingatlanvagyont kezelő szervezetekre is. Ugyancsak képzési területként jelölte meg az előterjesztés a pénzintézeteket, tekintettel arra, hogy a pénzintézeti alkalmazottnak a hitelkihelyezés során alaposan ismernie kell és adott esetben alkalmaznia a hitel fedezetéül szolgáló földdel, ingatlannal összefüggő jogi szabályozást. A Magyar Akkreditációs Bizottság egyetértő határozata alapján a kormány rendeletben írta elő a főiskolai szintű ingatlan-nyilvántartási szervező szak képesítési követelményeit, s ezt követően az oktatási miniszter engedélyezte a szak indítását. Jószerivel az engedélyező dokumentumokon még "meg sem száradt a tinta", a Főiskolai Karon megtörténtek a felvételi vizsgák, s megkezdődött keresztféléves formában az oktatás. Ennek három éve s a szervező szakon is beérett a termés és 53 hallgató vette át diplomáját. Most, amikor köszöntjük Őket s velük együtt örülünk a sikernek, említsük meg azt is, hogy e szép eredmény példás együttműködés terméke. A "közteherviselés"-ben a földhivatali dolgozók szinte mindegyike részt vesz. A jelen idős fogalmazás nem véletlen, hiszen a további évfolyamokon 309 fő földhivatali munkatárs tanul, akiket a konzultációk idején nemkülönben a vizsgaidőszakban helyettesíteni kell. Nem könnyű feladat ismerve a földhivatalokra háruló szinte már állandósuló munkaterheket. A vezetőktől szintén egy permanens szervező munkát igényel, hogy a feladat ellátásában, a munka intenzitásában ne érződjék az, hogy a munkatársak egy része képezi magát. A méltató sorok keretében szólni kell a kar "régebbi" tanszékeiről és azok oktatóiról, akik kezdettől fogva "édes gyereküknek" tekintették és tekintik az ingatlan-nyilvántartási szervező szakot. Időt, fáradságot nem kímélve adják át ismereteiket és követnek el mindent, hogy ezen a területen is magas fokú szaktudással rendelkező kollégák szerezzenek diplomát. Az Általános Jogi Tanszék - mint a Geoinformatikai Kar "Benjaminja" - jól illeszkedett a kar és a szak munkájába. A fiatal oktatók életkorukból fakadó lendülettel oktatják tantárgyaikat jól együttműködve a társtanszékekkel. Megvalósult, ami korábban csak gondolati szinten létezett; a földügyi szakigazgatás majd teljes vertikumát "nem középiskolás fokon"tanítják Székesfehérváron a Geoinformatikai Karon. A köszöntés záró gondolataként idézzük a Kari Tanács ünnepi ülésén elhangzott főigazgatói beszédből a következőket: "Most, amikor elbocsátjuk Önöket kéjük, hogy az itt tanultakat bátran és határozottan alkalmazzák munkájukban. A világban az egyetlen állandó a változás. A legjobb módszer a változások kezelésére, ha mi magunk kezdeményezzük azokat. Munkájukban legyenek igényesek és kezdeményezők. Kezdjenek minden napot azzal a hittel, hogy valamit alaposabban, jobban, hatékonyabban végeznek, mint tegnap! A kollégáik elvárják Önöktől, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetemről hozott új tudást és szemléletet elterjesszék, hasznosítsák! Önökön múlik a szakma jövője! Kövessék a szakmai fejlődést! A most megszerzett tudás néhány év alatt újításra szorul. Gondoljanak arra, hogy a legjobb befektetés a tanulás! A Főiskola, mint tiszta- és remélem bővizű, éltető- forrás, visszavárja Önöket."

Az Ingatlan-nyilvántartási szervező szakon 53 hallgató vehette át a diplomáját. Eredményeikhez ezúton gratulálunk! Munkájukhoz sok sikert, magánéletükben jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Dr. Fenyő György
Főiskolai docens

Diplomaosztó a Geoinformatika Karon

A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR NÖVEKVŐ SZEREPE A SZIGETKÖZ-KUTATÁSOKBAN

A Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoportja 2004. február 20-án Mosonmagyaróváron tartotta konferenciáját, "A Szigetközi Környezeti Monitoring eredményei" címmel. A Konferenciát köszöntő beszédében Ördög Vince, a Kar dékánja kiemelte, hogy Mosonmagyaróváron 1985 óta folyamatosan végeznek környezeti monitoring-megfigyeléseket. E kutatások szorosan kapcsolódnak az Intézményhez, hiszen szinte kivétel nélkül mindegyiket (botanikai, hidrológiai, talajtani, klíma stb.) a Kar munkatársai irányítják, idestova két évtizede. Ez a körülmény, valamint az, hogy 2003-ban az MTA Szigetközi Munkacsoportja irodát nyitott a Karon, jó feltételeket teremtett e tevékenység további szélesítéséhez, a Kar szerepének növeléséhez. Dékán Úr a kutatások más szereplőivel való szoros együttműködésre és a feladatok ellátásához szükséges anyagi források biztosítására hívta fel a figyelmet.

Berczik Árpád akadémikus a 10 éve alakult Szigetközi Munkacsoport nevében köszöntötte a konferencia résztvevőit, aminek alapvető feladata a Szigetköz környezetbiológiai- és hidrológiai viszonyainak folyamatos figyelése, az ilyen jellegű kutatások koordinálása. Arról is beszélt, hogy a tudományos igényű kutatások eredményei komoly segítséget nyújtanak a Szlovák féllel tárgyaló kormánydelegáció számára. Mint mondta, a Mosonmagyaróváron működő kutatócsoport eddig is nagyon hasznos munkát végzett, amire a jövőben - bővített formában - számítanak.

Kiss Árpád, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium államtitkára rövid expozéjának elején üdvözölte a Szigetközzel foglalkozó Kutatóközpont ötletét. A Szigetköz jövője szempontjából nem közömbös, hogy a témával elsősorban szakemberek és ne politikusok foglalkozzanak. Mint mondta: "a Duna-ügyben a szakmának kell alátámasztania a politika érvelését." Kifejezte azt a reményét, hogy sikerülni fog a Minisztérium és a Kar együttműködését az eddigieknél még szorosabbra fűzni.

A Konferencián 14 előadás hangzott el. A Karról Ördög Vince professzor és munkatársai "Hidrológiai viszonyok hatása az algásodásra", Czimber Gyula professzor és munkatársai "A klímaváltozás és a Szigetköz gyomflórája", Koltai Gábor - Palkovits Gusztáv a Szigetköz Kutatási Központ munkatársai pedig "Mezőgazdasági megfigyelések" címen tartottak előadást. Hajósy Adrienne, a Szigetközi Munkacsoport mosonmagyaróvári irodájának vezetője a környezeti információs rendszert mutatta be az érdeklődőknek.

Láng István akadémikus, a Munkacsoport elnöke zárszavában azt hangsúlyozta, hogy nemzeti park létesítésére a Szigetközben nincs lehetőség, ezért járható útnak az ún. tájvédelmi körzet egész hullámtérre történő kiszélesítését tartja. Arra is felhívta a figyelmet, hogy ha nem történik hathatós intézkedés, akkor a Szigetközt - éppen a krónikus vízhiány következtében - ökológiai katasztrófa fenyegeti. Véleménye szerint azonban "drámai beavatkozásra" nincs szükség a Szigetközben és nem lát indokot újabb gátépítésre sem a Dunán.

A Konferenciát követően beszélgettem a rendezvény néhány előadójával, akiknek a témával kapcsolatos megjegyzéseit az alábbiakban foglalom össze:

Hajósy Adrienne-től azt kérdeztem, hogy az MTA Szigetközi Munkacsoportjának a közelmúltban a Karon megnyitott irodája milyen változást hozhat a Munkacsoport és a Kar együttműködésében?

-A Szigetközben 1991-ben kezdődött a rendszeres és szisztematikus környezeti kutatás és adatgyűjtés. Ezt a munkát - országgyűlési és kormányzati felkérésre - a Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoportja koordinálja a kezdetektől.

A kilencvenes évek elején a mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Karon létesített Szigetközi Kutatási Központ csatlakozott az MTA Szigetközi Munkacsoporthoz. Tevékenységét azóta a Munkacsoporttal összehangoltan végzi. A terepi kutatások és értékelések készítése mellett a Központ évi rendszerességgel előadásokat tart az MTA Munkacsoport szigetközi környezetállapot értékelésével foglalkozó konferenciáin és cikkekkel, részanyagokkal szerepel az MTA szerkesztésében készülő könyvekben, kiadványokban. Ezek közül külön említést érdemel a Duna elterelése előtti környezetállapotot összefoglaló könyv ("Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoport: Szigetköz - környezettudományi kutatások, környezeti állapot, ökológiai követelmények (Budapest, 1993, 145 oldal)), valamint a hágai peres eljáráshoz készült szakértői anyagokból válogatott kiadvány ("Expert Group of the Hungarian Academy of Science: Studies on the Environmental State of the Szigetköz after the Diversion of the Danube, Budapest, 1997. 131 oldal"). Az MTA és a Kar együttműködése keretében 2004 elején a Szigetköz környezeti kutatási anyagainak archívuma a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar új épületébe került. A gyűjtemény kutatók és hallgatók számára is hasznos információkat fog szolgáltatni a szigetközi környezeti változások megismerése és a további ismeretszerzés tervezése céljából.

-Czimber Professzorék a Szigetköz gyomflórájának vizsgálatáról számoltak be a Konferencián. Önkéntelenül adódik a kérdés: a Bősi Erőmű üzembe helyezése óta van-e észrevehető változás a szigetközi gyomflórában? Nemzetközi szinten mi jellemzi a növényvilág változásait?

A Bakony erdei után - ahol gyermekkoromat töltöttem - kezdetben bizony a Szigetköz ún. puhafás állományai nekem nem nagyon tetszettek. Ez talán abból fakad, hogy a füzest, a nyárast nálunk nem sokra becsülték, mert nem kellett az ilyen fa se a faiparnak, se tüzelőnek. Aztán megbarátkoztam velük, rájöttem, hogy tényleg "nem látom a fától az erdőt". Egyébként is van a Szigetközben más erdőtársulás is, például a szil-, kőris-, tölgy ligeterdő, sőt gyertyános is. A hullámtér változatossága gyönyörű. Számomra a víz, a sok víz, a vizes élőhelyek jelentettek újat. Most éppen ebből van kevesebb, ami nagy hatással van a Szigetköz növényvilágára is. A Duna elterelése következtében a régi mederben sokkal kevesebb a víz, a talajvízszint is csökkent. A változásokat a Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoportja a "Szigetközi környezeti monitoring"

keretei között vizsgálja. Eredményeikről évente adnak számot konferenciákon és kutatási jelentéseikben. A Munkacsoportnak tagja Karunknak több tanszéke és a Szigetközi Kutatási Központ. Ami a hullámtéren kívüli szegetális gyomvegetációt illeti, egyelőre nincs sok változás. Sajnos az intenzív növénytermesztésnek sokkal drasztikusabb a gyomflóra-átalakító hatása. Az egész Szigetközben nincs például konkoly.

Nemzetközi közreműködéssel OTKA kutatás keretében vizsgáljuk a klímaváltozás hatását a gyomnövényzetre. Ezt különböző átlaghőmérsékletű területek (Olaszország, Magyarország, Németország, Svédország, Finnország) gyomnövényzetének összehasonlításával végezzük. A klímagradiensek mentén eddig több mint 800 gyomfajt regisztráltunk, természetesen különböző gyakorisági értékszámaik feltüntetésével. A négyéves adathalmaz feldolgozása folyamatban van. Eddigi eredményeink alapján az rajzolódott ki, hogy a klímaváltozás hatására a melegkedvelő fajok (mediterrán elemek) horizontális terjedése nem számottevő. Az egyes országokban, illetve a klímagradiensek mentén viszont a már jelenlévő nagyobb hőigényű, szárazságtűrőbb gyomfajok borítása, viszonylagos térfoglalása emelkedett. Ezek között különösen sok a C4-es fotoszintézistípusú gyom (Poaceae, Amaranthaceai, Asteraceae).

-Palkovits Gusztáv és munkatársai a hajdani Termelésfejlesztési Intézetben, jelenleg pedig a Szigetközi Kutatási Központ keretében már évtizedek óta folytatnak Szigetköz-kutatásokat. A több mint 20 éve folyó megfigyeléseiknek milyen főbb eredményeit tartja fontosnak?

-A Szigetköz Kutatási Központ konkrét megfigyelési (monitoring) tevékenységet 1980 óta végez. A mezőgazdasági hasznosítás témában a termesztési körülményeknek a hozamok nagyságára gyakorolt hatását vizsgálja. A feldolgozás kiterjed a talajra és annak tulajdonságaira, a meteorológiai jellemzőkre, a talajvíz térségi szerepére és az alkalmazott agrotechnika elemeinek értékelésére. (A térség 20.000 ha-nyi szántóterületének mintegy 900 tábláját vizsgálja folyamatosan.) A talajvízszintészlelő hálózat (kútsorok és szórt elhelyezkedésűek) kútjai mellett a feltárási terv szerinti sűrűségben 1983-84-ben, majd 1986-87-ben 40 szántóföldi és 20 erdészeti területen talajszelvényfeltárások történtek. A szelvényfeltárások közül az állandó mintaterületeken termesztett növények fenológiai és növényegészségügyi megfigyeléseire terjed ki. Az összes termesztési körülmény figyelembe-vételével a talajvíz változásának növényprodukumot befolyásoló hatását és összefüggéseit elemzi.

A munka 1989-től talajnedvesség-mérésekkel egészült ki. Az időjárási körülmények alakulása és változása, valamint a talajvíz befolyásoló szerepének meghatározása céljából történik a talajok nedvességtartalmának mérése. A talaj nedvességviszonyait az adott évek csapadék-(mennyiség és eloszlás) és időjárási tényezői alakítják. A Szigetközben azonban a talajvíznek is jelentős szerepe volt és van a termésbiztonság megteremtésében.

A jó adottságokkal rendelkező Szigetköz értékes mezőgazdasági terület. A termesztett növények termésátlagai az évjáratokhoz igazodóan 8-12 %-kal magasabbak, mint Győr-Moson-Sopron megye átlaga, amely egyébként az ország élvonalába tartozik.

Minden talajtípuson a magasabb talajvizű kategóriákban magasabb a termésátlag, aszályos időszakban az egyes talajvízszint kategóriákban nagy terméskülönbségek alakultak ki. Ahol a talajvíz a gyökérzónának elérhető közelségben volt és közvetlenül nedvesített (a felszín alatti 2 cm-nél közelebb), ott a 13 év átlagában 10,8 % termésnövekedés mutatható ki.

A Duna 1992. októberi elterelése a talajvízszint süllyedését eredményezte. A talajvízszint jelentős süllyedése az öntözés víznyerési lehetőségeit is rontotta. A hullámtér egyes szakaszain (erdészeti mérőhelyek) a tenyészidőszaki átlagban 150 cm-nél nagyobb vízszintsüllyedés is bekövetkezett. Az elterelt szakaszon a korábbi árhullámok kedvező hatása is elmaradt.

A nyári betakarítású növények szigetközi termésátlagai egy évben sem érték el az elterelés előtti 13 év átlagát. Elmaradásuk átlagosan 15-25 % körül mozog. Az őszi betakarításúak termésátlagai közelítenek a 13 éves átlaghoz, sőt a silókukorica és a cukorrépa hozamszintje egyes években magasabb lett annál (az előbbinél új technológia alkalmazása, az utóbbinál az öntözöttség növekedése jellemző). A termékátlagok szóródása az elterelés utáni időszakban térségenként, üzemenként és növényfajonként jelentősen nagyobb, mint az elterelés előtt volt.

Olvasóink közül bizonyára nem mindenki tudja, hogy a Szigetközként emlegetett térség összes területe 40 ezer hektár, amiből 23 ezer ha a szántó, 4-5 ezer ha az erdő és 3 ezer ha a vízfelület. Ezen a területen 36 település található, összes lakosainak száma megközelíti a 200 ezret. Tipikusan mezőgazdasági terület, az országos átlagnál jobb adottságokkal. Az átlagosnál jobb mezőgazdasági viszonyok, a szép tájkarakter, a vízi-élet (halászat és horgászat, csónakázás, kirándulás stb.) lehetőségeinek gazdagsága még a mai viszonyok között is nagyon vonzó a külföldiek számára is. Több fürdőhely (Lipót, Mosonmagyaróvár, Győr), szép kastély (Hédervár) és számos vízparti kirándulóhely és kemping (Dunakiliti, Kimle stb.) csábítja a pihenni vágyókat. Ezernyi ok lenne arra, hogy visszaállítsuk a Szigetköz régi patináját, aminek meghatározó tényezője a víz! Ezért kellene a Duna vízpótlását megnyugtatóan rendezni, többek között ezt volt hivatva szolgálni a február 20-án tartott Konferencia is.

Dr. Tenk Antal

"A Szigetközi Környezeti Monitoring eredményei" című konferencia, Mosonmagyaróvár

HÍRES ELŐDÖK - JELES ÉVFORDULÓK

50 éve halt meg az Agrártudományi Egyetem botanika professzora

RÉVY DEZSŐ (1900-1954)

1900. október 7-én Szombathelyen született. Elemi- és középiskoláit itt végezte, a Premontrei Főgimnáziumban szerzett jeles érettségi bizonyítványt 1919-ben. Majd a Magyaróvári Gazdasági Akadémia elvégzése után a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára iratkozott be és mint az Eötvös József Collégium tagja, természetrajzi tárgyakat és kémiát hallgatott. Közben a Magyaróvári Gazdasági Akadémiához gyakornoknak nevezik ki 1923-ban. Egyetemi tanulmányainak folytatása érdekében a budapesti Állatorvosi Főiskola Növénytani Tanszékéhez kéri áthelyezését. Egyetemi tanulmányi eredményei alapján Mágocsy-Dietz Sándor professzor javaslatára már mint másodéves hallgató, megbízást kap az Általános Növénytani Intézetnél díjas gyakornoki teendők ellátására. 1925-ben visszatér Magyaróvárra és egyetemi tanulmányait csak 1934-ben fejezi be a Debreceni Tisza István Tudományegyetemen "summa cum laude" bölcsész doktorátussal. Fő tárgya a botanika, melléktárgyak: kémia és állattan.

Magyaróvárott a Növénytani Tanszék gyakornoki teendőinek ellátása mellett az Akadémia rendkívül értékes könyvanyagát is kezeli és a kutatómunka számára igyekszik használhatóvá tenni. 1926-ban, mint akadémiai tanársegéd, gazdasági állattant ad elő és az előadások anyagát jegyzet-formában is a hallgatóság rendelkezésére bocsátja. Ebben az időben állapítja meg a Felső-Dunántúlon hosszabb idő óta pusztító zab-betegség okát, a fonálférgességet, melyről több szakcikkben és tanulmányban számol be. Később doktori értekezése "Heteroderás zabgyökerek cytológiai és anatómiai vizsgálata" címen e témakörből készült 1934-ben.

Elsőnek mutat ki hazánkból egy addig fel nem ismert gyümölcsfakártevőt, a Grapholita weberiana Schiff.-et, ismerteti a kéregmoly általános elterjedését és ellene biztos védekezési eljárást dolgoz ki. Ugyancsak elsőnek hívja fel a figyelmet Magyarországon a "gyors-csávázó" eljárásokra. Behatóan foglalkozik az akkor kialakulóban levő növényvédelmi szervezet kérdéseivel.

Az 1925-1929-ig terjedő magyaróvári évek, a szakcikkek, a népszerűsítő publikációk, akadémiai jegyzetek és tankönyvírási tevékenység igen termékeny időszaka, mintegy 50 publikáció látott napvilágot a "Köztelek", a "Növényvédelem", a "Kamarai Értesítő", a "Gazdasági Zsebkönyv", a "Cukorrépa", a "Mezőgazdaság és Kertészet", "A gazda", a "Kísérletügyi Közlemények", a "Gazdasági Akadémiai Évkönyv" és más lapok hasábjain.

Hozzákezdett Moson vármegye flórájának feldolgozásához is, de az adatgyűjtés csakhamar abbamaradt, mert 1929-ben a Debreceni Mezőgazdasági Akadémiához helyezik át. Itt sem búvárkodhat behatóbban, - bár a debreceni "Nagy Erdő" bogárfaunája leköti a figyelmét, - mert 1932-ben ismét visszahelyezik Magyaróvárra. A Pallagon (Debrecen) megkezdett faunisztikai munkásságát folytatja, most már Moson vármegye bogárfaunájának rendszeres kikutatási célkitűzésével. Ez a munka élete végéig mintegy 30.000 darabból álló, kereken 2.500 fajt tartalmazó gyűjtemény létrehozását eredményezte. 1935-ben gazdasági akadémiai segédtanárrá nevezik ki. Gazdasági állattant, növénytant, növénykórtant, időnként mikrobiológiát és örökléstant ad elő. Emellett a magyaróvári Növényegészségügyi Körzet vezetője.

1939-ben gazdasági akadémiai rendes tanárrá nevezik ki, majd a mezőgazdasági felsőoktatás gyors átszervezése során 1945-ben az egyetemmé történő átszervezéssel egyetemi nyilvános rendkívüli tanárrá lép elő. Közben 1948-ban a Földművelésügyi Minisztériumban, mint szakoktatási főosztályfőnök, a szakoktatási átszervezés egyik irányítója. Rövid időre visszatér magyaróvári tanszékére, de 1949-ben, a vidéki osztályok megszüntetésével a budapesti Agrártudományi Egyetem Növénytani Tanszékére nyer áthelyezést és 1950-ben egyetemi rendes tanárrá nevezik ki. Az 1949-1950. tanévben az Agrártudományi Egyetem rektora lesz.

Révy professzor nagy ambícióval és precíz rendszerességgel törekszik a budapesti Növénytani Tanszék korszerű kiépítésére. Munkatársainak a kutatómunka lehetőségeit is igyekszik biztosítani. Szép tervei vannak saját növénytani kutatásait illetően is, terveit anatómiai és citológiai irányba állítja be. Törékeny szervezete azonban nem tud megbirkózni a ránehezedő rengeteg adminisztrációs és szervezési feladattal, sokat gyengélkedik, betegeskedik. Sok munkája közepette is, minden haladó eszmének a híve, elmélyülten tanulmányozza, - sőt eredetiből fordítgatja - a korszerű biológiai új eredményeit és vasakarattal készül önálló tervtémájának irodalmi megalapozásához.

Jó kapcsolatot alakított ki a hallgatósággal, (1934-től 1940-ig) a Magyaróvári Gazdasági Akadémia Atlétikai Clubjának (MOGAAC) tanárvédnöke is volt. Egészségi állapota azonban sajnálatosan tovább romlik. 1952-1954-ig a tanszéki és egyetemi munkában már alig tud részt venni.

Révy Dezső életpályája azoknak a nagyra hívatott tehetségeknek sorsa, akik egy-egy szakterületen maradandót alkotás képességeivel rendelkeztek, de a körülmények tudományos ambíciójuk kibontakozását megakadályozzák, illetve más-más irányba terelik tehetségüket, energiájukat. Mezőgazdasági felsőoktatásunk vajúdását is tükrözi ez az életpálya.

Súlyos betegsége alatt is nagy megelégedéssel szemlélete, hogy Tanszékén a speciális botanikai stúdiumok művelésének készsége és feltételei jó irányban fejlődtek. Nagyon remélte, hogy a Tanszék 1954. évi tudományos beszámolóján jelen lehet. Sajnos a "Mors Imperator" ezt már nem engedélyezte számára. Hosszú szenvedés után 1954. április 17-én Budapesten befejezi nagyon hányatott, munkás életét. RÉVY DEZSŐ, az Agrártudományi Egyetem botanika professzora, élete delén, 54 éves korában távozott körünkből.

Mint óvári gazdásznak (1943-1947) szerencsém volt a híres professzor előadásain és gyakorlatain részt vennem és most írásommal megemlékezhetek a nagyszerű tudósról.

Dr. László László

A HORTOBÁGYRÓL MOSONMAGYARÓVÁRRA

BESZÉLGETÉS SZATHMÁRI LÁSZLÓVAL A HALGAZDASÁGRÓL ÉS JÖVŐBENI TERVEIRŐL

Szathmári László

-2003 szeptemberében kezdtél dolgozni a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán. Hol voltál előtte és mivel foglalkoztál?

-Debrecenben születtem, de hosszú időn át Hajdúszoboszlón éltem a családdommal. Egyetemi diplomámat a Debreceni Agrártudományi Egyetemen szereztem. 30 éve dolgozom a halászati ágazatban. Először a Hortobágyi Állami Gazdaságban voltam halkeltető- és halfeldolgozó üzemvezető, majd kerületigazgató. Az egyetemen elvégzése után néhány évvel a Külkereskedelmi Főiskolán szereztem a második diplomát.

A 80-as években nyelvtudásom révén megismerkedtem a szakma jeles külföldi művelőivel és lehetőségem nyílt FAO szakértőként dolgozni Vietnámban. 1986-ban nagy megtiszteltetés ért, Dr. Woynarovich Elek professzor úr meghívott az AGROINVEST Rt. halászatfejlesztési programjába Brazíliába, ahol a halszaporítás és halfeldolgozás kutatása és tanítása volt a feladatom. Ekkor kerültem kapcsolatba az egyetemi oktatómunkával. Négy szövetségi állam egyetemein oktattam posztgraduális kurzusok keretében. 1992-ben tértem haza. A Hortobágyi Halgazdaságba nem úgy sikerült a visszailleszkedés ahogy azt gondoltam, így egy rövid kitérő után Százhalombattára kerültem, a Temperáltvízű Halszaporító Gazdaságba. Feladatom a kereskedelmi osztály irányítása volt. Érdekes, izgalmas, sok utazással járó beosztás volt. 2001-ben a Hortobágyi Halgazdaság Rt. vezérigazgató helyettese voltam. Szakmai területen sikerült jó eredményeket produkálni, hiszen másfél év alatt olyan kereskedelmi rendszert alakítottunk és működtettünk, mely a tíz éve folyamatosan veszteséges céget nyereségessé tette és még a 2003. év pénzügyi stabilitását is biztosította. A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karral 2000 óta vagyok kapcsolatban, mivel itt szereztem PhD fokozatot. Az oktatói munka nem áll távol tőlem, hiszen családomban több generációra visszavezethető a tanítói múlt. A Hajdúszoboszlói Bocskai Múzeumban látható az a napló, melyet Szathmári Ferenc tanító vezetett az 1712-ben alapított leányiskolában. Az 50. évhez közeledve úgy döntöttem, hogy élek a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar által kiírt pályázati lehetőséggel és egyetemi katedrára cserélem a hortobágyi romantikát. Évek óta óraadó voltam a Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrumában a halászati szakmérnök képzésben. A változatos életút annak köszönhető, hogy több nyelven beszélek. Angolul és portugálul publikálni is szoktam, de emellett tárgyalási szinten tudom a német, orosz és spanyol nyelveket. Szakmai kitérőm rövid szakaszában oroszul bonyolítottam a Debreceni Konzervgyár keleti konzervkereskedelmét.

-Milyen feladatokkal bíztak meg új munkahelyeden?

-A Halászat és Halgazdálkodás c. tantárgy felelőse lettem, mely kiegészült a nyúl- és prémes állattenyésztés oktatásával. Emellett a Szigetköz halfaunájának kutatása is feladatom lesz. E feladat körülményei most alakulnak. Az Állattenyésztési Intézet perspektívájában is biztosítani kívánja e két tárgy rendszeres és folyamatos oktatását, hiszen az EU csatlakozás után is konjunktúrára számítható hal- és nyúlhús termelése új lehetőséget biztosít a végzős hallgatóknak az elhelyezkedés területén.

-Régi mondás: aki a Tisza vízét itta, vágyik annak szíve vissza... Sikerült már megszoknod Mosonmagyaróváron?

-Aki a Tisza vizét egyszer megkóstolja, rögtön áttér az ásványvízre (mivel kútvíz már jobbára csak ezen a néven kapható). Debrecen nagy része a Tiszából kapja az ivóvizet, melynek bizony alacsony az élvezeti értéke. Természetesen a Hajdúságot olyan szűkebb hazámnak tekintem, ahová rendszeresen visszajárok. Kezdem megszokni az óvári életet, hiszen hasonló méretű településen nőttem fel. Külön öröm számomra, hogy gyalogosan járhatok a munkahelyemre, feledve a korábbi havi 5-6 ezer km-es autózást. Szívesen eljárunk a város kulturális rendezvényeire és várjuk a tavaszt, hogy a Szigetközt is megismerhessük.

-Hét évet töltöttél Brazíliában. Mivel foglalkoztál ott és milyen tapasztalatokat szereztél?

-Mint azt korábban említettem, Brazíliában részt vettem egy közel hét évig tartó halászati projektben. A korábbi hortobágyi tapasztalatokat adaptálva a halfeldolgozás és -forgalmazás kérdéseivel is foglalkoztam. Emellett oktatói tevékenységet is végeztem. A kiküldetés legfontosabb előnye az volt, hogy megismerhettem és gyakorolhattam azt a környezettudatos halgazdálkodást, melyet a jelenlegi EU elvárások szorgalmaznak és amit nálunk is szeretnénk meghonosítani.

-Kérlek, beszélj jövőbeni terveidről, elképzeléseidről!

-Szeretnék hosszú távon az Egyetemen dolgozni. Részt kívánok venni a Szigetköz faunjának vizsgálatában és azokban a programokban, melyek a magyar halászati ágazatot "átzsilipelik" az EU tagság utáni időszakra. Érdekel a bio-hal termelése, de a geotermikus energia ésszerű halászati hasznosítása is számos kutatási területet kínál a következő években.

-Köszönöm a beszélgetést és szívből kívánom, hogy itt vázolt terveid és elképzeléseid maradéktalanul megvalósuljanak. Abban reménykedem, hogy jól érzed majd Magadat közöttünk és a döntésedet később sem fogod megbánni.

Dr. Tenk Antal

DR. DÓKA OTTÓ, A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR OKTATÁSI DÉKÁNHELYETTESE

**Dr. Dóka Ottó a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Matematika-Fizika Tanszékének vezetője, a Kar oktatási dékánhelyettese.
1984-ben szerzett matematika-fizika szakon tanári oklevelet a JATE-TTK-án. 1990-ben ugyanott egyetemi doktori címet, 1995-ben a fizikai tudomány kandidátusa fokozatot szerezte meg. Nős, felesége egyetemi főmunkatársként a Dékáni Hivatal ügyintézője. Két kislányuk van.**

Dóka Ottó

-2003 DECEMBERÉBEN A MÉK ILLETÉKES TESTÜLETE AZ EGYETEMI TANÁCS TAGJÁVÁ VÁLASZTOTT. MILYEN TERVEK, ELKÉPZELÉSEK FOGLALKOZTATNAK EBBEN AZ ÚJ POZÍCIÓBAN?

-Ami a terveket illeti, az alapfilozófiám egyszerű, a legfontosabbnak azt tartom, hogy az ember mindig legyen következetes és tudja vállalni a kijelentéseiért, döntéseiért a felelősséget és a következményeket. Lényegesnek tartom a Kar korrekt képviseletét, olyan területeken pedig, ahol az átlagnál bővebb információval rendelkezem, szeretném elősegíteni, hogy a lehető legjobb döntések szülessenek.

Oktatási dékánhelyettesként évek óta aktívan közreműködtél az Egyetem Intézményfejlesztési Tervének kidolgozásában. Véleményed szerint milyen hatása lesz /lehet ennek a tervnek az Egyetem, illetve a saját Karunk jövőjére?

Az Intézményfejlesztési Tervvel kapcsolatosan nagyon vegyes gondolataim vannak. Valóban kezdettől fogva részt vettem kidolgozásában, átéltem az első sikert és az azt követő kudarcokat is. Személyes, nagyon pozitív hatása az volt, hogy megismertem a társkarokról jó néhány kollégát, ami e nélkül nem történt volna meg. Most, hogy a második főfejezet is elfogadásra került, szerintem minden érintett megkönnyebbült. Tudva azonban azt, hogy a költségvetés a megszorításokról szól, biztos vagyok benne, hogy csak évek múltán érződik a Karokon a konkrét hatása. Az nyilvánvaló, hogy csak pozitív hatása lehet mindenütt, hiszen fejlesztésről van szó, legyen az akár szerkezeti, képzési átalakítás, vagy beruházás. Ami a mi Karunkat illeti, legfontosabbnak azokat a fejlesztéseket tartom, amik megalapozzák a jövőben indítandó BSc. alapszakok gyakorlati képzési, illetve kutatási hátterét, továbbá mind regionálisan, mind országosan növelik lehetőségeinket, elismertségünket. Ilyennek tekintem az élelmiszertechnológiai, molekuláris biológiai, valamint ökológiai fejlesztésre irányuló elképzeléseket.

A Terv egyet nem garantál, nem tud érdeklődő hallgatót produkálni, ezt nekünk kell kiváltanunk a mindenkori korosztályból, hiszen nyilvánvaló, hogy hallgatók nélkül ellehetetlenülünk. Számunkra a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy megtaláljuk az új szerkezetben azokat a szakokat, amelyek érdeklődést váltanak ki.

-ÉVEK ÓTA DOLGOZOL AZ ORSZÁGOS BOLOGNA BIZOTTSÁGBAN. HOL TARTANAK AZ ELŐKÉSZÜLETEK AZ ÚJ OKTATÁSI STRUKTÚRA BEVEZETÉSÉRE ÉS EGYETEMÜNKÖN MILYEN VÁLTOZÁSOKRA SZÁMÍTHATUNK?

-Igen, ezt a feladatot még Koloszár rektor úrtól kaptam, amikor a Rektori Konferencia mellett létrehozták a Bologna Bizottságot, azzal a céllal, hogy segítse a Rektori Konferencia működését és konkrét kérdésekben szakmai állásfoglalásokat készítsen. Úgy vélem, hogy Fésüs László professzor úr elnökletével eredményes munkát végeztünk, amit a lassan véglegesítésre kerülő új szakstruktúra is jelez. Mindemellett nagyon sok olyan információhoz jutottunk, ami segít eligazodni a napi munkában és hozzájárul a felsőoktatásban történtek megértéséhez.

Az előkészületek ott tartanak, hogy a tavasz folyamán ígéretek szerint felgyorsulnak az események, kormányrendelet megjelenésével a törvényi háttér is meglesz, az újonnan felálló MAB forgatókönyvet készített a határidőkre és lehetővé válik, hogy azok az intézmények, amelyek akarják 2005-ben elindíthatják a kétciklusú képzést. A lehetősége meglesz. Lassan az odavezető út is kezd kiegyenesedni. Egyetemi szinten nyilván mindenki keresi a helyét az új szerkezetben. Rajtunk múlik, hogy vesztesei, vagy nyertesei leszünk-e ennek a folyamatnak. Ha abból indulunk ki, hogy a közel ötszáz szak kb. százra redukálódott, akkor ez 80 százalékos csökkenést jelent, de egyetemi szinten szerintem ez közel sem jelent ilyen arányú redukciót. Hozzátartozik a teljességhez, hogy a bemeneti oldal szűkülése mellett a kimeneti oldalon MSc. szinten az eddiginél sokkal színesebb kínálatra nyílik lehetőség. Az is igaz viszont, hogy államilag finanszírozott képzésben az eddigiekhez képest jóval kevesebben vehetnek részt a master-képzésben.

TAPASZTALATOD SZERINT VAN-E ÉREZ-

HETŐ HATÁSA AZ INTEGRÁCIÓNAK A KAROK ÉLETÉBEN? EZEN A TÉREN MI VÁRHATÓ A KÖZELI ÉS A TÁVOLI JÖVŐBEN?

Egyszerűen kibújhatnék a válasz elől, mert csak az integráció óta látok bele többé-kevésbé abba, hogy mi zajlik a karon, hiszen ettől kezdve vagyok dékánhelyettes és így nem igazán van összehasonlítási alapom. Azt hiszem azonban, hogy minden Kar másképpen éli meg az integrációt. Nyilván a soproni karok esetében egyszerűbb a helyzet, hiszen eddig is szimbiózisban éltek, megvolt az egymásra utaltság, kivéve a Pedagógiai Főiskolai Kart. Győrnek gondolom teljesen új volt az integráció, nekünk pedig az addigi integrációhoz képest más. Ha az integráció eredeti célját nézzük, akkor a NYME esetében jó néhány dolog nem valósult meg, de ezeket nem hiszem, hogy nekem kellene értékelnem. Egyelőre a gazdasági vonal az, ami talán integráltnak nevezhető, de az meg úgy működik, ahogy. A nagy távolság miatt az oktatás területén nem alakult ki integráció, pedig ami a soproni, óvári kapacitásokat illeti biztosan lehetne találni sokkal szorosabb szakmai kapcsolatokat is. Csak egy példát had említsek, a beadott környezetgazdálkodási agrármérnök szakunk elutasításának egyik indokaként szerepelt, hogy miért nem támaszkodunk az Erdőmérnöki Karra. Arra eddig is volt példa, hogy egy-egy oktató részt vett egy másik Kar oktatási programjában, ez a jövőben is így lesz, sőt még integráció nélkül is így lenne. Én úgy látom, túl vagyunk a központ és a karok közötti kötélhúzáson. Mindenki belátja, hogy szükség van a másikra.

-KÖZISMERT, HOGY AZ ELMÚLT ÉVEKBEN EREDMÉNYES KUTATÁSOKAT FOLYTATTÁL A FOTOAKUSZTIKA TERÜLETÉN.

-Most már lassan húsz éve annak, hogy Szöllősy professzor úr az akkori tanszékvezetőm egyik késő délután jellegzetes hangján rákérdezett, hogy hallottam-e a fotoakusztikus spektroszkópiáról. Határozott nem válaszom után kezembe nyomott egy akkor megjelent "Biophysics" című remek könyvet, amiből kiderült, hogy ez egy olyan fény-anyag kölcsönhatást vizsgáló optikai módszer, amellyel az anyag által elnyelt fényenergiából, egy ügyes trükkel, az elnyelt energiától függően különböző erősségű hangot lehet előállítani. Vagyis az elnyelt fényt hanggá konvertáljuk, ami jellemző lesz az anyagra. A módszer legnagyobb előnye, hogy nem kell semmilyen minta-előkészítés, vagy bármilyen preparáció, halmazállapottól, felülettől, összetételtől függetlenül közvetlenül alkalmazható.

A fentiekből adódik egyből, hogy a módszer kiválóan alkalmas biológiai, élelmiszeripari minták vizsgálatára. Ezt tesszük több-kevesebb sikerrel hazai és nemzetközi együttműködések keretében. 1992-től minden évben ösztöndíj elnyerésével a Wageningeni Egyetem Lézerfotoakusztikus Laboratóriumában sikerült eltöltenem hosszabb-rövidebb időszakokat, ami rendkívül gyümölcsöző volt mindkét fél számára.

-ILYEN SZERTEÁGAZÓ TEVÉKENYSÉG, ILLETVE SOK FELADAT MELLETT MARAD-E IDŐD A CSALÁDRA, SZÓRAKOZÁSRA, HOBBYRA?

-A családom szerint egy hobbym van, az Egyetem. Ha belegondolok igazat kell adni nekik, de mindig is azt mondtam, hogy az ideális munkahely az, ahova nem úgy indulok reggelente, hogy már megint menni kell. Ez eddig még teljesült, még akkor is, ha vannak olyan feladatok is amelyeket az ember kevésbé szeret, mint a protokoll. Esetemben a kikapcsolódás is általában ismeretszerzést jelent, hiszen elsősorban a fizikatörténetet és a tudományos életrajzi könyveket szeretem. A másik, amit szívesen csinálok, a főzés. A megrendelők, majd későbbi fogyasztók szerint nem is vagyok ügyetlen ezen a téren. A család gyakran kerül a sokadik helyre a fontossági sorrendet illetően, de azt hiszem biztos bázis van mögöttem. Mindig azt szoktam mondani ha a család kerül szóba, hogy a gyerekek nevelésébe csak akkor szólok bele, ha nagy gondokat látok, de eddig természetesen ilyen még nem volt...azaz a nejem ebben is tökéletes!

A VIVAT ACADEMIA SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA ÉS A MAGAM NEVÉBEN GRATULÁLOK AZ EGYETEMI TANÁCS TAGJÁVÁ TÖRTÉNT MEGVÁLASZTÁSODHOZ. KÍVÁNOM, HOGY ÖRÖMED TELJEN EBBEN A MUNKÁDBAN IS. KÍVÁNOK SOK-SOK SIKERÉLMÉNYT ÉS JÓ EGÉSZSÉGET, MINDANNYIUNK HASZNÁRA!

Dr. Tenk Antal

KUKTATÓ CSÜLKÖS TÖLTÖTTKÁPOSZTA BOGRÁCSBAN

HOZZÁVALÓK (8 személyre): 1 kg darált sertéslapocka, vagy comb, 1,0-1,5 kg-os füstölt sertéscsülök 2 kg savanyított káposzta + 20 db savanyított káposztalevél, 20 dkg rizs, 3 db tojás, 5-6 vékony szelet bacon, vagy kolozsvári szalonna, 2 csomag friss kapor, fehérbors, vegeta, só, 8-10 literes bográcsban

ELKÉSZÍTÉS:

A csülköt sós vízben puhára főzzük, majd a csontról levéve feldaraboljuk. A főzővizet félretesszük, mert arra is szükség lesz.

A darált húsból, a rizsből és a tojásból gombócokat készítünk, amit sóval, fehérborssal és Vegetával ízesítünk. A húsgombócokat a káposztalevelekbe teszszük, majd a leveleket összegöngyöljük és fehér cérnával összekötjük.

A bográcsban alját "kibéleljük" a szalonnaszeletekkel, hogy az étel oda ne égjen (főzés közben ugyanis nincs mód a kavargatásra). A káposzta felét rárakjuk a szalonnaszeletekre, majd rászórjuk az apróra vágott kapor felét. Ezután a csülökdarabok következnek, majd egy vékonyabb réteg káposzta és a maradék kapor. Erre az "ágyra" rakjuk rá a már elkészült húsgombócokat és az egészet "lezárjuk" a maradék káposztával. Végül felöntjük a csülök levével (amennyiben ez elég sós, akkor külön sózásra nincsen szükség).

Foszlós fehér kenyérrel, Soproni Kékfrankossal (és ízlés szerint tejföllel) kínáljuk.

Jó Étvágyat!

Dr. Tenk Antal

SZALAGAVATÓ A MOSON-MAGYARÓVÁRI KARON

Február 28-án tartották hagyományos szalagavató ünnepségüket a NYME mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar végzős hallgatói. Több évtizedes tradíciója van e jeles rendezvénynek, melynek során az V. évfolyamos gazdászok feltűzhetik azt a szalagot, mely jelképe a valétálási időszak kezdetének. E napon kezdik meg a végzős hallgatók búcsúzásukat az Alma Matertől és az időszak végén, április 24-én a Valéta-bálon fejezik be azzal az aktussal, melynek során levehetik a valétaszalagot és remélhetőleg legkedvesebb ereklyéik között fogják azt megőrizni. Kedves színfoltja volt a rendezvénynek a végzős hallgatók soraiból verbuvált tánckarnak, mely professzionális színvonalon adta elő a bál nyitótánc-keringőjét, melynek befejeztével a táncosok felkérték a Kar jelenlévő oktatóit és kutatóit. Üdítő élményként hatott a hallgatók és tanárok közös tánca. A valétaszalagok feltűzése után az V. évfolyam hallgatói tiszteletbeli évfolyamtársakká fogadták és valétaszalagot adományoztak dr. Ördög Vince dékánnak, dr. Schmidt Rezső rektorhelyettesnek, dr. Szigeti Jenő, dr. Neményi Miklós és dr. Dóka Ottó dékánhelyetteseknek, továbbá dr. Tenk Antal volt rektorhelyettesnek. Ugyancsak e megtisztelő címet adományozták dr. Orbán Józsefnének, a Tanulmányi Osztály vezetőjének, továbbá Eller Péternének, az évfolyam tanulmányi ügyintézőjének. A végzős hallgatók tiszteletbeli évfolyamtársakká fogadták évfolyamfelelős tanáraikat, dr. Sántha Tamást és dr. Goda Mátyást. A szalagavató ünnepség és bál méltó folytatása volt az óvári gazdász hagyományoknak.

Dr. Sántha Tamás

DIÁKNAPOK MOSONMAGYAR-ÓVÁRON

FELSZABADULTAN ÉS MÉGIS KULTÚRÁLTAN

Talán most már visszavonhatatlanul itt van a tavasz, s vele együtt sikeresen lezajlottak ismét azok a napok is, amikor a felsőoktatásban tanuló diákság egy kis időre elfeledkezhetett gondjairól és belevethette magát a több napig tartó, önfeledt bulizásba.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara a régi hagyományokat folytatva megrendezte az Óvári Diáknapok (MODI) 2004 című rendezvényt, mely egyaránt nyílt volt az Egyetem valamennyi oktatója, hallgatója és végzett szakemberek számára.

Hagyományosan az V. évfolyam szervezi meg ezeket a vidám napokat és a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) adja az anyagi támogatást. A szervezőcsapatban a szervező évfolyamunknak köszönhetően számos hallgató részt vett, köztük én magam is.

A Diáknapok arról szólnak, hogy minden évfolyam (kivétel a végzősök) kiválaszt egy úgynevezett "diákdékán" jelöltet, s az évfolyam azért hajt, hogy ez alatt a három nap alatt olyan produkciókat szervezzen és mutasson be, amelyet a pontozóbírák (vagyis az ötödévesek) a végén a legjobbnak ítélnek.

A programok csütörtökön, pénteken és szombaton voltak, de már szerdán reggel 7 órakor a Vilmos-túrával kezdődött az eseménysorozat. Csütörtökön a tradíciókat folytatva a színdarabok bemutatása, este pedig az évfolyamok "kocsmáinak" a bírálata zajlott. Másnap elérkezett a tréfás sportvetélkedő is, amelyet a Sportcsarnokban rendeztünk meg. A zsúfoltságig telt épületben nagy sikert arattak a szellemes feladatok és versenyzők egyaránt.

Munkában a versenyzők

Az első évfolyamos hallgatók érthető módon kevés tapasztalattal, de annál nagyobb akaraterővel küzdöttek. A vetélkedő után az évfolyam autóinak és a főzőversenynek az értékelése történt meg. Kora délután a Tudománytalan Tanárköri Konferencia és a csapatok által elkészített filmek bemutatása zajlott le. Az eseménysorozat az este kezdődő szépségversennyel zárult. Szombaton a Díszteremben került megrendezésre a Stúdiós vetélkedő, mely számos ötletes feladatot tartalmazott. Az évfolyamok előre elkészített csapatzászlóval érkeztek. Eleinte inkább a retorikai képességeiket kellett bizonyítaniuk (a zsűri négy tagjának szerelmet vallani különböző stílusokban), később az értelmet tesztelő feladatok kerültek a középpontba. A vetélkedő számos olyan feladatot tartalmazott, amely a szakmához kapcsolódott.

Ezt követte az Agro-kvíz, majd a csirke összevarró verseny, mely nagy sikert aratott mind a tanárok, mind pedig a diákság körében. A feladatnak az volt a lényege, hogy meghatározott idő alatt a két résztvevőnek megfelelően kellett a feldarabolt részeket egymáshoz varrni, úgy, hogy az anatómiailag is megfeleljen és felemelve ne essen szét.

A csirkeösszevarró verseny

Köszönetet mondunk a Kar vezetőinek, tanárainak, az ötödévfolyamos hallgatóknak, valamint a Hallgatói Önkormányzatnak az önzetlen segítségükért, valamint mindazoknak, akik a programok szervezéséhez tanácsokat adtak.

Folytatás 2006-ban!

Vincze Judit
V. évf. hallgató

FREIBURG DIÁKBARÁT VÁROS

"Freiburg belvárosa egy ékszerdoboz!" "Freiburg festői környezetben fekszik!" "Freiburg igazi egyetemi város!" - mesélték lelkesen akik ott jártak, mikor megtudták, hogy devizamentes csereprogram keretében 2003 novemberében 2 hetet fogok tölteni a freiburgi Albert- Ludwigs- Universitat -en.

Mikor az egész éjszakán át tartó utazás után először megpillantottam a reggeli ködből előbukkanó magas hegycsúcsok által körülölelt várost, rögtön elszállt minden fáradtságom és városnéző sétára indultam közben a nevezetességekkel ismerkedtem.

Egyetemünk és freiburgi Albert - Ludwigs - Universitat Erdészeti és Környezettudományi kara közt testvérkapcsolat áll fenn, ezért a külföldi kapcsolatokért felelős Dr. Pelz Professzor Úr minden évben nagy szeretettel fogadja a Sopronból érkező hallgatókat, és segít a szakmai program megszervezésében, a választott tanszékkel való kapcsolatfelvételben.

2 hétig a Növényélettan Tanszék látott vendégül (tanszékvezető: Prof. Dr. Heinz Rennenberg), ahol betekintést nyerhettem a stresszélettan témában folyó kutatásokba, megismertem az alkalmazott műszereket, eszközöket. A kísérletekhez használt bükk és nyárültetvényeket klímakamrákban, üvegházban tartják. A tanszéken dolgozó különböző nemzetiségű doktoranduszoktól (angol, görög, spanyol, olasz, brazil) sok segítséget kaptam, mivel itthon a Kémia Intézetben ugyanebben a témában írom TDK dolgozatomat. Külön öröm volt számomra, hogy a méréseknél aktívan közreműködhettem. Bemutatták a jól felszerelt szakmai

"Freiburgban elképzelhetetlen a közlekedés kerékpár nélkül."

könyvtárukat is, ahol TDK munkámhoz gyűjthettem szakmai cikkeket.

Freiburgban elképzelhetetlen a közlekedés kerékpár nélkül. Még a leghidegebb ködös őszi reggeleken is biciklik százai állnak az egyetemépületek előtt. Diáktársaim rögtön az első napon szereztek nekem egy kerékpárt, így mindjárt otthonosabban éreztem magamat.

A két hét alatt Freiburg kulturális életébe is igyekeztem bekapcsolódni. Az egyetemen több Nemzetközi diákzenekar is működik. Az Akademisches Orchester próbáját - hegedűsként nagy kíváncsisággal vártam. A közel 70 tagú szimfonikus zenekarban az egyetem valamennyi karáról játszanak hallgatók. Örömmel vették, hogy hangszerrel érkeztem és tiszteletemre a februárban előadásra kerülő Bartók művet próbáltuk.

Maradandó élményt jelentett számomra a külföldi vendégdiákok számára szervezett 20 km-s feketeerdei gyalogtúra . A házigazda németek bemutatták a jegenyefenyves-bükkös élővilágát, két kilátóról is megcsodálhattuk az elénk táruló hegyvonulatokat, valamint Freiburg határában az újabb két szélerőmű felállítását. Útközben a spanyol, olasz, finn, francia, bolgár, indiai ösztöndíjasokkal megbeszéltük az egyetemeinken folyó oktatás aktuális kérdéseit, jellegzetességeit, majd freiburgi sör mellett gondolatban megreformáltuk az erdész és környészképzést. Büszkén meséltem egyetemünk hagyományőrzéséről, mely a más országbeliek számára különlegességnek számított.

A két hetes út után élményekkel, tapasztalatokkal gazdagon tértem haza, a (szakmai és baráti) kapcsolatot levelezés által azóta is tartjuk.

Végül szeretném megköszönni a Kémia Intézet és az Erdőmérnöki Kar támogatását pályázatomhoz, hogy két hétig diákja lehettem a freiburgi egyetemnek!

Gálos Borbála
IV. KMH

SZERETTEM A MATEMATIKÁT ÉS EZ MINDENEN ÁTSEGÍTETT

SZAKMAI ÉLETÚTJÁRA EMLÉKEZIK DR. HORVÁTH JENŐ EGYETEMI TANÁR 70. SZÜLETÉSNAPJÁN

Ez év márciusában, nemzeti ünnepünk alkalmából Dr. Horváth Jenő egyetemi tanárt, az MTA doktorát nemzetközileg is számon tartott tudományos munkássága, magas szintű tudományszervező és oktatói tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársaság elnöke a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével tüntette ki. E magas állami kitüntetés és egy kerek születésnapi évforduló kínálkozó alkalom arra, hogy a Professzor Úr a Vivat Academia olvasói számára is felidézze eddigi szakmai életútját. A pályarajz személyes hangvételű, most és nekünk íródott, de magán hordozza azt a belső távlatot, amelyet egy hosszú és sikeres életszakasz biztosít. Gazdag tapasztalatokon nyugszik, áthatja a jobbító szándék, elsődleges célja nem a részletes bemutatkozás, hanem az életpéldán keresztül történő nevelés.

-Gyermekkor, tanulmányok, a véletlenek szerepe az életben

-1934. március 29.-én születtem Merseváton. A gimnáziumban gondoltam először arra, hogy mi leszek, ha nagy leszek. Erdőmérnök akartam lenni, mert édesapám sokáig vadászott. Elképzelésem az erdőmérnökségről a következő volt: egy hegy oldalán egy erdész házikó, reggel az őzikék benéznek az ablakon. Közbeszólt azonban a matematika: a III. osztálytól kezdődően egyre több sikerem volt a matematikai szakkörön és később a versenyeken. A KÖMAL-ban 9. lettem, bekerültem a matematikai verseny országos döntőjébe egymás után kétszer is. Ilyen eredmények után természetesen matematikus szerettem volna lenni, de csak matematika-fizika tanári szakra mehettem.

1953-57 között az ELTE TTK matematika-fizika szakán folytattam a tanulmányaimat. 1962-ben elvégeztem az ábrázoló geometria szakot is.

- Innovatív középiskolai tanári tevékenység. Sikeres matematika tanár hajdani iskolájában

- Az 1957-60 közötti időszak érdekes és talán a legsikeresebb időszak volt az életemben. Visszakerültem a volt iskolámba a katedra másik oldalára. Régi tanáraim befogadtak. Érdekes volt tanítani az öcsémet és Mersevátról az utcánkból a nálam alig pár évvel fiatalabb gyerekeket. Egyik tanítványom a Nemzetközi Matematikai Diákolimpián I díjas lett és ma a matematikai tudomány doktora, két akkori tanítványom pedig ma a matematikai. tudomány. kandidátusa. Többen a szakköri diákjaim közül más területen értek el szép eredményeket. Elmondhatom, hogy nem akartam tanár lenni, de szerettem a matematikát és ez mindenen átsegített.

- A tudományos érdeklődés elmélyülése: oktatás és kutatás az EKTE TTK Ábrázoló és Projektív Geometriai Tanszékén

- 1960-ban hívott meg Kárteszi Ferenc professzor az ELTE TTK Ábrázoló és Projektív Geometriai Tanszékére tanársegédnek. Az egyetemen nappali tagozaton ábrázoló és projektív geometriából vezettem gyakorlatot, levelező tagozaton pedig előadást tartottam. 1965-ben tanszékünk megkapta az elemi matematika és matematika tanításának oktatását, valamint a gyakorló iskolák matematika tanárainak szakfelügyeletét. Ez nagyon szép feladat volt, a matematika tanárképzés talán legfontosabb tantárgyait mi oktattuk, továbbá a gyakorló iskolákat is látogattuk. Kidolgoztuk az elemi matematika tantárgy tematikáját, a számonkérés módszereit. Úgy tudom ma sem változtatták meg lényegesen. Ebben a munkában nagyon jól kamatoztattam a középiskolai oktatásban szerzett gyakorlatomat. Mindig kedveltem a szép elemi feladatokat, azok egyszerű megoldását. 1970-ben megkezdtük a matematika tanárok továbbképzését is. Én a geometriát oktattam. Ez egyéves képzés volt, ami után a jobb tanulók 2 évig még folytathatták a tanulmányaikat és egy vezető oktató irányításával elkészíthették a doktori értekezésüket. Magam több mint tíz doktori értekezés témavezetője voltam. 1971-ben megszereztem a matematikai tudomány kandidátusa fokozatot, 1972-ben egyetemi docens lettem. Elismerésben is volt részem, 1975-ben elsőként kaptam meg a TTK Kiváló Oktatója megtisztelő kitüntetést, aminek az értékét növelte, hogy a hallgatók adták.

1976-ig dolgoztam Kárteszi Ferenc professzor mellett, majd 1976-83 között tanszékvezetőként irányítottam a tanszék munkáját.

1985-ben kimentem Moszkvába a Steklov Matematikai Intézetbe. Itt határoztam el, hogy elkészítem a nagydoktori értekezésemet. Másfél évig tudományos főmunkatársként kutattam, munkámat ösztönözték és értékelték. 1988. február 11.-én védtem meg a nagydoktori értekezésemet. Az oklevélben ez áll: a fizika és matematika tudományok doktora. A honosításhoz egy év kellett, ebben nagy segítséget kaptam Mádl Ferenctől (ma a Köztársaság elnöke), mint a TMB titkárától és Demetrovics János akadémikustól. 1986-ban tértem haza és egy évig "dolgoztam" még az ELTE TTK-n.

- Szombathely: a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanára

Úgy véltem, hogy hasznos munkát végezhetek a szülőmegyémben, Vas megyében, ezért 1987-ben a Szombathelyen a BDTF-n folytattam a munkámat. Kineveztek főiskolai tanárnak és a Matematika Tanszéket vezetőjének. A középiskolai tanárokkal jó kapcsolatom volt, megszerveztem a megyei matematikai szakkört, jó kapcsolatot alakítottam ki a hallgatókkal is. A matematika tananyagot sikerült a követelmények szintjére emelni és lassan megszülettek az eredmények is.

- A pálya újabb állomása: Sopron i egyetemi tanár

1991 júliusától dolgozom Sopronban egyetemi tanári beosztásban. 1999-ig a Matematikai és Ábrázoló Geometriai Tanszék vezetője, ill. a Matematikai Intézet igazgatója voltam. Az itteni munka eltért az előzőektől. Leendő mérnököket kellett oktatni és főleg I éves hallgatókat. Új feladatok, új kihívások vár-

tak és ez nagyon tetszett. Fontos feladatomnak tekintettem az oktatási fegyelem megszigorítását és jó munkatársi kapcsolatok kiépítését az intézet oktatói között. Úgy vélem ezeket sikerült megvalósítani. Fokozatosan változtattunk a tanrenden, a tananyag összetételén és sorrendjét, összehangoltuk a matematika oktatást a többi tárgy oktatásával. Szükségesnek láttam a szigorlati rendszer megváltoztatását is. Hangsúlyt fektettünk arra, hogy a hallgatók megértsék, hogyan kell egyes konkrét gyakorlati problémából kiindulva eljutni a differenciálegyenletek felállításához, majd annak megoldásához. Többszöri kísérletezés után az I. és II. félév matematikájához Matematika I és Matematika II. címmel jegyzetet is írtam.

- Tudományos tevékenység

Tudományos munkát három területen végeztem. A Fejes Tóth László akadémikus által vezetett diszkrét geometriai kutatásokba 1964-65-ben kapcsolódtam be. Ezen a területen születtek a kandidátusi értekezésemben és nagydoktori disszertációmban tárgyalt kutatási eredmények. Egy második kedvencem annak vizsgálata, hogy euklideszi geometriában ismert tételek igazak-e a Bolyai-Lobacsevszki és szférikus geometriában. Irányításommal geometriából 5 egyetemi doktori és 3 kandidátusi értekezés született. Kutatásaim harmadik területe szorosan kapcsolódik az oktatáshoz. főbb területek: térszemlélet fejlesztése, modellezés, sík- és térgeometria együtt tanítása, koordinátageometria tanítása más módszerekkel, Bolyai-Lobacsevszki és a szférikus geometria elemei az iskolában, transzformációs személet kialakítása és fejlesztése, matematika oktatása a műszaki felsőoktatásban, differenciálegyenletek felállítása, stb. Irányításommal ezen a területen kb. 10 doktori értekezés készült. A Matematikai Intézetben két Ph.D. értekezést sikeresen megvédtek és három van folyamatban. Jelenleg témavezetője vagyok két doktoranduszna k a Debreceni Egyetemen is.

- Tanulmányutak, konferenciák

Számos egyetemen és intézetben tartottam előadást. Néhány közülük: Bécs, Salzburg, Graz, München, Stuttgart, Jena, Erfurt, Potsdam, Halle, Belgard, Zagrab, Freiburg, Göttingen, Moszkva, Leningrád, Ivanovo, Szinferopol, Szófia, stb. Az 1995-96-os tanévben vendégprofesszor voltam Grazban, a Műszaki Egyetemen Geometriai Intézetben, közben Sopronban is oktattam. Rendszeresen tartok előadást Debrecenben a Ph.D. képzésben. Kb 70 hazai és nemzetközi tudományos és oktatási konferencián vettem részt, többségében előadást is tartottam. Többször voltam szekció elnök. Vezető szervezője ill. társszervezője voltam mintegy 10 hazai és nemzetközi rendezvénynek.

- Tudományszervezés, közéleti tevékenység

Az ELTE-n különböző bizottságoknak voltam a tagja (Matematikai Szakbizottság, Kari Tanács, Szakmódszertani és Továbbképzési Bizottság, stb.). Szombathelyen tagja voltam a Főiskolai Tanácsnak, a Bolyai János Matematikai Társulat megyei vezetőségének, elnöke a Főiskolai Tudományos Tanácsnak. Sopronban 1991-től tagja vagyok az EMK Kari Tanácsának, a Kari Doktori és Tudományos Bizottságnak, elnöke voltam 2-3 évig a KKMB-nek. Alapító tagja vagyok a Roth Gyula Erdészeti és Vadgazda Doktori Iskolának, elnöke a Bolyai János Matematikai Társulat Soproni Tagozatának. Egyik szervezője voltam a Ph.D. képzés beindításának matematika - didektikából Debrecenben. Szerkesztőbizottsági tagja vagyok a Tenching Math. and Comp. Science folyóiratnak és tagja vagyok a Strommer Gyula Nemzetközi Geometriai Alapítvány Kuratóriumának.

- Kitüntetések

Munkámat értékelték és elismerték különböző kitüntetések, díjak és kitüntető címek odaítélésével is, mint a Grünwald Géza Díj (1970, matematikai), Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1974), A TTK Kiváló Oktatója (1975), Apáczai Csere János Díj (1998), a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (2004).

- Életbölcselet, jó tanács fiataloknak, jó kívánság a magyar felsőoktatásnak

Nem kívánom azt, hogy mindenkinek ilyen kemény utat kelljen végig járni a siker érdekében, de akinek a siker gyorsan jön, az gondoljon arra, hogy neki szerencséje volt. A siker ne tegye elbizakodottá. Nagy általánosságban kemény munka nélkül nincs eredmény.

Van nekem egy nagy hibám, mindenáron segíteni szeretnék. Ebből adódott a sok csalódásom is. Szerencsére azonban az ellenkezőjére is akadt példa bőven. Jó tanács: ha segíteni akarunk valakinek, először ismerjük meg jól, győződjünk meg arról, hogy megérdemli-e a segítséget?

A magyar oktatás jövőjére vonatkozóan: szeretném megérni, hogy a magyar iskolai oktatás olyan színvonalú legyen, mint 30-40 évvel ezelőtt és a magyar felsőoktatásra azt mondhassuk, hogy jobb mint az Európai Unióban, jobb mint az amerikai elit egyetemeken.

Dr. Horváth Jenő egyetemi tanár változatlan szellemi erővel és készenléttel áll őrhelyén, a matematika oktatás és kutatás szellemi küzdőterén. 70. születésnapja és magas állami kitüntetése alkalmából fogadja jókívánságainkat. További eredményes munkát, újabb sikereket, magánéletében pedig sok boldogságot kívánunk tanítványai, munkatársai és tanártársai nevében.

Lejegyezte: Albert Levente.

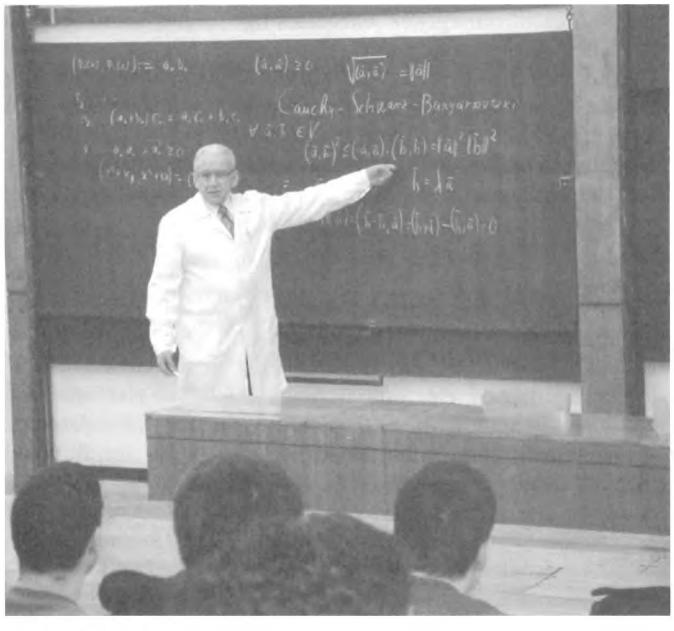

Dr. Horváth Jenő

KONTROLL

Magyar film, 2003
Rendezte és a forgatókönyvet írta: Antal Nimród
Operatőr: Pados Gyula
Zene: NEO
Szereplők: Csányi Sándor, Pindroch Csaba, Badár Sándor, Kovács Lajos, Mucsi Zoltán, Scherer Péter, Nagy Zsolt, Balla Eszter, Cserhalmi György, Eszenyi Enikő, Kulka János, Szabó Győző.
Gyártja a Café Fim.

A 35. Magyar Filmszemle elsőfilmes rendező Simó Sándor díját a zsűri a Kontroll című film rendezőjének, Antal Nimródnak ítélte; a sokrétű műfaji vonásokból egységes vizuális világot teremtő rendezés színészvezetéséért és látványvilágáért. Az operatőri díjat a Másnap című filmmel megosztva, a Kontroll operatőre Pados Gyula kapta a filmbeli stiláris egység megteremtéséért. És valóban, a videoklipes és reklámfilmes múltú Antal Nimród első nagyjátékfilmjében pörgős, szórakoztató, poénokban és akcióban egyaránt gazdag, rendkívül egyedi látványvilágot és vizuális élményt nyújtó közönségfilmet csinált. A tehetséges, fiatal filmes generáció tagjától - különösen a Szemle után - nem is vártunk mást, csak elszoktunk már attól, hogy az első öt percben nem tudjuk, mi a történet vége. A film a horror, thriller, akciófilm és vígjáték elemeit felhasználva kalauzol - a rendező szerint két sajátosan magyar foglalkozás - a wc-s néni és az ellenőr közül az érdekesebb, az utóbbi munkájába. A Csányi Sándor által megszemélyesített Bulcsú problémái elől menekül a metróba, ellenőrként dolgozik, és az alagútban él. Munkája során csapatával, a nagyszerűen válogatott, sziporkázó Mucsi Zoltánnal, Pindroch Csabával, Badár Sándorral és Nagy Zoltánnal küzd a bliccelők hada, egyben a metró utazóközönségének jellegzetes figurái ellen. Nem kis szociológiai szemle ez. Hasonlóan remekül eltalált az ellenőrök pszichológiai vizsgálata, amikor villanásnyi jelenetekből meggyőződhetünk arról, hogy mindenkiben ott lapul a pszichopata. Néhány igazoltatás után remekül szórakozunk, és egyre empatikusabbá válunk. Megértjük, hogy nincs nehezebb foglalkozás ennél, ahol bandaháború és egy sínfutás nevű próbatétel is nehezíti az ellenőrök életét. A fő konfliktusforrás azonban Árnyék, aki várakozó utasokat lök a metrókocsi elé. Bulcsú maga is gyanúba keveredik, hiszen a Vezetőségnek nincs fontosabb az utasok biztonságánál és a metró imázsánál. A romantikát a gyakran utazó medvelány hozza, aki néhány elvarratlan cselekménnyszál és a megoldás után angyalként vezeti fel hősünket ismét a föld felszínére. Remek színészi alakítások, fantasztikus képi világ a NEO zenéjére. És ez egy első film.

PILVAX 2004.

AVAGY PETŐFI LEGENDÁS UTÓÉLETE

Összeállította és rendezte: Kövesi György
Civitas Pinceszínház
2004. március 13.

Kellően ráhangolódhatott március 15-e forradalmi hangulatára az az érdeklődő, aki a hosszú hétvége valamelyik estéjén a Civitas Pinceszínház Pilvax 2004. avagy Petőfi legendás utóélete című előadását választotta. A történelmi groteszk műfaji meghatározást viselő előadás Petőfi Sándor utóéletét mutatja be 1848-tól napjainkig. Ahogyan a szórólapon is olvasható "megemlékezések, dokumentumok, irodalmi írások, politikai beszédek sora igazolja, hogy a különböző korok menynyire kihasználták a "lánglelkű költő" eszméit."
Kulturális antropológia tanulmányaim jutottak eszembe, melyek során gyakran hallottunk a hatalom és a történelmi emlékezet viszonyát meghatározó hegemóniára való törekvésről, és azokról az elméletekről, melyek szerint a modern nemzetállamok egyfelől az oktatás, másrészt pedig a történelmi megemlékezések, nemzeti ünnepek révén "időszerűsítik" a történelmi eseményeket, és annak megfelelően értelmezik, hogy azzal saját hatalmukat is legitimálják.
A Pinceszínház előadását látva tökéletesen sikerült meggyőződnöm a fenti elméletek valódiságáról, természetesen a már 30 éve jól ismert szellemes, kellemes, szeretnivalóan bájos, füstös kocsmahangulatban.
"Megrázó hatás és kacagtató komikum váltakozik a dokumentumműsornak is nevezhető előadásban". A Kövesi György rendezésében színpadra állított mű valós történelmi alapokon nyugvó előadásában "Petőfi, Álpetőfi, Petőfi X-Y, állapotuk szerint a szavaló, lánglelkű, szenvedő, meghaló, szocialista, kommunista, nacionalista, demokrata állapotban" elevenednek meg előttünk, 1848-tól egészen a közelmúltig.
Ahogy azt már megszokhattuk, jelzésszerű, remekül eltalált jelmezek, gondosan válogatott szövegek, írások, dalok és rádiófelvételek kíséretében.
"Az élet színházának miniatűr fészkében", a soproni unicum aktuális darabja egy rendkívül szórakoztató, vicces előadás olyan időkről, amelyek valójában nem voltak olyan vidámak.
Nemcsak a hangulat, hanem az árak is történelmiek, üdítő: 30 Ft, bor 35 Ft, zsíros deszka 40 Ft.

bv

A KÖR NÉGYSZÖGESÍTÉSE

KATAJEV

Nem kisebb feladatra vállalkoztak a Zubornyák Színházi Különítmény tagjai március 2-án este az Egyetemi Ifjúsági Ház dísztermében, mint a kör négyszögesítésére. Az 1928-ban írt darab a korabeli Szovjetunió éhínség sújtotta időszakában, a '20-as évek Moszkvájában játszódik. A darab groteszk módon ábrázolja a szovjet társadalmat, amelyben uralkodik a szellemi sötétség.
A szereplők palackba zárt emberek: Wasja (Sárközi József), a felesége, Ludmilla (Kiss Anikó); az örök-olvasó, Tánya elvtársnő (Tóth Inez) és a férje, Iván (Bácsatyai Gergely).
A két fiatal házaspár vígjátéki bonyodalmak következtében kénytelen egyetlen kis szobában lakni, melyet jelképesen egy krétavonallal választanak ketté. Összezártságuk eredménye, hogy a szerepek felcserélődnek. A szemüveges áltudós Tánya érthetetlen könyveket böngész, magasröptű beszélgetéseket kezdeményez férjével Ivánnal, aki azonban kevésbé emelkedett alkat: állandóan éhes. Éhségét csak Ludmilla, barátjának felesége csillapítja. Wasja pedig Tányával érez lelki rokonságot.
Egyikük sem boldog, így mindkét házasság kudarcba fullad. Hiába az erős összetartás, hiába a testvériesen elosztott kolbász, a szovjet társadalom látszólag szilárd alapokon nyugvó bástyája összeomlik.
Ekkor következik be a groteszk fordulat: a két asszony férjet cserél. Minden jó, ha jó a vége: végül is tisztázzák, hogy valójában "keresztben" szeretik egymást, így a darab végére Wasja Tányának, Iván pedig Ludmillának fogad örök hűséget, és ezzel a kör négyszögesedik, a történet lezárul.
Azt hiszem, akik ott voltak és látták a darabot, jól érezték magukat, hiszen az öt fiatal színész igazán szórakoztató előadást nyújtott.

Déri Piroska
II. KTK hallgató

KARRIER KEKSZ 2.

Egy kis rágcsálásra invitálom a Tisztelt Olvasót, melynek során akár egy csésze tea vagy kávé mellett megízleljük a pályaválasztás, álláskeresés, önmenedzselés, karriermenedzsment és munkaerőpiac sós, édes, mogyorós, csokoládés, krémes és sokszor citromos világát.

Életpálya-tervezés, karriermenedzsment - mi a szösz?
Magyarországon a karrier szó meglehetősen pejoratív jelentésekkel társul. A karrier és karrierista szó konnotációja nyomán a törtető, társain átgázoló, halszálkás öltönybe bújtatott yuppie figurája jelenik meg. Ha valaki fellapozza a Bakos Ferenc - féle Idegenszavak és kifejezések kéziszótárnak karrier címszavát, ott is a következő kifejezéseket találja:
1. (francia eredetű szó) gyors, sikeres előmenetel, érvényesülés;
2. (régies kifejezés) életpálya.
A karrierista jelentésénél ez áll: törtető.
Az angol-magyar Oxford szótár career címszava alatt a 1. pályafutás, 2. (élet)pálya kifejezéseket találjuk. Ezek már jóval közelebb állnak a modern emberi erőforrás menedzsmentben használt, az angolszász szakirodalomból átvett értelmezéshez. E szerint a karrier egy adott életszakasz vagy egy teljes életút munkával kapcsolatos történéseinek összességét jelenti.
Életpálya-tervezést, karriermenedzsmentet, bár nem biztos, hogy tudatosan, de mindenki végzett. Mindenki választott már képzőintézményt, szakképzettséget, szakirányt, specializációt, munkahelyet. Mára a munkaerőpiaci helyzet azonban tudatosságot követel és feltételez. Mindannyian hallottunk persze sikersztorikról, mikor az új piaci igények igazgatói székkel várták a friss diplomásokat. Ezek a szerencsés kivételek ugyan megúszták a szamárlétrán való kapaszkodást, de sohasem tettek szert valós beosztotti/alkalmazotti tapasztalatokra, nem élték meg a munkavállalási folyamat természetes, és egyben kívánatos (?) buktatóit és emelkedőit.
A szakirodalom kor függvényében különíti el az egyén életpálya- és karrierszakaszait. Egy átlagos főiskolás/egyetemista vagy friss diplomás életkora Belcourt és munkatársai szerint a munkára való felkészülés (0-25 év) és szervezeti belépés (18-25 év), a Dessler-Turner szerzőpáros nyomán a felderítés (15-25 év) és építkezés (24-44 év) szakasza. Ebben az időszakban az egyén olyan alapvető (karrier)döntéseket hoz meg, melyek hosszú távon befolyásolják az egész életpályáját. Ilyen döntés az iskolaválasztás, a továbbtanulási szándék, a nyelvtanulás, a kapcsolatépítés, a munkába állás vagy a vállalkozói lét vállalása. Ez a szakasz az ideje a pályázatdömpingnek, felvételi beszélgetések sorozatának, az első munkahely kiválasztásának, a munkarutin megszerzésének. De ez az idő, amikor a fiatal átesik az első munkavállalási sokkon, traumán. Hiszen ekkor jön el az idő, amikor a nyári szünet helyett évi 20 nap szabadság jár, amikor pontosan be kell érni a munkahelyre, mindezt nem szakadt farmerban és tornacipőben, hanem lehetőleg öltönyben vagy kosztümben kell megtenni. El kell sajátítani a szervezeti magatartást, a szervezeti kultúra elemeit, tudomásul kell venni, hogy a hierarchia alján vagy legalján helyezkedünk el, főnökök és kollégák hadával kell nem csak megismerkedni, de lehetőleg jó kapcsolatot ápolni. A heti buli mennyiségét kezdetben felére, majd harmadára javallott csökkenteni, kinek-kinek persze vérmérséklete és strapabírása szerint.
Következő számunkban az önismeret és motiváció kekszeiből ropogtatunk.
Kérdéseiteket és kommentárjaitokat a karier@nyme.hu-n várom.

Bősze Viktória

Karrier tanácsadás

Májustól új szolgáltatás indul a NYME-n. Minden csütörtökön délelőtt 9.00-13.00-ig karrier tanácsadás a Rektori Hivatalban. Önéletrajz, pályázatok, kísérőlevél, felvételi beszélgetés, munkajog.
Ha jótanácsra van szükséged a munkavállalás ügyes-bajos dolgaiban, segítünk!
Rektori Hivatal - Karrier Pont
(a rektori folyosó végén)
Előzetes időpontegyeztetés:
518-357-es számon vagy a karier@nyme.hu-n.

Jön EMMA

Jön EMMA, vagyis az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázis, ami 2004. május 1-jétől az 1992-ben megszüntetett munkakönyv szerepét hivatott betölteni.

EMMA megteremti a fejlett munkaügyi ellenőrzés feltételeit, illetve biztosítja az EU adatszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítését. Kialakításának fő célja a munkaerőpiac átláthatóságának javítása és a munkavállalók jogbiztonságának növelése.

Létrehozásának köszönhetően 2,5 millió munkavállaló és 300 ezer munkáltató szerezhet adatokat a központi adatbázisból.
A munkáltatóknak bejelentési kötelezettséget jelent, melynek új munkaviszony létesítése esetén annak megkezdése előtt, míg munkaviszony megszűnése esetén legkésőbb a megszűnést követő napon eleget kell tenniük.

A munkavállalóknak kötelezettségük nincs. Ha azonban a munkaviszonyuk adataival kapcsolatban szeretnének információt szerezni az interneten (www.emma185.hu) vagy telefonon (185), PIN kódot kell kérniük. Ha az ország munkaügyi kirendeltségein személyesen vagy postai úton kívánják kérni adataikat, akkor PIN kódra nincs szükségük.

Az Adatbázis törvényi kereteit a 2003. november 10-én elfogadott 2003. évi XCIV. törvény teremtette meg. Működéséért a Foglalkoztatási Hivatalon belül működő Munkaügyi Nyilvántartó Központ felel.

bv

FORRÓ FARSANGI SZAKEST

Ismét egy szakest. A lassan hagyománnyá váló program ismét kellemes esti kikapcsolódást jelentett az idegenforgalmi szakon tanuló szállodás és szakmenedzser hallgatóknak.

Íme a jelen lévők hangulatáról és az este programjairól szóló kis beszámoló saját szemszögből.

Hallgatói énekkel kezdődött a műsor, majd pedig a belépéskor kapott színbeosztás szerint mindenki megtalálhatta csoportját. A négy csapat idegenforgalmi földrajz kérdéskörében, majd pedig activityben mérte össze tudását. A játék a kisebb zökkenők ellenére sikeres volt, bár némely csapat a téma szakavatott képviselőit is maga köré gyűjtötte, így fényévnyi előnyre tett szert. Az est egyik legmulatságosabb része a bizalomjáték volt. Ahogy képeinken is látszik, bekötött szemű hallgatóknak és néha a vállalkozó tanároknak is egy székekből és fogasból kialakított akadálypályán kellett két társuk szóbeli utasításai alapján átvergődnie, majd pedig a kezükben lévő tűvel a pálya végén tartott lufit kidurrantania. Ez a játék igazán vidámra sikerült, annak ellenére, hogy a közel ülők testi épsége veszélyben forgott. (De ők akarták első sorból nézni az előadást.) Farsanghoz híven többen jelmezben érkeztek. A közönség szerint a csillagfejű csavarhúzó öltözékébe bújt Erna nyerte el az első díjat, egy tortát. Ezt azonban "bedobta a közösbe", így mindenkinek jutott egy kis szelet. Igazi izgalmakat jelentett a tombola, a halmozódó nyereményeső. A nyertesek többsége nem állt meg egy nyereménytárgynál, volt, aki egy komplett szobát berendezhetett a hazavitt gyertyatartókból, kovácsoltvas asztalkából. De nem fájdítom a szíveteket, fájt nekünk is rendesen. (Legalább egy MÁV menetrendet!-sóhajtottak fel többen.) Az est fénypontját Dr. Csizmadia László produkciója jelentette. A címben szerepelő égő kifejezés is erre vonatkozik igazán.

Cukorsüveg+rum+gyufa+kellő jó hangulat! És máris lángol az ebédlő! A képek magukért beszélnek... A kellemes hangulatú estéről inkább beszéljen képes összeállításunk, melyben a fotók minden apró részletére felhívom a figyelmet.

Horváth Attila
NYME-ATFK sajtóreferense

RÍMMEL A MÚLTBA

Század eleji hangulat, teltházas kávézók nyüzsgése és egymás után születő irodalmi alkotások. A magyar költészet kincsestárából válogatott az Epilóg Kamaraszínház és Vizuális Műhely lelkes csoportja a Költészet Napja alkalmából tartott megemlékezésen.

A főiskolai hallgatókból álló társulat már több rendezvényen hozta el a mindennapokba az irodalom varázsát. Legutóbb a márciusi ünnepség alkalmával adtak elő darabot, mely a pesti ifjak legismertebb cselekedeteit elevenítette fel.

Főiskolánk Dísztermében 2004. április 14-én mutatták be irodalmi összeállításukat. Már belépve szokatlan kép fogadta a látogatót, hiszen a halk zongoraszó mellett kávéházi hangulat uralkodott a teremben. Kis asztalok, mellettük csendesen üldögélő, irogató vendégek, akik néha intve a pincérnek rendeltek egy kis harapni és innivalót. Az improvizatív jellegű előadás során XIX. XX. és XXI. századi költők versei hangzottak el. Az avatatlan néző számára néha kissé zavarónak tűnhetett, hogy egyszerre többen is szavaltak, azonban a kuszaság a hangulat által mégis szerves egésszé érett. A közel félórás műsor dramaturgiája alapján úgy tűnhetett, mintha egy kamera objektívjén, vágóképein keresztül ismernénk meg a korabeli kávéházak világát. Hol az egyik, hol pedig a másik asztal és annak társasága került a figyelem középpontjába. Mintha a versek akkor és ott születtek volna, a szerző pedig halaszthatatlannak tartotta, hogy megossza szelleme gyermekét asztaltársaságával.

A megemlékezést szintén zongoraszó zárta, mintegy keretet adva a szavak csokrainak.

A társulat legközelebb május elején lép a világot jelentő deszkákra a győri Padlás Színpad előadótermében, ahol a Hét pecsét című színműben szerepelnek.

G.Papp Katalin

A KÖLTÉSZET NAPJA

1905. április 11-én, 99 évvel ezelőtt született Magyarországon egy kisfiú, aki arra lett hivatott, hogy hazájának egyik legnagyobb költője legyen. Igen, József Attiláról van szó. József Attiláról, akiről elmondhatjuk, hogy a magyar irodalom egyik legtehetségesebb és egyben legtragikusabb sorsú költője. Talán 100 év sem lett volna Neki elegendő arra, hogy megírja, ami a szívében tombolt.

Magyarországon április 11-e a Költészet Napja. Ez alkalomból rendeztük meg az Egyetemen az első költészet napi felolvasóestet. Nagyon örültünk annak, hogy tanáraink nagy lelkesedéssel fogadták meghívásunkat és pozitív kritikát kaptunk Tőlük az est végén. A rendezvény a B épület 7- es termében került megrendezésre április 7-én este. Mintegy 60 fő volt jelen, tanárok és hallgatók együtt. A jelenlévők tea, pogácsa és gyertyafény mellett hallgathatták a költészet csodáit.

Nagyon széles volt a paletta, hallhatóak voltak József Attila, Petőfi Sándor, Weöres Sándor, Fekete István, F. Villon, Wass Albert, Ady Endre, Karinthy Frigyes műveik és még sorolhatnám. Ezenkívül elhangzottak saját versek is Dr. Bácsatyai László és Dr. Albert Levente előadásában. Tanáraink közül Dr. Mészáros Károly, Dr. Lakatos Ferenc, Szemerey Tamás, Pápai László és Kánnár Antal tisztelte meg a rendezvényt.

Az estet megzenésített versek lejátszásával próbáltuk színesíteni, ebben a Kaláka együttes hangfelvételei segítettek bennünket. Néhányan a Selmeci Társaság tagjai közül szeretnénk fellendíteni a kulturális életet az Egyetemen. E kulturális élet fellendítésének első lépéseként szántuk ezt a felolvasóestet, mely szerintem nagyon jól sikerült. Terveinkben szerepel, hogy havonta egy alkalommal szervezünk programokat mind tanáraink, mind diáktársaink részére. Nagyon sok ötletünk van, melyek csak arra várnak, hogy megvalósítsuk őket. Szeretnénk elindítani az egyetemen a színjátszó kört, mely a korábbiakban nagy sikerrel működött. Ezenkívül irodalmi estek, zenés, nótás estek, beszélgető estek és vetítések megvalósításában gondolkodunk. Az ötlet, szándék és akarat megvan, mi itt vagyunk csináljuk, és bízunk benne, hogy programjainkhoz partnerre találunk, mind a hallgatóság, mind tanáraink körében.

A költészet napi felolvasóest nagy sikere után, úgy gondolom, hogy az érdeklődés megvan, és ami még fontosabb, hogy igény is van rá. Megígérem mind a magam, mind társaim, s a Selmeci Társaság nevében, hogy gondoskodunk arról, hogy ezen túl még jóízűbben, még vidámabban élhessük ezt az "álombeli, mesével teli selmeci diákéletet".

Kindla Norbert a. José

60 ÉVE BOMBÁZTÁK GYŐRT

Hatvan éve Győr városát is elérte a II. világháború. Április 13-án megszólaltak a légi szirénák, a védelmi ágyúk ütegei az ég felé meredtek. A tiszta égbolton amerikai nehézbombázók raja jelent meg, majd leszórva rakományukat égő pokollá változtatták Győr ipari létesítményeit és rommá bombázták a város polgári lakónegyedének egy részét is.

Az akkor történtekre emlékeztek 2004. április 13-án a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Társadalomismereti és Közművelődési Tanszékén. A kiállítással egybekötött megemlékezés Nagy István fotóművész és Menyhárt Áron, a Kar harmadéves művelődésszervező szakos hallgatójának szervezésében jött létre.

Köszöntő beszédében Dr. Cseh Sándor a Kar főigazgatója üdvözölte a szép számban megjelent érdeklődőket. Külön örömét fejezte ki, hogy a Főiskola adhat elsőként helyet a korabeli, dokumentumértékű fényképekből összeállított kollekciónak, mely várhatóan az ország több településén is látható lesz a nagyközönség számára. A kiállítás megnyitóbeszédében Dr. Schmidt Péter, Győr város alpolgármestere személyes élményeket idézett fel a megemlékezés kapcsán. Percre pontosan, hatvan év után jelképesen 11 óra 51 perckor egy kézi használatú sziréna szólalt meg a kiállítótérben. Az idősebb vendégek közül többük szemébe könnycsepp szökött, hiszen jól beléjük vésődött a múltban történt borzalmakat megelőző fülsiketítő zaj. A mostani jelképes megszólaltatás felidézhette bennük az akkor történteket.

A három hullámban támadó gépek egy része keletről, a másik része nyugatról érkezett. A két gépcsoport a vagongyár területétől északra egyesült és úgy vonult dél felé, a bombák zömét a fő célpontként szolgáló vagongyárra szórták, ami akkor a város legnagyobb hadiüzeme volt. A bombázásban 80 Liberator B-17-es típusú négymotoros bombázó vett részt, ezeket vadászgépek kísérték. A ledobott bombák száma is elrettentő. 386 darab 500 fontos, 580 darab 100 fontos és 2000 darab 20 fontos. Ezenkívül 30.000-40.000 darab 1,7 kilogrammos botgyújtóbomba robbanótöltettel. Találatot kaptak a repülőtéri üzemek és a törzsgyár repülőgépgyártó üzemei, a repülőgépgyár raktárcsarnoka, az autógyár, a híd- és edénygyár, az acélöntöde, a vagonosztály üzemei. A légitámadás megrongálta az épületek 65 százalékát és az üzemi berendezések 70 százalékát, a készletekben (anyag, félkész áru, befejezetlen műhelymunka, készáru, tartalékrész) 33.000.000 pengős kár keletkezett.

Győr a romvárosok sorrendjében országosan a negyedik helyre került.

A Társadalomismereti és Közművelődési Tanszék előterében lévő kiállítótérben a leírtakról vizuálisan is meggyőződhetnek az érdeklődők. A korabeli újságcikkek és a megrázó fényképek hitelesen mutatják be nagyhatalmak pusztítását. A kiállítás-megnyitón felhangzott sziréna bőgése megidézte az ártatlan áldozatok és hozzátartozóik sírását.

A kiállítás április 23-ig látogatható hétköznaponként reggel 8 és délután 17 óra között.

Horváth Attila
sajtóreferens

KÍNA MAGYAR SZEMMEL

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Ének-zene Tanszékének vezetője, Beyer István a Wiener Mozart Solisten Orchester együttesével 2003. december 22. - január 8. között kínai vendégszereplésen vett részt (12 hangverseny Pekingben, Shijiazhuangban, Tianjinban, Shanghaiban, Shenzhenben, Wuhanban, Guangzhouban, Nanchangban), melyről 2004. március 29-én élménybeszámolót tartott a megjelent oktatótársaknak és hallgatóknak, érdeklődőknek.

Az úton készített fényképek mellett saját élményeivel gazdagította az ország bemutatását, mely címszavakban a következő:

KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG

Kínai nyelven: Zhonghua Renmin Gongheguo [Csunghua Zsenmin Kunghokuo]

Terület: 9 596 961 km2

Lakosság: 1 198 340 000 fő

Hivatalos nyelv: kínai

Vallás: buddhista

Főváros: Beijing (Peking).

Államforma: népköztársaság.

Közigazgatási beosztás: 22 tartomány (seng), 5 autonóm terület (ticsü), 3 városi körzet (sih), 1 különleges közigazgatási terület (Hongkong/Hsziangkang).

A FÖLD LEGNAGYOBB ORSZÁGA

Kína nem egyszerűen egy ország, sokkal inkább egy különleges világ. Egyfelől a hatalmas metropoliszok, az egymilliárd főt meghaladó népesség, másfelől az irodalmi alkotásokból ismert, végtelen, füves területek, a sivatagok, a szent hegycsúcsok, a bámulatba ejtő barlangok és a császárság korát idéző épületmaradványok.

KÍNA FEHÉREN - FEKETÉN

Az előadás címének apropóját az adta, hogy a koncertprogramok mellett az együttes betekintést nyerhetett Kína gazdagabb világa mellett a turistáktól kevéssé látogatott részeibe is, ahol a nyomor és a nincstelenség az úr. Bemutató előadásában Beyer István szinte idegenvezetőként kalauzolta végig a hallgatóságot a hatalmas országon. Ismertette az érintett városok jellegzetes épületeit, azok egyedülálló építészeti megoldásait, valamint az európai szemnek mindig is oly különös keleti kultúra megnyilatkozásait.

10.000M MAGASAN A KONTINENS FELETT 900 KM/ÓRA SEBESSÉGGEL

Az ünnepek előtt Schwechat repülőteréről indult a zenészekből álló csoport, majd Helsinki érintésével Szibéria és Mongólia felett érték el végcéljukat Peking városát. Beijing (Peking), a Kínai Népköztársaság fővárosa 11 000 000 fős lakosságával méltán felveheti a versenyt bármely hatalmas metropolissal a világon. Az építészetre is ez a nagyság a jellemző, hiszen a felhőkarcolók, mint eső

után gombák nőnek ki a földből és szinte egymást érik. A mindent behálózó utak rendszere hatalmas, a kerékpárút nagysága talán hasonlítható bármely nálunk autóval járható belvárosi utca méretéhez. Saját tapasztalatuk szerint az ellátás kiváló volt, bárhová is utaztak az országon belül. A kínai étkezésekre jellemző, hogy rendszerint 6-8 különböző fogásból áll, melynek kb. fele zöldségétel. Ehhez jön a rizs és a leves. Zárásként mindig gyümölcsöt esznek és cukor nélküli jázmin teát isznak. Evőeszközük a pálcika, melynek használatát a csoport tagjai pár nap alatt könnyedén megtanulták.

PEKING, A TILTOTT VÁROS ÉS A TÖBBI KONCERTHELYSZÍN

Peking már közel 700 éve Kína fővárosa, kisebb megszakítások történtek ugyan a történelemben, de legutóbb 1949-ben a Népköztársaság kikiáltásától számít ismét az ország első városának. Az úgynevezett tiltott város (császárváros) két részből áll. Az északin a hangulatos parkok között húzódnak meg a császári lakóépületek, a déli felén találjuk a császári intézkedések hivatalos helyszíneit, hatalmas csarnokokat, melyek mára elsősorban idegenforgalmi

nyosságnak számítanak. Ezen kívüli területeken vannak a város lakosságának házai, viskói és természetesen az említett felhőkarcolók. Többségében a régi épületek mérete nem éri el a központi palota magasságát, erre különösen figyeltek a császári kor idején. Az építészet és a vallásosság, hitvilág erősen kapcsolódik egymáshoz. A kapuk és átjárók boltozása, szerkezete rendszerint követi a páratlan osztás elvét, hiszen például az 5 és a 9-es számok az égiekkel való kapcsolatot szimbolizálták és a császár hatalmának szimbólumai. Az oroszlán és a sárkány motívumok szinte mindenhol megjelennek, szobrokon, domborműveken, díszítőelemeken egyaránt. Az épületek többségének díszítőeszköze az arany. Hatalmas alapterületű épületek képeit láthatták az érdeklődők a hétfői előadáson. Szinte mindegyik képet külön történettel kapcsolt egymáshoz Beyer István.

Európai szemnek elképzelhetetlen, igazi kuriózum

A hatalmas méretek, óriási, szinte átláthatatlan terek, a milliónyi ember, akik szinte céltalanul bolyonganak az utcákon vagy sietnek dolguk után. Ennek ellentéte az egyszerűség, a parkok meghitt varázsa, ahol az emberek hangszeren tanulnak játszani tanítójuktól, vagy éppen táncra perdülnek a tradicionális táncok valamelyikére. Ez a két véglet az élménybeszámolóból is kitűnt. A fényképek között a tiszta és hatalmas léptékű nagyvárosok nyomora is megmutatkozott. Metropoliszok, hiszen Tianjin 5 770 000, Shanghai 13 320 000, Guangzhou (Kanton) 3 580 000, valamint Győr testvérvárosa Wuhan 4 273 000 lelket számlál. A sugárutakról lekanyarodva meggyötört emberek, bádogviskók, a járókelő feje fölött szabadon lógó szárazhúsok és a mindent átható füst, ami az utcán készített ételek fűszerillatát keverte egy eleggyé. Ezért is lehet, hogy a kínai emberek, Beyer István elmondása szerint, gyakran krákognak.

Ha azt halljuk, hogy Kína, a magyar embernek és bizonyára a többi európai nemzet fiainak is az olcsó termékek és jellegzetes kínai piac jut eszébe. A kiutazott együttes is szembesült az árusok hadával, akik szinte mindent áruba bocsátottak. A zokni, sapka és egyéb ruházati terméktől a villogó sárkányt formáló technikai csodákig minden kapható volt.

A zene szeretetéről példát vehetnénk

A koncertsorozat műsora két részből állt. Az elsőben Wolfgang Amadeus Mozart műveiből játszottak korhű ruhákban, majd pedig a szünetet követően XIX. századi zenei stílus következett. Az előadás ezen részében a Strauss fivérek zenei alkotásait közvetítették a népes érdeklődők felé. Magyar viszonylatban szinte hihetetlennek tűnik, hogy komolyzenei koncertre az ötezer férőhelyes előadóterem megtelt és hatalmas örömmel és tapssal fogadták az európai vendégzenészeket. Ez számunkra kevésbé látható a hazai mindennapokban, mondta Beyer István. Hozzátette, hogy több alkalommal a helyiek fényképezkedtek velük, hiszen az európai arcvonások igazi kuriózumnak számítottak körükben.

Zenével kapcsolatosan a Tiltott városban a csoportnak lehetősége volt egy hangszermúzeum megtekintésére, ahol - a kínai ősi kultúra hagyománya alapján - anyaguk szerint csoportosították a kiállított zenei eszközöket. Volt itt harangjáték, kőjáték, szájorgonák, edényfuvola, fadob, egyenes fuvolák és sok más tradicionális hangszer.

A vendégszeretet nem csak magyar vonás

A koncertek hangulata mellett a mindennapi kapcsolatok során is érezhető volt az emberek kedvessége, segítőkészsége. Ugyanakkor külföldiként igazán vigyázni kellett az embernek magára, hiszen hamar átverték, vagy éppen megszabadították felesleges táskájától, készpénzétől. A koncertsorozat szervezői is készültek meglepetéssel a résztvevőknek, így számukra méretre szabott kínai felsőruházatot készítettek, melyet ajándékba adtak a résztvevőknek. A hétfőn tartott élménybeszámolón Beyer István ebben állt az érdeklődők elé, valamint előadásának végén eredeti kínai teával kedveskedett a megjelenteknek.

Aki lemaradt az élménybeszámolóról és érdekli a kínai kultúra egy kicsiny szelete, akkor bátran keresse fel Beyer Istvánt, az Ének-zene Tanszék vezetőjét, aki bizonyára szívesen elmeséli a keleti világban szerzett élményeit és megmutatja sokatmondó, mesélő fényképeit.

Horváth Attila

A KÁRPÁT-MEDENCE FÖLDRAJZI HELYNEVEIRŐL

A XX. század politikai, földrajzi változásai alapjaiban rengették meg, tették bizonytalanná, majd mássá a Kárpát-medence utódállamaiban a magyar földrajzi helynévanyagot. A közigazgatás - a tudományos szervezetek hathatós támogatásával - Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában a sok évszázados természetes nyelvfejlődésben fogant - a század elején törzskönyvezett - földrajzi helynevek ezreit változtatta meg.

A "szocialista építés" évtizedeiben a környező országok népeinek érzékenységét, a hivatalosságok nem tetszését elkerülendő a hazai kartográfia még a "színtiszta" magyar vidékek helynévanyagából is kiiktatta a magyar változatot, legfeljebb a nagyobb városok estében maradtak meg azok zárójelesen, kisebb betűkkel nyomtatva. Ennek egyenes következménye, hogy a magyar diákok, turisták a szomszéd államokban utazva gyakran nem tudták merre is járnak, mi fontos mellett is mennek el és a határon kívül rekedt magyarok is csak szűkebbtágabb pátriájuk magyar földrajzában voltak tájékozottak. (Egy Kis-Küküllő-menti tanár pl. jól ismerte a Dicsőszentmártonba ingázó diákok falvait, de Déva vagy Nagybánya környékén esetleg éppoly tájékozatlan volt a magyar helynévanyagban, mint a magyarországiak). A helyzet tragikomikumát növelte, hogy a kisiskolások elbizonytalanodását kiküszöbölendő a Kárpát-medence Felső-Duna szakasza jobb és bal partján elterülő Kisalföld tájnevet csak a magyar oldalon írták rá a térképre, az ugyancsak nagyobbrészt magyar lakosságú bal partit viszont - nem tudni miért - Szlovákalföldnek nevezték el, amit szerencsére a csehszlovák térképészet nem vett át (nem úgy, mint a magyar nyelvtudomány a helyesírási szabályzatok egymás utáni köteteiben). Ők nem a Kisalföld tükörfordítását alkalmazták, hanem a tényleges földrajzi nézőpontnak megfelelően Podunajská Nizina (Dunamenti síkság) terminusz technikust alkalmazzák.

Az iskolai atlaszok, falitérképek földrajzi névanyagában a 80-as években enyhült, valamelyest változott a helyzet, amikor is több szakember - köztük e sorok írója is - magyar nyelvű névrajzot követelt a határon túli területek térképeire. Mondván: ha a kisiskolás mondhat és írhat Varsót, Lipcsét, Bécset, Sárga folyót, Francia-középhegységet, Sziklás-hegységet Warszawa, Leipzig, Wien, Huang-ho, Massiv-central és Rocky Montains helyett, akkor miért törje a fejét és nyelvét a magyar nyelv elidegeníthetelen részét képező kárpát-medencei földrajzi helynévanyagon.

Mára szerencsére lényegesen jobb a helyzet, mert majd minden atlasz, falitérkép, s még adott újságcikk illusztrációjaként megjelenő térképvázlat kárpát-medencei névanyaga is magyar, s a turisták számára nélkülözhetetlen autóúttérképeken a városok, nevezetesebb helységek magyar nyelvű megfelelője ugyancsak szerepel. A hegyek megírása esetében kevésbé javult a helyzet, mert pl.: a Reader's Digest impozáns Autós-kalauza a Sopronhoz közeli Lajta-hegységet, Rozália-hegységet csak Leitha Geb. és Rosalien Geb. megnevezéssel illeti.

A névrajz "újra magyarosítása" közben azonban nem kívánt földrajzi lelemények ütötték fel a fejüket. Például hogy "hová megy a vonat" kérdésre egyértelmű legyen a válasz, az atlaszok sorra a szlovákiai Komárno magyar megfelelőjeként Révkomáromot írnak, amit a hazai és szlovákiai magyar médiumok is átvesznek. Holott Komárom - jelző nélkül - több mint Révkomárom, mert a közel kétezer éves, a Trianoni békediktátummal Szlovákiához csatolt Duna balparti város nevéhez szervesen sohasem tartozott a rév és más nem.

A rendszerváltások után valamelyest enyhült a környező - hétre szaporodott - országokban a magyar földrajzi helynevek használata iránti averzió, amiben Szlovákia kivétel. Mint ahogy a csehszlovákiai időkben, ugyanúgy a függetlenné vált Szlovákiában sem engedélyezik az ország fővárosát, Bratislavát magyar nevén megnevezni: azaz sem a szlovákiai térképeken, sem pedig az ottani magyar sajtóban Pozsonyként használni nem szabad. Ugyanígy tilos a szlovákiai történelem és irodalom nagyságainak nevét viselő településeket az írott és elektronikus sajtóban magyarul is megnevezni. Talán az sem egészen véletlen, hogy ezek csaknem mindegyike magyar nyelvterületen van (Sládkovicovo=Magyardiószeg; Hurbanovo=Ógyalla; Kolárovo=Gúta; Gabčikovo=Bős; Štúrovo=Párkány).

A nyelvek és kultúrák Európájában a nyelvek pusztulása, a kifejezések elszegényesedése - bennük a földrajzi helynevek a városoktól a düllőkig - megengedhetetlen. Ez utóbbiért felelősséget érezve javasoltuk a millecentenárium időszakában a magyarul beszélő gondolkodó, oktató, tudományos munkát végző földrajzosok, térképészek és minden más földtudományi szakember összefogását. A jövőre vonatkozóan főleg arra gondoltunk, hogy

-meg kell teremteni az egységes magyar nyelvű szakmai terminológiát (és azután tenni azt eurokonformmá);

-törekedni kell a környező országok mindegyikében használható, egységes magyar nyelvű oktatási anyagok kidolgozására;

-fel kell dolgozni és közkincsé tenni a Kárpát - Pannon térség helynévanyagát.

A HUNGEO néven ismerté vált mozgalmunk több fórumon tette közzé állásfoglalását, kiemelve, hogy a földtudományoknak (mint minden nemzeti tudománynak) pótolhatatlan szerepük van az otthonérzés, a nemzeti azonosságtudat, ugyanakkor az európai értékrend és a környezetbarát életmód kialakításában, fejlesztésében és megőr-

vényeinken - legutóbb 2002 augusztusában Sopronban - síkraszálltunk a földrajz és minden más nemzeti tudomány minél részletesebb és minden iskolatípusban anyanyelven folyó oktatása mellett. Hangsúlyoztuk, hogy a magyar nyelvű oktatásban különös súlyt kell helyezni a világ magyarságának bemutatására a moldvai csángóktól a Föld különböző országaiban élő magyar diaszpórákig.

A HUNGEO résztvevői felelősséget vállaltak szűkebb földtudományi szakterületük magyar szakkifejezéseinek fejlesztéséért, a geográfusok különösen a magyar földrajzi nevek feltárásáért és védelméért, továbbá a Kárpát-medence minden részletéről magyar nyelvű térképek szerkesztéséért. A magyar földrajzi nevek használatáról a geográfusok külön is részletes állásfoglalást tettek közzé, kiemelve a Kárpát-Pannon-térség helységnévrendszerének, mind teljesebb feldolgozásának fontosságát. Ebben a vonulatban messze a legnagyobb horderejű eredmény Hajdú-Moharos József: MAGYAR TELEPÜLÉSTÁR 788 oldalas, három évvel ezelőtt megjelent opusza, ami

-a Kárpát-Pannon régió településeit közigazgatási egységenként sorolja fel, mindenütt az adott ország rendszerében, a hivatalos nyelv abc-rendjében;

-kiemeli a XX. századi új alakulású településeket, a több helységből egyesült, vagy a részekből összetett nevű településeket;

-feldolgozási körébe foglalja Magyarország, Szlovákia, Kárpátalja, Erdély, Moldova, Vajdaság, Dél-Baranya, Szlovénia, Muraköz, Őrvidék, valamint a Lengyelországhoz került árvai és szepesi településeket.

Az azonos szempontok alapján készült mű minden ország minden lehetséges névváltozatát közli, a korábbi századokban használt névváltozatokat, ill. a közigazgatási változatokat is és ahol csak lehetett, a településeken belüli tartozékokat - fontosabb tanyákat, düllőket - is. A közel 60 színes hegy- és vízrajzi térkép a településhálózat mellett feltüntetni a Kárpát-Pannon térség tájbeosztását a tájhatárokkal, mely utóbbi országok közötti egyeztetése döntő mértékben a Szerző eredménye.

A kompakt magyar névterület ebben a műben tehát a lehető legteljesebb és legobjektívebb feldolgozást nyert. Hajdú-Moharos József páratlan ügybuzgalommal elkészített településtára tényleges megjelenését sajnos nem érhette meg. 43 évesen 2001. április 27-én súlyos betegségben hunyt el. Meggyőződésem, hogy e korszakos műve a Kárpát-medence földrajzi névanyaga, a szakmai terminológia iránt érdeklődő kutatók nélkülözhetetlen forrása, s a HUNGEO programjának továbbvitele a 2004 augusztusában a Szeged-Vajdaság vonalán tartandó 7. találkozó keretében is.

Dr. Rétvári László
a földrajztudományok doktora
egyetemi tanár

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA A GEO-N

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Karán 2004. március 26-án nagy érdeklődés mellett zajlott a házi TDK konferencia. A bemutatott három dolgozat harmadéves hallgatók munkája eredményeként született. A jól felépített, leendő műszaki szakembertől elvárható stílusú előadások a következők voltak:

Szántó Gábor - Szűcs Balázs: Vertikális kéregmozgás-vizsgálatok Magyarországon Konzulensek: Dr. Joó István ny. egyetemi tanár, Balázsik Valéria főiskolai adjunktus, Csepcsényiné Balogh Melinda tanszéki mérnök

Lőrincz Gábor: Domborzatmodellezés GPS-felmérés alapján
Konzulens: Dr.Busics György főiskolai docens

Budai Péter - Németh László Dániel: Navigációs GPS vevők alkalmazásának lehetőségei a terület-ellenőrzésben
Konzulens: Dr. Busics György főiskolai docens

A benyújtott dolgozatokat az NyME GEO munkatársai előzetesen írásban értékelték, melyet a zsűri beszámított a végleges helyezések odaítélésénél. A hallgatókhoz dolgozataik ismertetését követően mind a zsűritagok, mind pedig a közönség soraiból érdeklődők kérdéseket intéztek.

A zsűri elnöke: prof. Dr. Márkus Béla egyetemi tanár, főigazgató

a zsűri tagjai: dr. Németh Gyula főiskolai tanár, Dr. Végső Ferenc főiskolai docens, Dobrai Miklós II. évf. hallgató voltak.

A konferencia levezető elnöki tisztét Dr. Csepregi Szabolcs főiskolai tanár látta el.

A zsűri a helyezések és jutalmak megállapításánál figyelembe vette a beadott dolgozatok tartalmi és formai jegyeit, az előadás stílusát valamint a konferencián feltett kérdésekre adott válaszokat. Eszerint a következő döntés született.

I. helyezést kapott a Szántó Gábor - Szűcs Balázs szerzőpáros. Dolgozatuk OTDK-n való bemutatása javasolt.

II. helyezett Lőrincz Gábor .
Ugyancsak II. helyezést kapott a Budai Péter - Németh László Dániel szerzőpáros.

Mindhárom dolgozat jó színvonalú, értékes munka. Szerzőiknek ezúton is gratulálunk.

Balázsik Valéria
kari TDK titkár

A dolgozatok készítői

MINDEN KEZDET NEHÉZ
Vélemények, viták a kredit- és a NEPTUN rendszerről

Kis közvéleménykutatást végeztünk saját házunk táján. Arra voltunk kíváncsiak, ki hogyan vélekedik új rendszereinkről karunk berkein belül. Igyekeztünk bepillantani mindenhová. Íme az eredmény!

-Mi is a NEPTUN és a kreditrendszer?

Lipovics János, főigazgató-helyettes:

-Először a két fogalmat kell meghatározni, mert a hallgatók, illetve az intézmény szempontjából a kettő szorosan összefügg, mégis két különböző dologról beszélünk. A NEPTUN a hallgatók egységes, komplex nyilvántartó rendszere, amely tartalmazza a hallgatók minden (az oktatással, a tanulmányaikkal kapcsolatos valamennyi) adatát. A kredit pedig a tanulmányi eredményeknek, teljesítményeknek nemzetközi értékmérője. A tanulmányi eredményeket (a kreditet is) a NEPTUN tanulmányi rendszerben rögzítik.

-Mik a tapasztalatai a NEPTUN, illetve a kreditrendszerrel kapcsolatban?

-Minden új rendszer bevezetése - amivel mind a hallgatók, mind az oktatók, mind a tanulmányi adminisztráció, tehát az egész intézmény birkózik - nehézségekkel jár. A korábbi rendszert már megtanulták az itt dolgozók, a hallgatók. Az intézménynek volt egy jól begyakorlott, nagyon jól működő, saját tanulmányi adminisztrációs rendszere és gyakorlata. Erről kellett átállni egyetemi szinten egységesre, "egyik pillanatról a másikra". Magáról a NEPTUN rendszer bevezetéséről azt gondolom, hogy azon a technikai, infrastrukturális szinten, amellyel jelen pillanatban a karunk rendelkezik, a vártnál sokkal kevesebb probléma adódott. A NEPTUN rendszer szükségszerű azért is, mert ilyen létszámú hallgatóságot nem lehetne a már megszokott, hagyományos módon kezelni. A NEPTUN rendszer előnye, hogy naprakész, pontos információt ad a hallgatónak, önmagáról, a teljesítendő feladatokról, a már teljesítettekről. Ugyanez érvényes az oktatókra is: nyomon követheti saját tárgyait, a hallgatói jelentkezéseket, létszámokat, határidőket, stb. További óriási előny, hogy bárhonnan az országból, vagy akár a nagyvilágból is kapcsolatba léphet, kommunikálhat az intézménnyel az arra jogosult. Beiratkozhat a hallgató, felveheti tantárgyait, intézheti tanulmányi ügyeit anélkül, hogy fizikálisan jelen kellene lennie - ezt a korábbi rendszerekben nem lehetett megtenni.

Dávid Csaba, számítástechnikus, rendszergazda:

-Nehéz volt az indulás?

-Voltak bizonyos problémák, de leküzdöttük őket. A hallgatók közül a harmad-, negyedévesek már nem fogadták lelkesen a NEPTUN rendszert, némelyikük hangot is adott véleményének.

-Mi volt a feladatod?

-A régi rendszerből kellett az adatokat átkonvertálni az újba. Egy DOS-os program segítségével kellett kialakítani a kreditrendszert.

-Mit gondolsz, elegendő volt-e a számítógépes infrastruktúra a hallgatók számára?

-Kicsit kevés volt a gép, de úgy vettük észre, hogy elég sokan kintről használják. Mi is erre számítottunk. Nem is kellett kinyitni az összes géptermet, a három terem közül csak kettőre volt szükség.

-Milyen problémákkal fordultak hozzád?

-Olyan probléma, amit ne tudtunk volna megoldani, nem volt. Sokan voltak, amikor megkezdődött a vizsgára való jelentkezés. Sok probléma abból adódott, hogy a könyvtárban a gépeken levő Windows XP-nek nincs telepítésre jogosultsága. A programot fel kell telepíteni a számítógépre ahhoz, hogy beléphessünk a rendszerbe, de ezt a Windows XP nem engedte, ebből adódtak problémák. Vannak segítő oldalak a kar honlapján (www.atif.hu), fórum a tájékozódáshoz, mit hogyan kell használni.

-Mik a tapasztalataid a kredit, illetve a NEPTUN rendszerrel kapcsolatban?

Solymosi Attila, I. éves tanító szakos hallgató:

-Most csöppentünk bele, komoly tapasztalataink nincsenek. Az egyéni szabadság nagyon fontos, most előtérbe kerül, ebből a szempontból a kreditrendszer jó. Előnyös azért is, mert volt egy kis gond a papírjaimmal, elmentem megbeszélni az érintett tanszékre. Innen nem kellett a tanulmányira rohannom a papírokkal, elég volt egy gép helyben. A hagyományos rendszer előnye az volt, hogy nem mindenből jegy volt, hanem aláírás is. Most mindenből kollokvium és gyakorlati jegy van.

Náfrádi Ferenc, informatika-oktató:

-A kreditrendszer rendkívül jó dolog, mert nagy szabadságot ad a hallgatóknak, akik például a tanmenetük összeállításában a nekik megfelelő taktikával tudnak élni. A nehezebben vagy könnyebben teljesíthető tárgyakkal tudnak taktikázni. Ugyanakkor vannak nyilván hátulütői is, mert csapdákat is állít a kreditrendszer, amennyiben a tárgyak előfeltételeit nem tudja teljesíteni a hallgató. Nyugtatja magát, hogy a következő félévben felveszi, de egyszer eljut oda, hogy nem tudja felvenni, zsákutcába futott. Erre fel kell hívni a hallgatók figyelmét jó előre, amikor a tanulmányaikat elkezdik, vagy még el sem kezdték. Kiváló lenne egy gólyatábori felkészítés ez ügyben, ahol a rejtett finomságokat is el lehetne mondani. Például lehet olyan meglepő dolog, ami a régi rendszerben nem tapasztalható. Hogyan lehet valaki átlaga 2 egésznél roszszabb, másé 5 egésznél jobb? Világosan kell látni, hogy lehetséges.

A NEPTUN rendszer több, mint egyszerűen a kreditrendszer. Az oktatók több-

a NEPTUN rendszerről, ennek a működéséről. Egészen más forrásokból voltak elképzeléseink. A NEPTUN rendszer nagyon fontos tájékoztatórendszer, annak kellene lennie, vagy azzá kellene válnia.

Cserháti Csilla és Kovács Melinda (Zsüzsü) II. éves tanító-művelődésszervező szakos hallgatók:

-Csilla: Nem működik túl jól. Legutóbb például a tárgyfelvételnél nem volt fenn minden tárgyunk. Volt olyan vizsgánk, amire csak úgy tudtunk feliratkozni, hogy külön beszéltünk az adott tanárral, mert nem volt vizsgaidőpont, vagy ütközött a szigorlati időponttal. Végül az érintett tanárnő beszélt a tanszéki titkárnővel, tegyen fel új időpontot. Más vizsgánál nem tudtunk jelentkezni utóvizsgára, mert egyáltalán nem volt UV időpont a NEPTUN-on vagy csak egy nappal előtte. Viszont ha nem regisztráltad magad és nem szerepelt a neved a papíron, nem vizsgázhattál. Mire mi végzünk, biztosan sokkal jobban fog működni. Az UV-csekk befizetés is hosszadalmas lett.

Jankovszky Zsuzsanna, III. éves tanító szakos hallgató:

-Párhuzamosan tanulsz két felsőoktatási intézményben, nappali tagozaton a főiskolán - ahol csak a NEPTUN rendszerben vagy érdekelt, távoktatásban a Széchenyi István Egyetem közgazdász szakán. Ott a kreditrendszerben is. Mi a véleményed a kredit, illetve a NEPTUN rendszerről?

-Számomra mindenképpen előnyös mindkét rendszer, de az elején természetesen nekem is nehézséget okozott, míg megtanultam használni. Például a kreditrendszerben, ha nem teljesíted a tanulmányi előfeltételeket, nem haladhatsz tovább. Saját bőrömön tapasztaltam ennek hátrányát. Azoknak jelent ez előnyt, akik nem feltétlen akarják elvégezni a képzési idő alatt az adott szakot, szakpárt. Ennek persze anyagi vonzata is van. Előnyös a halasztás a vizsgaidőszakban a NEPTUN rendszeren keresztül. Elég egy számítógép és Internet. Nem kell 60 km-t utaznom a vizsgahalasztás miatt. Hátrányos viszont a megadott limit. Bajos, ha nem tudok oda jelentkezni vizsgára, ahova szeretnék, mert már nincs hely.

-Tehát összességében elégedett vagy a NEPTUN rendszer felépítésével?

-Igen. Szerintem logikus, könnyű az eligazodás a rendszerben. Azoknak nehéz, aki nem használ számítógépet, Internetet rendszeresen.

-Többletmunkát jelent az új rendszer használata?

- Nem, egyáltalán. Egyszerű, kényelmes. Akiknek nincsenek tapasztalatai, azoknak sok idejét elveszi.

Szabó Eszter, III. éves művelődésszervező szakos hallgató:

-Utolsó éves vagy a főiskolán. Milyen tapasztalataid vannak a NEPTUN rendszerrel kapcsolatban?

-A régi rendszerben a beiratkozás sokkal egyszerűbb volt. Csak kitöltöttünk egy lapot és leadtuk a Tanulmányi Osztályon. Most a rendszerhez nem lehetett mindig hozzáférni. Annyian vagyunk a főiskolán, előfordult, hogy nem tudtam belépni a Diák Centrumba.

-Akkor hogyan oldottad meg a vizsgákra való feljelentkezést?

-Az egyik csoporttársammal megbeszéltük az időpontokat, ő írt fel. Utána ebből még származott probléma. Hiába jelentkeztünk fel egy-egy időpontra, kiderült, mi akkor nem is mehetünk vizsgázni. Vagy a levelezősöké volt az adott időpont, vagy aznap délután éppen nem is volt vizsga, hiába a NEPTUN-on az időpont. Egyedül biztosan nem tudtam volna felvenni a tárgyaimat, de még bejelentkezni sem a következő félévre. Másoktól kaptam segítséget. Azt sem tudtam, hol kell keresni a tárgyakat. Nehézséget okozott a tájékozódás a NEPTUN rendszerben.

-Többletmunkát jelentett-e a használata?

-Végül is nem. Körülbelül fél óra volt úgy, hogy segített olyasvalaki, aki ért hozzá, de ha csak magamra kellett volna hagyatkoznom, sok időmet elvette volna.

GIS Open 2004

Idén nyolcadik alkalommal rendezte meg a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Kara a GIS Open térinformatikai konferenciát. A rendezvény évenként nyújt lehetőséget a térinformatikával foglalkozó szakemberek, a Főiskolán korábban végzett hallgatók és minden érdeklődő számára, hogy megismerjék a legújabb eszközöket és technológiákat. Az idei évben a GIS OPEN konferencia mottója "A térbeli adatinfrastruktúra helyzete Magyarországon" volt.

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is nagy érdeklődés kísérte a találkozót, mely a szakmai kapcsolattartás mellett a baráti kapcsolatok ápolását is rendszeresen elősegíti. A közel kétszáz résztvevő három napon át élvezhette kiváló szaktekintélyek remek előadásait, valamint az iskola vendégszeretetét. Az elhangzott előadások közül több is foglalkozott a manapság nagy érdeklődéssel kísért MePAR Mezőgazdasági Parcellaazonosító Rendszerrel, de valamennyi bemutató újabb ismeretanyagokkal gazdagította a hallgatóságot A szakmai előadások mellett számos cég mutatta be legkorszerűbb műszereit és szoftvereit.

Az első napi programot állófogadás zárta. Dr. Márkus Béla főigazgató köszöntőjét követően jó hangulatú baráti eszmecserék folytak a Főiskola tanácstermében és folyosóin. Ezeknek a kötetlen beszélgetéseknek köszönhetően gyakran kerülnek szóba hasonló jellegű problémák, melyek megoldása lendületet adhat, de akár tartós munkakapcsolatok is létrejöhetnek, mint azt már számos példa mutatta.

A selmeci hagyományok tisztelői és volt hallgatóink örömére a második nap záró eseménye ünnepi szakestély volt. A résztvevők megtöltötték a Szent István Művelődési Ház impozáns színháztermét. Jó hangulat, szellemes hozzászólások, és önfeledt nótázás jellemezte az estet. Régi emlékek kerültek felidézésre, volt hallgatók beszélgettek egymással és tanáraikkal, új ismeretségek, barátságok születtek.

Nem volt könnyű a másnapi ébredés, de a harmadik nap délelőttje is sokat ígért. Aki a reggeli nehézségeket legyőzte, nem bánta meg, hogy meghallgatta a konferencia záró előadásait. Szintén közérdekű témák voltak terítéken, mint az NKP, TAKARNET, KÜVET.

Remélhetőleg mindenki megtalálta a számára érdekes előadásokat és ezzel értékes információkhoz jutott.

A következő években is szeretettel várjuk az előadókat, kiállítókat és érdeklődőket Alba Regiában, az Alma Materben.

Balázsik Valéria

Keleti bölcselet a közgazdaságtudomány szolgálatában

A meditáció révén nyert ismereteknél a tudomány megköveteli a mérések által alátámasztható következtetéseket. Ezek bizonyító erejét nem csökkenti a távolkeleti bölcseletek ismerőit eltöltő ama csöndes elégtétel, hogy például a modern atomfizika művelői dollár-milliárdok felhasználásával több tekintetben is az ősi vallás-bölcseleti írásokból nyert ismeretekhez hasonló következtetésekre jutottak.

Általánosan elfogadott és alighanem nehezen nélkülözhető eljárás a tudományos fejtegetések metaforák segítségével történő illusztrálása, melynek során a hallgatóság számára ismert jelenségeket állítunk párhuzamba a bemutatásra, ismertetésre váró témával.

Néhány tudósról biztosan tudjuk, hogy különös figyelmet szenteltek az ilyen analógiáknak, valószínűsíthető konszonanciáknak. Így például a Mahabharáta hindu őseposz részét képező Bhagavad-gítát, a hinduizmus egyik szent könyvét szívesen olvasgatta Albert Einstein és Robert Openheimer. A kelet-ázsiai vallási hagyományok preferálta meditációs módszereket olyan tudományos tekintélyek tanulmányozták, mint Wolfgang Pauli, Niels Bohr, Max Planck, Henri Pointcaré, Nikola Tesla és Karl Gustav Jung. Murray Gell-Mannt pedig oly igen inspirálta a buddhizmus 'nemes nyolc-rétű ösvény' elnevezésű tanítása, hogy arról nevezte el a kvarkelméletet megalapozó modelljét.

Mindez most egyes új, elsősorban a külföldön beruházó világcégek vezetői által igényelt kutatási eredmények apropóján kívánkozik tollhegyre. Nyilvánvaló lett ugyanis, hogy a közgazdasági döntésekben messzemenően figyelembe kell venni a kulturális gyökerű különbözőségeket. A világ egyes részein - így Közép-Európában is - a mikrogazdasági, a makrogazdasági és a politikai döntésekben jelentős szerepet játszik a kulturális befolyásoltság. E befolyásoltság figyelembevétele vállalatvezetési szempontból a munkaszervezési, döntés-előkészítési folyamat része, amelynek még Európán belül is komoly figyelmet kell szentelni. Ezért van az, hogy elsősorban - de nem kizárólagosan - a transznacionális vállalatok vezetői figyeltek föl a magas szintű inter-kulturális kapcsolatok és különbözőségek ismeretének fontosságára.

A magyar közgazdászok nemcsak a multinacionális társaságok potenciális munkavállalóiként érintettek, hanem a külkereskedelem révén is, ezen belül pedig azért, mert ez úton a külszolgálatra küldöttek könnyebben kezelhetik az úgynevezett 'kultúrsokkot'. A kulturális háttér hatásának ilyetén elemzése egyúttal segíthet felismerni saját téves-látásunkat, kultúránk okozta befolyásoltságunkat, s így növelni döntéseink realitását.

Minél határozottabb az igény a kulturális gyökerű különbözőségek megértésére (és persze, áthidalására), annál inkább a figyelem előterébe kerülnek az ilyen tárgyú kutatási eredmények. Egy iskolateremtő holland kultúrantropológus - Geert Hofstede, aki mintegy húsz éve kutatóintézetet alapított az interkulturális együttműködés tanulmányozására - egy multinacionális cég, az IBM több mint százezer alkalmazottja körében végzett kérdőíves felmérést, s az így nyert adatokat számítógépbe táplálta. Egyfelől elismerte, hogy a vizsgált társadalmak esetében az általa választott minta nem kellően reprezentatív, másfelől viszont úgy érezte, hogy mégis alkalmazható, tekintettel ama előnyére, hogy az országonkénti adatok jól egybevethetők.

Távol áll tőlem, hogy akár csak feltételesen is tagadni akarnám az ilyen, reprezentativitásában ugyan vitatott, de számosságában és egybevethetőségében elismert felmérés tudományos értékét, csupán két dologra kívánom felhívni a figyelmet. Az egyik az 2002 szeptemberében megjelent A virtuális tér és a jövő című könyvem, melynek elemzései sok tekintetben a fent jelzett analógiákon, kvantumfizikai illetve gazdasági kutatási eredményeken alapulnak, következtetéseivel pedig lényegében ugyanazon összképhez segít, mint amelyhez Hofstede százezernyi kérdőív feldolgozásával jutott. A másik pedig az a tény, hogy a kulturális kondicionáltságnak szerep jut magában a felmérés előkészítésében, a kérdések megfogalmazásában. Ez utóbbi pedig nagy akadály lehet a kultúrák objektív tanulmányozása útján. A nyugati tudomány még mindig egyfajta 'etalonnak' tekinti az úgynevezett 'nyugati kultúrát' és megelégszik azzal, hogy más kultúrákat ehhez mérjen, jellemezzen, értékeljen. A kulturális etnocentrizmus igyekszik elhallgattatni a kulturális relativizmust, amely szerint egyik kultúráról sem mondható, hogy a többinél magasabb szintű. Amikor tehát valaki a kultúrákközti kommunikáció bizonyos ismérveinek feltérképezésére kérdőívet állít össze, könnyen megeshet, hogy csupán ama kérdésekre összpontosít, amelyekre a nyugati vezetésű világcégek menedzserei kíváncsiak, s így e felmérések magas gyakorlati alkalmazhatósága nem feltétlenül alapul mélyen feltárt tudományos következtetéseken.

Talán nem véletlen, hogy - a szándékom szerint az emberiség főbb kultúrköreit s azok összefüggéseit kulturális kondicionáltság nélkül elemző - A virtuális tér és a jövő segít valószínűsíteni, hogy a hofstedei mintavétel hibái mely pontokon jelentkeznek. Azt is nyilvánvalóvá teszi, hogy Hofstede négy ismérve (1. a tekintély szerepe a társadalmi egyenlőtlenségekben, 2. az egyén viszonya közösségéhez, 3. a nemi hovatartozás és a dominancia valamint 4. a bizonytalanság tolerálása, kezelése) még akkor is bővítésre és némi átfogalmazásra szorul, ha azokat mások használta ismérvekkel egészítjük ki. (Ilyenek lehetnek például- Tropenaars meg

fogalmazása szerint - a szabályok igénylésének és alkalmazásának mértéke, a teljesítményt illető értékítéletek, az egyes kultúrák eltérő időorientációja, az ember természethez való viszonya és az érzelmek elfogadottsága a hivatalos érintkezésben.)

Az érvek és ellenérvek felsorakoztatására, kibontására e helyütt nincs mód, ezért - kényszerűen mellőzve a bizonyításnak még körvonalazását is - itt csupán annyi mondható: valószínű, hogy mintegy húsz ismérv elemzése indokolt: a közös illetve a magántulajdon vélt/valós szerepe; a tekintély alapja és elismertsége; kollektivizmus vs. individualizmus; a konfliktuskerülés mértéke; a bizonytalanságkerülés mértéke; maszkulin vs. feminin; a struktúrák szabályzó erejébe vetett bizalom; idő és időtáv; törvény-, jog-, ill. szabálykövetés; személyes kapcsolatok; közlés (kontextusbeli vs. kódolt); verseny; az állandóság igénylése; a(z öreg) kor tisztelete; a teljesítmény mérése és a cselekvő beavatkozás megítélése; a természethez való viszony a térfelfogás (homogén, semleges, buborék stb.); az érzelmek értéke; a népesség; a polgárosodás mértéke, mikéntje.

Mivel ezekre az ismérvekre az ősi szakrális iratokban és a modern tudományos kutatásokban egyaránt találhatók utalások, célszerű lehet ezeket az öt világ-vallás domináns régióiban prevalens viszonyok szerint kimunkálni, hosszú távú módosulásaik és azok egymásra hatásai szerint vizsgálni, majd az eredményt a hofstedei felmérés adataival egybevetni. Mind több jel utal ugyanis arra, hogy a gazdasági hatékonyság további növelése egyre nagyobb mértékben függ az ilyen célú interdiszciplináris kutatásoktól.

Máté János
Egyetemi adjunktus

A II. HELYEZÉS
az Országos Pénzügyi Esettanulmányi Versenyen

A Kautz Gyula Közgazdász Szakkollégium 2004. február 20-22. között második alkalommal, hagyományteremtő szándékkal szervezte meg az Országos Pénzügyi Esettanulmányi Versenyt az ország közgazdasági képzést folytató egyetemeinek és főiskoláinak részvételével, a győri Széchenyi István Egyetemen.

A Pénzügytan - Számvitel Intézet hallgatóiból szerveződött csapat sikeresen szerepelt ezen a versenyen, a dobogós második helyezést szerezte meg. A feladat az volt, hogy a két nap folyamán rendelkezésre álló 14 óra alatt, a MOL Rt. jelenlegi helyzetét ismerve (mérleg, eredmény-kimutatás, cash-flow), egy pénzügyi stratégiát dolgozzanak ki a résztvevők, és prezentálják a Bizottság előtt. Ezzel a diákok lehetőséget kaptak, hogy az iskolapadban megszerzett tudásukat a gyakorlatban is kamatoztassák, a csapatszellemet erősítsék, kommunikációs képességeiket és kreativitásukat fejlesszék. A tagok felkészítésében Dr. Lentner Csaba segédkezett, a résztvevők: Papp Zoltán IV. évfolyamos, Rádl Katalin, Seres Katinka, Máté Milán végzős hallgatók voltak. Fontos eredménynek tartják a Közgazdaságtudományi Karon, hogy a soproni csapat egy erős mezőnyben II. helyen végzett, maga mögé utasítva számos neves közgazdasági egyetemet és főiskolát.

Diákjaink a Siemens vállalatánál kaptak lehetőséget nyári gyakorlatuk letöltésére is.

WALESI PROJECT

Dr. Atsede Wodie, a glamorgami Egyetem Pénzügytan Intézetének vezetője 2004. márciusának utolsó hetében ellátogatott a Közgazdaságtudományi Karra. Látogatása szerves folytatása volt a tavaly megkezdett kapcsolatteremtő munkának. Egy évvel ezelőtt Dr. Leslie Hobson rektorhelyettes vendégeskedett Egyetemünkön, akivel Dr. Gidai Erzsébet együttműködési szerződést írt alá. Az akkori megállapodás apró pénzre váltása történt meg a mostani találkozón.

A két pénzügytan intézet kutatási területeinek harmonizálásáról folytak tárgyalások, olyan közös kutatási kataszter felvázolására került sor, mely az EU csatlakozásunkat is elősegíti.

Gidai Erzsébet is fogadta a professzort, Atsede Woldie-t, akivel Egyetemeink közötti együttműködésről, közös Ph.D. és MBA képzésekről tárgyalt.

A külföldi vendég találkozott a Kar Ph.D. hallgatóival is, akik kérték a szakember tanácsát kutatási témájukhoz.

Atsede Woldie széles körűnek és kiválónak értékelte a Karon folytatott kutatásokat és további munkára buzdított.

Huszár Lilla Ph.D. hallgató

AZ EGYETEMI TANÁCS HATÁROZATAI

2004.február 1.

11 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Nyugat-Magyarországi Egyetem 2003. évi gazdálkodásáról készült beszámolót.

12 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar beszámolóját a 2001-2003. évi tevékenységéről.

13 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az NYME Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar beszámolója a 2002-2003. évi tevékenységéről.

14 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az NYME Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar szervezeti módosítását, mely szerint a Pedagógiai Tanszékből létrejön egy Általános Pedagógiai Tanszék és egy Szociálpedagógia Tanszék.

15 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Nyugat- Magyarországi Egyetem Intézményfejlesztési Tervét.

16 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Nyugat- Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar kérelmét a Menedzser Szakmérnök szakirányú egyetemi továbbképzési szak indítása ügyében a 9/2004. sz. Kari Határozat (2004.02.16.) alapján.

17 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a PEA Pályázat határozati javaslatát.

18 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az Egyetem Biztonsági szabályzatai "nagy csomag" címmel szerepelő Biztonsági Szabályzatok keretszabályzatát, melynek mellékletei egy kötetben lesznek összefoglalva és tartalmazzák a Tűzvédelmi Szabályzatot, Munkavédelmi Szabályzatot és a Rendészeti/ Vagyonvédelmi Szabályzatot.

19 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Rektori Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát.

20 / 2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Szervezeti és Működési Szabályzat.

21/2004. sz. Határozat
A Nyugat-Magyarországi Egyetem kötelezettséget vállal arra, hogy az "Európa Pályázat Előkészítő Alap" Értékelő Bizottsága által kidolgozásra érdemesnek ítélt PEA/2610/-P/E/NY/V, PEA/2172/P/V, PEA/2976/-P/E/NY/V, PEA/2151/P/V, PEA/2571/P/V számú projekt előkészítését végrehajtja és arra, hogy a PEA keretében kidolgozott projektjét pályázat formájában benyújtja az uniós csatlakozással megnyíló pályázati lehetőségre, valamint az ott előírt saját erőt biztosítja.

"ADJ VÉRT, ÉLETET ADSZ"

Megújult a NYME Vöröskereszt vezetősége Dr. Albert Levente professzor úr elnökletével.
A Magyar Vöröskereszt egyik legfontosabb feladatának a véradások szervezését tekinti. A NYME Soproni Karain évente kétszer van erre lehetőség. Az idei évben az első véradásra április 6-án került sor.
A 86 véradásra jelentkező közül 73 fő adhatott vért. Ebből 46 fő az Erdőmérnöki Kar, 7 fő a Faipari Mérnöki Kar, 5 fő a Közgazdaságtudományi Kar hallgatója, illetve 15 fő oktató és dolgozó volt.
Köszönjük mindenkinek, aki e szép és nemes feladatban részt vett és szeretettel várjuk a távolmaradók jelentkezését a következő véradásra, melynek időpontját december hó 2-ára tervezzük.
Köszönet a Karok, a Rektori Hivatal és a Kollégium vöröskeresztes képviselőinek a szervezésben való segítségükért.
Jó egészséget kívánok!

Molnárné Kiss Irén
a NYME Vöröskereszt Szervezet titkára

INTÉZMÉNY-FEJLESZTÉSI TERV

Az Oktatási Minisztérium 2004. március 26. napi keltezéssel értesítette egyetemünket, hogy az INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI TERVÜNK II. Főfejezete "A" minősítést kapott és ezáltal megkezdődhet a Beruházási Terv elkészítésének folyamata.

Az Intézményfejlesztési Tervben megjelölt beruházások megvalósítására a Beruházási Terv alapján az Oktatási Minisztériummal kötendő megállapodások szerint kerül sor.

Az Intézményfejlesztési Terv II. főfejezetének elkészítésében résztvevő munkatársaknak ezúton is gratulálunk!

JOGORVOSSÁG

"CONSULTUS ESTO" ! - mondták a latin bölcsek, mely mondás szűkebb értelemben azt jelenti: "Kérj tanácsot tőlem !", művészi fordításban: "Légy jártas a jogban !"

Tisztelt Egyetemi Polgárok!

Örömmel jelentem, hogy a "MAGYAR UNIVERSITAS PROGRAM" részeként elkészült csomag alapvető célja a felsőoktatásban tanulók támogatása, segítése és a diákjogok érvényesítése.
A felsőoktatásban tanuló hallgatók részére készült csomag a következő:

- **1./ Egy államilag támogatott diploma**

Eddig a felsőoktatásban csak az első diploma megszerzése lehetett ingyenes!
Az Oktatási Minisztérium célja kiterjeszteni az állami támogatási rendszert, bizonyos feltételek mellett, a már korábban költségtérítéses képzésben részt vettek körére is.

- **2./ Emelkedő ösztöndíjak**
- **3./ Szabad egyetemválasztás**

A kreditrendszer és a hallgatói támogatás új rendszerének bevezetése a törvény által

valódi versenyhelyzetet eredményez a felsőoktatási intézmények között. A reform következtében a felsőoktatási intézmények csak a minőségi oktatás és a hallgatóbarát szolgáltatások kínálatával lehetnek versenyképesek a diákokért folytatott versenyben.

4./ A MAGYAR HALLGATÓK EURÓPAI EGYETEMEKEN

Az új rendszerben a hallgatók 2005 szeptemberétől a rájuk eső képzési támogatást nem csupán az országon belül vihetik magukkal, hanem ugyanez a gyakorlat vonatkozik a Bolognai Nyilatkozatot aláíró országokban folyó részképzésekre is. Így lehetővé válik az, hogy minden államilag támogatott képzésben részt vevő hallgató Európa más országaiban tanulhasson legalább egy félévet, amennyiben az ott szerzett eredményeit az itthoni képzésbe beszámítják.

5./ A DIÁKHITEL ÚJ LEHETŐSÉGEI

2005 szeptemberétől a külföldi egyetemeken folytatott tanulmányok ideje alatt is igényelhető lesz a diákhitel.

6./ HÁTRÁNYOS HELYZETŰ FIATALOK SEGÍTÉSE

Költségtérítéses képzésre felvett hátrányos helyzetű hallgatók pályázat alapján mentesülhetnek a költségtérítés megfizetésétől.

7./ TEHETSÉGGONDOZÁS

8./ KOLLÉGIUMFEJLESZTÉS, A LAKHATÁSI TÁMOGATÁS NÖVEKEDÉSE

2004 évre átlagosan 5000 Ft/hó
2005 évre átlagosan 8000 Ft/hó
2006 évre átlagosan 10.000 Ft/hó-ra emelkedik a lakhatási támogatás összege.

9./ DIGITÁLIS TANANYAG FEJLESZTÉS

Cél: 2006 szeptemberére a felsőfokú alapképzés tananyagainak digitális alapú feldolgozása és közzététele.

10./ SULINET EXPRESSZ PROGRAM

11./ INTELLIGENS KÁRTYA

12./ A DIÁKMUNKA KEDVEZMÉNYEI

13./ OKTATÓK HALLGATÓI VÉLEMÉNYEZÉSE

14./ A HALLGATÓI JOGOK KITERJESZTÉSE

15./ HÖK-NORMATÍVA 2005-TŐL

16./ HALLGATÓI KÉPVISELET A STRATÉGIAI DÖNTÉSHOZATALBAN

További jó tanulást kívánok:

Dr. Fónayné dr. Tihanyvári Éva
jogtanácsos

KITÜNTETÉSEK, CÍMEK ADOMÁNYOZÁSA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége a NYME rektorát, Prof Dr. Faragó Sándor intézetigazgató egyetemi tanárt, a mezőgazdasági tudomány kandidátusát, Prof. Dr. Koloszár József tanszékvezető egyetemi tanárt, a mezőgazdasági tudomány kandidátusát és Prof. Dr. Mészáros Károly intézetigazgató egyetemi tanárt, az Erdőmérnöki Kar dékánját, a mezőgazdasági tudomány kandidátusát a természetközeli erdő és vadgazdálkodás területén kifejtett kiemelkedő tudományos eredményeikért megosztott akadémiai díjban részesítette.

2004. április 27-én Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke Prof. Dr. Faragó Sándor intézetigazgató egyetemi tanár, a NYME rektora, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa, Prof. Dr. Winkler András intézetigazgató egyetemi tanár a NYME rektorhelyettese, a mezőgazdasági tudomány doktora, Prof. Dr. Neményi Miklós intézetigazgató egyetemi tanár, a NYME MÉK dékánhelyettese és Prof. Dr. Winkler Gábor intézetigazgató egyetemi tanár, a műszaki tudomány kandidátusa részére közgyűlési képviselő megbízó levelet adott át. Az Agrártudományok Osztálya Erdészeti Bizottságához tartozó nem akadémikus köztestületi tagok három évre választották közgyűlési képviselőjükké Prof. Dr. Faragó Sándort és Prof. Dr. Winkler Andrást az Agrárműszaki, Mezőgazdasági Biometriai-Biomatematikai és Mezőgazdasági Biotechnológiai Bizottságához tartozó nem akadémikus köztestületi tagok pedig három évre választották közgyűlési képviselőjükké, Prof. Dr. Neményi Miklóst. A Műszaki Tudományok Osztálya Építészettörténeti és Műemléki, Építészettudományi, Településtudományi Bizottságához tartozó nem akadémikus köztestületi tagok ugyancsak három évre választották közgyűlési képviselőjükké Prof Dr. Winkler Gábort. A megválasztottak az MTA közgyűlésének tagjaként segítik a következő három évben a közgyűlés munkáját.

A MTA közgyűlésnek május 3-i döntése nyomán az akadémikusok testülete negyven új taggal bővült. Az új levelező tagok közé választotta az Agrártudományok Osztálya Erdészeti Bizottsága Prof. Dr. Mátyás Csaba egyetemi tanárt, a mezőgazdaság tudomány doktorát, a NYME Környezettudományi Intézetének vezetőjét.

Március 15-e alkalmából egyetemünk számos oktatójának kiemelkedő munkásságát ismerték el magas kitüntetéssel.

Prof. Dr. Horváth Jenő egyetemi tanár, a matematika tudomány doktora több mint négy évtizedes magas színvonalú felsőoktatási, a pedagógiai gyakorlatot is segítő, kiemelkedően eredményes tudományos kutatási munkásságának, elévülhetetlen szakmai érdemeinek, életművének elismeréséül, 70. születésnapja és nyugállományba vonulása alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkereszt kitüntetésben részesült.

Prof. Dr. Bácsatyai László tanszékvezető egyetemi tanárt, a műszaki tudomány kandidátusát elmélyült kutatásokra épülő oktatásáért, iskolateremtő tevékenységéért, a magyar geodézia fejlődéséért és az erdészeti speciális feladatok tudományos megalapozásáért, a földmérés és a térképészet terén kifejtett kiemelkedő elméleti, gyakorlati és tudományos munkásságáért "Fasching Antal-díj"-jal tüntették ki.

Prof. Dr. Késmárki István tanszékvezető egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa négy évtizedes szakmai, oktatói, tudományos kutató munkásságának, az agrárszakoktatás területén, valamint a növénynemesítés és fajtafenntartás terén elért kimagasló eredményei elismeréséül "Ujhelyi Imre díj"-ban részesült

Prof. Dr. Tenk Antal intézetigazgató egyetemi tanárnak, az előző oktatási és intézményfejlesztési rektorhelyettesnek, a mezőgazdasági tudomány kandidátusának, a kiváló szaktekintélynek, a négy évtizeden át folyó, az agrármérnök generációk mérnökké válásában végzett magas színvonalú, eredményes és sikeres felsőoktatási, szakmai, széleskörű vezetői munkásságának, az emberi értékek gyarapításában kifejtett kimagasló és példamutató tevékenységének, példaértékű emberségének elévülhetetlen érdemei elismeréséül, a "MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND tisztikereszt"-jét adományozták.

A Vivat Academia szerkesztősége gratulál a kitüntetetteknek!

Képek és események a Benedek Elek Pedagógiai Főiskoláról

KIÁLLÍTÁS

A Benedek Elek Pedagógia Főiskola Tanácsterme a kari tanácsülések állandó színtere mindinkább kiállításairól lesz híres, hiszen egymást követik a szebbnél szebb tárlatok.

Március első felében felvidéki népviseletbe öltöztetett babák "látogattak ide" Klapka városából, szlovák Komáromból. Történelmi múltunk és hagyományaink ápolása nemzeti közösségünk fontos feladata, s e gondolatok jegyében szlovákiai magyar óvodapedagógusok, szülők és néprajzosok kezdték meg a babák készítését, gyűjtését és közkinccsé tételét. Főiskolai karunk hagyományosan jó kapcsolatot ápol a szlovákiai várossal, kihelyezett levelező képzéseink révén. A kiállításon a legkisebbektől a nagyszülőkig jelen vannak a generációk 11 felvidéki tájegység 33 falvából egy-egy héttagú családdal. A hiteles viseletek emlékeztetnek bennünket múltunkra, anyanyelvünk patvarba dobott, feledésbe menő szavaira, hagyományainkra.

Hasonló szép sikert aratott az I. évfolyamos óvodapedagógus hallgatók keze munkáját dícsérő húsvéti nyuszi kiállítás. A Hartl Éva, főiskolai adjunktus vezetésével és szervezésével megvalósuló tárlat igazi húsvéti hangulatot teremtett a főiskolán.

VERSENY

A Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai idei szép magyar beszéd versenyén első helyezést elérő Raffai Balázs, szociálpedagógus-hittantanár szakos hallgatónk a Pázmány Péter Tudományegyetemen megrendezett országos versenyről Kazinczy-éremmel térhetett haza.

A 32. alkalommal megrendezett versenyen egy kötelező és egy szabadon választott szöveggel szerepeltek a versenyzők, negyven felsőoktatási intézmény különböző karainak hallgatói. A felkészülésben Dr. Németh Zsuzsanna, főiskolai docens segített, így különösen a szabadon választott szöveg (Nagy Lajos: Képtelen természetrajzából a Tyúk című részlet) sikere hozta a főiskolánk és városunk hírnevét öregbítő Kazinczy-díjat. Szívből gratulálunk!

MOZI

A BEPF ART FILMKLUB Szerelemre hangolva című tavaszi programjában a magyar filmművészetet Deák Krisztina Jadviga párnája című filmje reprezentálta. A film bemutatóján a főiskolai kar vendége volt Závada Pál és Deák Krisztina, akik az irodalmi mű adaptációját közösen alkották. A filmet követő izgalmas beszélgetés során moziszerető hallgatóink "első kézből" szerezhettek információkat egy író és egy filmrendező alkotó módszereiről: a felemelő ünnepnapokról és a gyötrelmes hétköznapokról.

ELŐADÁS

Április 16-án véget ért Molnár V. József, magyarságkutató idei esztendőre tervezett előadássorozata. Az előadó 1988. óta visszatérő vendége karunknak, és valahányszor nagy érdeklődés kíséri vetítettképes előadásait. Idén elsősorban a gyermekrajzok üzeneteiről hallhattunk tőle, és arról, hogy vajon képesek vagyunk-e ezt a képes beszédet megérteni?

Ősszel újabb előadásokkal folytatódik a sorozat.

MÁRCIUS 15.

Nemzeti ünnepünk,március 15-e alkalmából a Benedek Elek Pedagógiai Főiskola oktatói és hallgatói együtt ünnepelték az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 156. évfordulóját.

A megemlékezést követően Katona József - Erkel Ferenc Bánk bán című művéből készült új operafilm soproni bemutatóját csodálhatta meg a szép számú közönség.

KÖLTÉSZET NAPJA

A magyar költészet napja alkalmából, a húsvéti ünnepvárás hangulatát idéző irodalmi műsort adtak elő a Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet kezdeményezésére verseket és zenét kedvelő hallgatóink. A Húsvét előtt című zenés, irodalmi összeállítás mottója a Zsoltárok Könyvéből: "Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága."

A szereplők hiteles előadásából valóban kitűnt, hogy az őszintén, helyesen kimondott emberi szónak, és tisztán, jó ütemben megszólaltatott zenei hangnak: hatalmas ereje van.

IDÉZET EGY LEVÉLBŐL:

".....Városunk egy kiemelkedő eredményeket felmutató együttesére hívom fel tisztelettel a figyelmét és kérem, ha teheti, segítse hozzá hallgatóinkat az újabb megmérettetéshez.

Sikerüljön öregbíteni a Sopronról kialakult "KULTÚR - VÁROS" hírnevet!

Egyetemi Karunk kórusa, a Benedek Elek Nőikar Nemzetközi kórusversenyeken az utóbbi években az alábbi eredményeket érte el:

Riva del Garda: 1992-ben arany-diploma, 1998-ban és 2000-ben arany-diploma és kategória győzelem; 1999-ben a Budapesti Nemzetközi Kórusversenyen arany-diploma és kategória győzelem; 2000-ben a Kodály Zoltán II. Magyar Kórusversenyen IV. helyezés és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma "Kiemelkedő művészi teljesítményért" különdíja.

Legutóbb 2002-ben volt alkalmuk versenyre utazni. A 7. CONCORSO CORALE INTERNAZIONALE versenyen (Olaszországban) 40 kórus szerepelt.

A "Közönség-díj" és a "Nagydíj" mellett csak négy együttes kapott még különdíjat, köztük a Benedek Elek Nőikar. (0.45 szá-

KIÁLLÍTÁS
Dr. Rajki Károly, főigazgató-helyettes nyitotta meg a tárlatot

A KÖLTÉSZET NAPJA
A műsor szereplői egyetemista és főiskolás zenészek és versmondók

zad ponttal lemaradt az arany oklevélről, de kategóriájában első lett!) ....."

Számos ilyen kezdetű levelet küldött szét főiskolai karunk, hogy anyagi támogatást szerezzen énekkarunk újabb megmérettetéséhez. A helyszín ismét Riva del Garda volt, ahol 63 kórus vett részt. A verseny április 4-én kezdődött. Tornyosultak a felhők, nem lehetett tudni, felhőket vagy égbe nyúló hegyormokat látunk. Ha a szél elfújta a gomolygó fellegeket, kitűntek a hóval borított dolomitok, mi pedig pálmafák, ciprusok és mindenfelé virágzó tulipánfák övezte, virág illatú parkban vártuk a "parádé" kezdetét. Az összes résztvevő a városka kanyargós utcáin énekelve vonult a főtérre. A változatos és gyönyörű egyenruhák, a parádé közbeni éneklések a lakosok hangos rivalgását váltotta ki. Mindenfelé üdvözölték a versenyző énekeseket, így az első pillanattól fesztivál hangulat volt, nem pedig görcsös izgalom!

Másnap próbák és kirándulás volt a Garda tó keleti oldalán. Megállásaink helyszínén alkalmi hangversenyeket adtunk egy-egy meghitt téren, tóparti kávéház előtt.

6-án délután volt a verseny, a Kongreszszusi Központ nagyterme teljesen megtelt.

A lányok teljesen "salakmentesen" énekeltek, megérdemelt volt a siker. Jó hangulatunk fokozódott, de kötelező pihenés és próba várt ránk, mert még egy egyházi hangverseny volt előttünk, amit aznap eset az arco-i evangélikus templomban adtunk egy német gyerekkórussal és egy vegyeskarral együtt. Este a koncert előtt kaptuk súgva (nem volt szabad még tudni!) a hírt, hogy "aranyosak lettünk" és kategória-győztesek! Emiatt aztán rögtön próbáltunk is a hangverseny után.

Másnap -7-én-, a szabadban folytattuk a munkát, hogy estére a gála-hangversenyen minden szépen sikerüljön. Saját koreográfiámmal gyakoroltuk a ma is élő észt szerző -Tormis- " A dal születése" című művét, melyet a kórusnak az irányításom nélkül kellett előadnia. Este 8 órakor szerettem volna már két órával idősebb lenni. Mi énekeltünk ötödik együttesként.

Brahms egyházi művében Rudas Ibolya (volt tanítványunk) és Mentesné Tauber Anna (segítőkész kolléganőm) voltak a szólisták. A Tormis műben Zimmermann Melinda, Taródi Erika (jelenlegi hallgatóink) és Rudas Ibolya énekeltek szólót.

A gálán kaptuk meg hivatalosan az eredményt. A német, az osztrák, a két olasz és a kanadai szakemberekből álló, öt fős zsűri az arany-diplomát és a kategória győzelmet egyöntetűen ítélte oda.

A díjkiosztón a közönség hosszú-hosszú vastapssal jutalmazta énekes lányaink szép szereplését.

Dárdai Árpád

VERSENY
Raffai Balázs - "éget a szó, éleget, adjatok oltó igéket!"

MÁRCIUS 15.
A hallgatók zenés irodalmi összeállítása tette emlékezetessé az ünnepi alkalmat

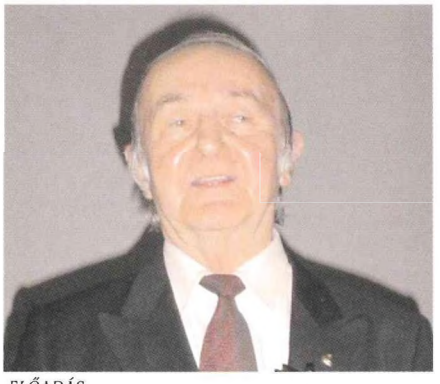

ELŐADÁS
Molnár V. József előadásait óriási érdeklődés kísérte valamennyi helyszínen

IDÉZET EGY LEVÉLBŐL
Az aranydiplomás kórus

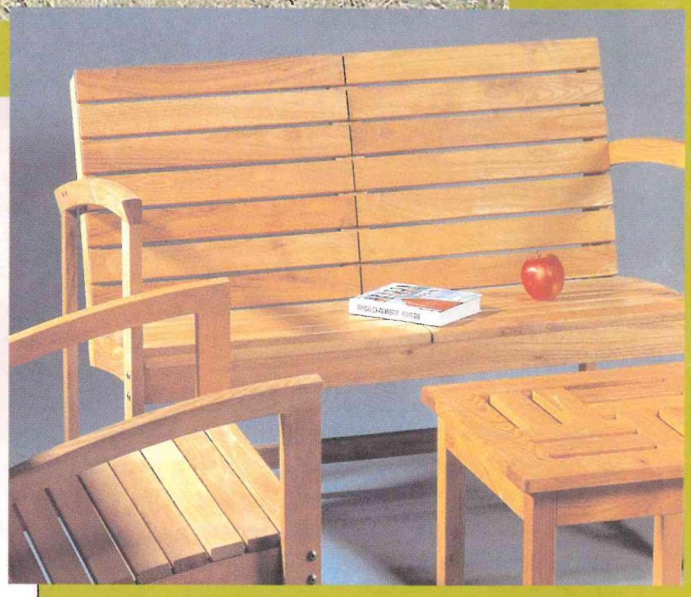

Standeisky Dániel

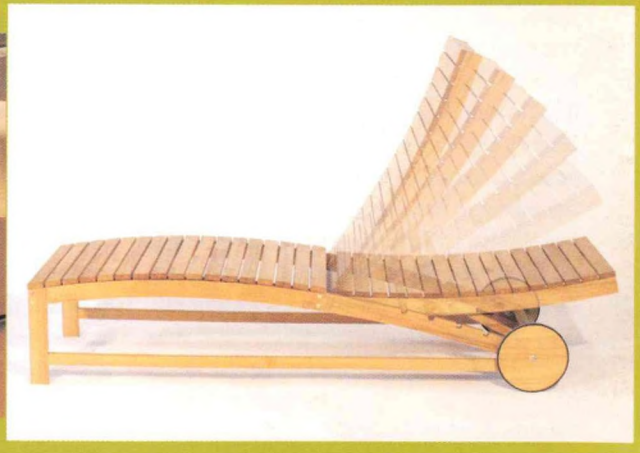

Standeisky Dániel "Silentium" nevű kerti bútora "Termék" kategóriában Magyar Formatervezési Díjat kapott. **(Cikkünk a 6. oldalon)**